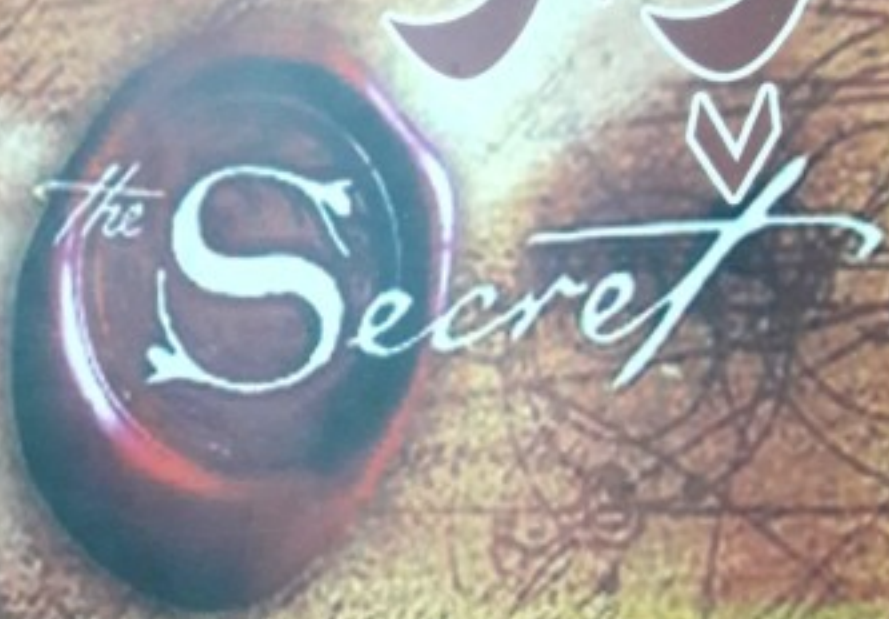

چاپی دوووم

راندابرن

راز

Rhonda Byrne

وه رگبرانی:
دکتوره. راز نه حمهد سه عید

راز

نوسینی: راندا برن

وهرگیترانی: دکتوره راز نه حمده سه عید

چاپی دووم

۲۰۱۷

له بلاوگراوه کاسی خانہ ی چاپ و به خشی ریمما

زینشیره (۲۰۰)

ناسنامه ی کتیب

- ❖ ناوی کتیب: راز
- ❖ بابته: دهر وونزانی
- ❖ نویسی: راندا برن
- ❖ وهرگیرانی: د. راز نه حمهد سه عید
- ❖ دیزاین و بهرگ: فواد که و لوسی
- ❖ شوینی چاپ: چاپه مه نی گنج
- ❖ سالی چاپ: ۲۰۱۷ سلیمانی
- ❖ فوردی چاپ: چاپی دووهم
- ❖ تیراژ: ۱۰۰۰ دانه

ناونیشان:

سلیمانی — سابوتکه ران — نیوان که راجی عوسمانی نه مین و شوقه کانی ته کیبه رووته

ژماره ی موبایل: (۰۷۷۰۱۵۷۴۲۹۳)، (۰۷۵۰۱۱۹۱۸۴۷)

پیرست

- ۵..... پېښه مې وەرگېږي گوردی
- ۷..... پېښه مې نوسەر
- ۱۳..... راز چييه؟
- ۱۸..... هر شتيك وەك خۇي راگېش دەكات
- ۱۴..... ئەپاتى بابەتى ناھەزەگان بابەتە باسەگان راگېش بگە
- ۲۲..... ھيزى زھنى تۇ
- ۲۸..... چەند كورته يەك لە راز
- ۳۹..... راز ناسانە
- ۵۳..... ئەوين: بەرزترين ھەست
- ۵۹..... چەند كورته يەك لە راز
- ۶۱..... چوئيەتى داھينان
- ۷۶..... رازى جەستەى تۇ
- ۸۱..... چەند دەخانە يەنيت
- ۸۵..... لەپىشدا خۆت دروست بگە
- ۸۸..... چەند كورته يەك لە راز
- ۹۰..... شىوازە بەھيزەگان
- ۹۳..... پروفەسى بەھيزى پېزانين و سوپاس
- ۱۰۱..... پروفەسى بەھيزى وېنەى زھنى
- ۱۰۹..... پروفەسى بەھيزى ھەولدان
- ۱۱۹..... چەند كورته يەك لە راز
- ۱۱۷..... رازى پارە

- ۱۲۲..... فراوانی نېعمهت راکېش بکه
- ۱۲۵..... جه ختکردن له سهر به خته وودری
- ۱۲۵..... پاره ببه خشه تاوه کو پاره وهر بگریت
- ۱۲۵..... چند کورته یهک له راز.....
- ۱۲۸..... رازی په یوه نندیه کان.....
- ۱۲۹..... ریژ له خوت بگره.....
- ۱۳۵..... چند کورته یهک له راز.....
- ۱۵۲..... رازی ته ندروستی.....
- ۱۵۲..... پیکه نین باشرین دهرمانه.....
- ۱۶۱..... بیر له شتی باش بکه ره ووه.....
- ۱۶۸..... هیچ دهر دیک بی دهرمان نییه.....
- ۱۷۲..... چند کورته یهک له راز.....
- ۱۷۲..... رازی جیهان.....
- ۱۸۱..... دنیا له فراوانی نېعمهت پره.....
- ۱۸۹..... چند کورته یهک له راز.....
- ۱۹۰..... رازی تو.....
- ۱۹۶..... تاکه زهنی جیهان.....
- ۲۰۲..... تو رابردوی خوت نیت.....
- ۲۱۰..... له بیره کانت ناگادار به.....
- ۲۱۵..... چند کورته یهک له راز.....
- ۲۱۷..... رازی ژیان.....
- ۲۲۴..... باوهر ببه پایه به رزی و شکوداری خوت بکه.....
- ۲۲۷..... چند کورته یهک له راز.....

پيشه كى وەرگىرى كوردى

ئايا تانىستا لەخۆت پرسىود جىاوازى نىوان دەولەمەند و ھەزار،
خەمۆك و شاد... وەبەگشتى نىوان مروقى سەرکەوتوو سەر
نەكەوتوو چىيە؟ ئايا دەزانى بۆچى تاقمىك يەك لەدواى يەك
لوتكەكانى سەرکەوتن دەبەرن، بەلام رېژەيەكى زۆر ھەر لەھەزارىدا
دەزىن؟ ئايا... ئايا... ھتد.

بەداخەو زۆربەى خەلك بەھۆى خەرىكبوون و ھەولدان بۆ
دابىنکردنى بژئوى رۆژانەيان، دەرفەتى بىرکردنەود لەوھلامى ئەو
پرسىارانەيان نىيە و نازانن كە بەختەوھرىش وەك ھەرشتىكى تر
لەم دونيايەدا بنەمايەكى ھەيە، لە راستىدا سنورى نىوان
بەختەوھرى و بەدبەختى تەنھا يەك "راز"ە، ئىمە ئەم رازەتان بۆ
ناشكرا دەكەين و ھەر لەئىستاوھ ھاتنى ئىوھ بۆ رىزى مروقىھ
بەختەوھرەكان پىرۆزبايى دەكەين.

دكتور. راز نەمەد سەئىد

پيشه‌کی

سائیک له مه وپیش ژيانم تیکچوو تاسنووری مردن نیشم ده‌کرد. له‌ناکاو باوکم مرد و په‌یوه‌ندیم له‌گه‌ل هاوکاران و نازیزانمدا تووشی نالۆزی بوو. له‌وکاته‌دا ته‌نانه‌ت به‌ خه‌یالیشمدا نه‌ده‌هات که‌له‌وپه‌ری نانومینیدا خه‌لاتیکی خواييم پيښگات. به‌بۆنه‌ی نه‌وسه‌رکه‌وتنه‌وه سهرنجی رازیکی بی وینه‌م دا.

رازی ژيان که‌ کتیبیکی یه‌ک سه‌دساله‌ بوو له‌لایه‌ن که‌چه‌که‌م "هیلی" وه‌ به‌من درابوو که‌ وای له‌من کرد به‌دواداچوون له‌سه‌ر مه‌سه‌له‌ی راز له‌سه‌رانسه‌ری میژوودا ده‌ستپیکه‌م. نه‌وه‌ی که‌زه‌وره‌ی خه‌لک ناگاداری نه‌و مه‌سه‌له‌یه‌ بوون بۆمن جیگای سه‌رسوورمان بوو، به‌تایبه‌ت گه‌وره‌ترین که‌سایه‌تیه‌کانی میژوو وه‌ک (ئه‌فلاتون، شکسپیر، نیوتن، هوگۆ، به‌توؤفن، لینکلین، نه‌دیسۆن، نه‌نیشتان).

له‌خۆم پرسى: بۆچی خه‌لک به‌گشتی له‌م مه‌سه‌له‌یه‌ ناگادار نین؟ له‌ تاسه‌ی باسکردنی نه‌ورازه‌ بۆخه‌لکی جیهاندا ده‌سوتام. هه‌ر بۆیه‌ ده‌ستم کرد به‌دۆزینه‌وه‌ی که‌سانیک که‌زیندوو بوون و ناگیان له‌و رازه‌ بوو. نه‌و که‌سانه‌ یه‌ک به‌دوای یه‌کدا په‌یدا بوون. من موگناتیس ناسا هه‌ر له‌سه‌ره‌تای لیکۆلینه‌وه‌که‌مدا که‌ سانی خاوه‌ن بیرورای گرنگ که‌ له‌ ژياندا بوون، یه‌ک له‌دوای یه‌ک بۆلای خۆم راکیش ده‌کرد، کاتیک که‌ یه‌ک رَاهینه‌رم نه‌دۆزیه‌وه‌ نه‌و نه‌بروه‌ هۆی دۆزینه‌وه‌ی که‌سی پاش خۆی به‌م شیودیه‌زنجیره‌یه‌ک که‌سم کوکرده‌وه‌. کاتیک به‌رپښگایه‌کی هه‌له‌دا نه‌رپۆشتم، شتیکی تر سه‌رنجی راده‌کیشام وه‌به‌هۆی نه‌و لادانانه‌ی بیرو هۆشمه‌وه‌ مامۆستای به‌رپزی دوایی ده‌هاته‌ سه‌ر ریم. نه‌گه‌ر به‌رپښکه‌وت، ده‌ستم به‌ دوگمه‌یه‌کی نینته‌رنیتدا

بنايه لهگهه كۆمه ئىك زانىارى گرىنگدا رووبه روونه بووم. تهنه له ماوهى
چهند ههفته بهگى كورتدا من به دواى رازى چهند سه دهى بيشوودا جووم و
مامۆستايانى رازم دۆزبه وه.

نه نه نه پيشاندانى نه م رازد به خه لكى جيهان واى ليكردم كه بير له وه
بكه مه وه له چوار چيوه فىلمى كدا دايرپيژم وله ماوهى دوو مانگدا دستى
به رهه م هيئانى فىلمه سینه مایى و ته له فریونیه كانم له م رازد ناگادار كرد.
نه مه زور گرىنگ بووكه بهك بهكى نه ندامانى نه م گرووپه به رهه مهینه.
ناگادارى نه و بابته بن، چونكه بهبى ناگادار بوون تىكۆشانى ئیمه له م
بواره دا مه حال بوو. له سه ره تا وه ئیمه ته نانه ت راهینه رىكمان بو فىلمه كه
نه بوو، به لام له راز ناگادار بووین، بوپه من به بروا بهكى پته و دود له
نوسترالىا وه به فرۆكه به ره و وولاته به گرتو وه كانى نه مه رىكا كه بنكه
زور بهى مامۆستايانى نه و بابته بوو به رىكه وتم.

پاش ههوت ههفته گرووپى راز ههستا به ناماده كرنى فىلمى كى
۱۲۰ خوله كى له ۵۵ مامۆستای پایه بهرز له سه رانسهرى نه مه رىكا دا،
به هر ههنگاو و هر هه ناسه بهك به كه لك و هر گرتن له راز،
له راستیدا رازمان به دهیينا. بهبى زيده رهوى ئیمه هه رشتيك و
هه ركه سيكمان بو لای خو مان راکيش ده كرد سه ره نجام راز دواى
۸ مانگ له سه ر به ردهى سینه ما بوو.

پاش بلا و كرنه وهى فىلمه كه له سه ره تا سه رى جيهاندا كۆمه له روودا وى كى
سه رسورپه نهر بهدى كرا، خه لك سه بارهت به چاره سه ره بوونى نه خو شيه
دریژخایه نه كان، گو شه گى رو كۆمه ئىك نه خو شى جيا وازى تر دا به دوا دا
جوونيان كرد، بوپه كه م جار پاش روودا وى پىكدا دانى ئوتومبیل يا چاك
بوونه وه ته نانه ت له سه ره مه رگدا نامه يان بو ناردین. ئیمه ژماره بهكى به رچاو
راپورت مان پىگه شت كه به كار هيئانى نه م رازد تا راده بهك پارهى زورى به ديارى
هيئابوو. خه لك به كه لك و هر گرتن له م رازد توانی بو وى ان به خانوو، ها و به شى

زبان، نو تومبىل، كارى دلخواز، بەرزىبونەۋەى، پىلەو بايە ۋە گۇرانتكارى
لەنئىش و كارداكە بەر.

كۆمەلئىك رووداۋى دىگەرمىگەر سەبارەت بەپەيوەندى پىرلەنالۇزى
مىندالائىك گە سەرەنجام چارەسەر گىران بەدى گىرا. نىمە رادەپەكى
بەرچاۋ بەسەرھاتمان لەمىندالائىك ۋە پىنگەشت گەبەبەكارھىنانى راز
ھەموو داخوازىبەگانىيان ۋەك (نەمرەى بەرزو ھاۋرپى باش) بۆلەى
خۇيانىيان راگىش كىرەپو. راز بوو بەھانئەدەرىك بۆنەۋەى
كەپرىشكەگان لەگەل نەخۇشەگانىياندا، زانكۆۋھوتابخانەگان لەگەل
قوتابىيان و، شوئىنەناپىنپەگان لەگەل باۋەردارانى خۇيانداۋەك نەو
باۋەرە ھەئسوگەوت بىكەن.

لەسەرتاسەرى جىھاندا كۆمەلئىك مىۋانى لەمالەكاندا بەرپۆەچوو
كەخەك زانىيارىبەگانى خۇيانىيان لەگەل نازىزان و خىزماندا
خستەروو.

بەم شىۋەپە راز بوو بەھۋى راگىشكرددى ھەموو جۆرە شتىك لە
بەرە مېرىشكىكەۋە تا دەپان مىليون دۆلار پارە، سەرچەم نەم
بەسەرھاتانە لە چەند مانگىك دۋاى بلاۋبونەۋەى ھىلمەگە روویدا.

نامانجى من لە نووسىنى كىتەبى (راز) بەدەپھىنانى شادى لە دلى
چەند (مىليارد گەس لەسەرانسەرى جىھاندا بوو، تاۋەگو ئىستاش
ھەروايە. گروپى راز ھەموو رۆژئىك بەگەشتنى ھەزاران ھەزار نامە
لە خەلكى جىھان لە ھەر تەمەن و نەتەۋەپەك گە سەبارەت بە
گەشتىيان بە شادى، سوپاس و پىزانىنى خۇيان دەردەبىرەن و ھەست
بە بەدەپھاتنى نەو نامانجە دەگەن.

بەم زانىيارىبەۋە ھىچ كارئىك نىبە كە نەنجام نەدرىت ھەركسىك
بىت پالە ھەر شوئىنئىك بىت راز نەتوانىت داخوازىبەگانە بە

جیبینیت . لەم کتیبەدا ۲۴ ڕاهینەری پایە بەرز بەشدارن وتەکانی ئەوان لەسەرانسەری ئەمریکا و لە چەندکاتی جیاوازا کرایە فیلم، سەرەپای جیاوازی ڕاهینەرو کاتەکانی تۆمارکردنی فیلمەکە هەموویان سەبارەت بە (راز) یەکدەنگن.

ئەم کتیبە لە وتەکانی ڕاهینەرانى راز و کۆمەڵیک بەسەرھاتی سەر سوڕھینەر لە رازیکی بەکارھینراو پیکھاتووہ. من تەواوی رینگە ناوبروسا کارەکان و خالە گرنگانەى کە فیریان بووم دەرخەمە روو تاتۆش بتوانی بەژیانی خەيالى خۆت بگەیت. تۆدەبیینیت کە من لەسەرانسەری ئەم کتیبەدا لە کۆمەڵیک شوینی تايبەتدا وتەى تۆم بەگەرھى نووسیووہ بوئەوہى تۆى خوینەر هەست بکەیت و بزانی کە من ئەم کتیبەم بوئۆ پیکھیناوە. کاتیک کە من وشەى تۆ بەکار ئەھینم ئەمەوئ کە راستەوخۆ قسەت لەگەل بکەم و مەبەستم ئەوہیە کە تۆ لەگەل ھەر پەرہیەکی کتیبەکەدا پەيوەندیەکی کەسیتی پەیدا بکەى چونکە کتیبى (راز) بوئۆ نووسراوە ھەرودھا کە ئەم کتیبە دەخوینیتەوہ فیری ئەو رازە دەبیت و تى دەگەیت کە چۆن کتیبى راز دەتوانیت ھەر کارىک کە دەتەویت بە ئەنجامی بگەيەنیت، خودى راستەقینەى خۆت دەناسیت لەوبەرژوہەندییەى کە چاودەروانتە ناگادار دەبیت.

باب پراگتر:

(فەیلەسوف، نووسەر، راهبێنەری تاپیەلی)

راز ھەموو ئەو شتانەی گەنەتەوێت پێت دەبەخشێت (سادە).
تەندرووستی و دەولەمەندی).

دکتۆر جوویتل:

(زانای مٹافیزیک، نووسەر، پەسپۆری، کاروباری بازرگانی)

ئەتوانیت ببیتە خاوەنی ھەموو ئەو شتانەی گە دلت نەپەوێت.
ھەر کارێک گە پێتخۆشد نەنجامی بەدەیت یان ببیتە ئەو گەسە ی گە
حەزدەگەیت.

جان ئەسارف:

(بەرھەمەینەری کار و پەسپۆری بازاری دراو)

ئەتوانین ببینە خاوەنی ھەموو ئەو شتانەی گە ھەئیدەبژیرین وە
بەپرۆای من گەورەیی شتە گە گرنگ نیە. ئەتەوێت لە ج جۆرە
خانوو یە گە بژیت؟ پێتخۆشە ببیتە ملیاردێر؟ بەشوین چ ئیش و
کارێکدا نەگەریت؟ سەرکەو تێکی زۆرتەرت ئەوێت؟ بەراستی چیت
دەوێت؟

دکتۆر جان دیمارتین:

(فەیلەسوف، پەسپۆری نۆرتوپیدی و بربەرە ی پشت، و چارەسەری نەخۆشیە

دەروونییەکان)

نەمەرازیکی گرنگی ژیانە.

دکتۆر دینیس ویتل:

(دمروونناس وراھینەر له بواری چالاکى هۆشى)

نه ورا بهرانهى كه له رابووردوودا خاوهنى راز بوون نه يانوت نهم
هيزه لاي خويان راگرن بو نه وهى كه ساني تر له و رازه به شدار نه بن و
خهلكى سه بارهت به و رازه هيچ نه زانن.

خهلك نه چوونه سهر نيش و كارى خويان و كارى خويان نه نجام
نه داو دهگه رانه وه بو ماله وه بى نه وهى هيچ توانايهكى هه لبراردن له
خوياندا هه بيهت چونكه راز تايبهت به تا قميكى كه م بوو.

مايكل برنارد بک وپ:

(غهيب زان و دامه زرينه رى كۆرى مه عنه وى ئينته رناشنان)

من كۆمه ليك رووداوى نائاساييم له ژيانى خهلكدا ديوه،
مو عجزه ي سامان وده و له مه ندى، چاره سه ربوونى نه خوشيه
جهسته يى و دهر و ونيه كان.

جاك كنفيلد:

(نووسهر، مامۆستا، راهينه رى ژيان، وانه بيژ)

به بۆنه ي شاره زا بوون له چۆنيه تى به كار هينانى راز نه گه رى
روودانى هه رچه شنه رووداويك هه يه.

راز چييه؟

باب پراکتر:

له وانه په تو دانيشتوويت و له خوت بپرسيت که راز چيه؟ نيستا ده ليم که له گه ل مندا چي روويدا تاکو تيبگه م نيمه هه موومان له گه ل هيزيکي بي برانه وهدا رووبه پرووين. هه موومان په پردوي کومه له ياسا يه کي هاوچه شني راز ده کين، ياسا کاني سروشت نه وهنده ريك و بيکن که نيمه تهنانهت له دروستکردني که شتیه ناسمانيه کانيشدا هيچ گروگرفتیکمان نيه.

نيمه نه توانين خه لک بو سهر مانگ بنيرين و نه توانين کاتي هاتنه خواره وه له سهر مانگ تهنيا به جياوازي چهند چرکه دستنیشان بکين. له هر کوي يه که هه، هند، نوستوراليا، لهندن نيوزلندا، ستوک هولم، تورونتو، مونتريال يا نيويورک، هه موومان تهنيا له گه ل يه که هيزو يه که ياسا رووبه پرووين، نه ویش ياسا راکيشکردنه.

له راستيدا راز له ياسا راکيشکردندا نهينيه!

هر شتيک که دپته ناو ژيانته وه تو نهوت بولاي ژيانت راکيش کردووه و به بونه ي وينه ي خه يالي تو يه که نه و راکيش ده بيت.

نەمەش ھەر نەو بېرۇباوھەرى خۆتە ھەر شەتەك كە لەبېرۇ خەپالى
تۆ داپە نەو شتە بۇلاى خۆت راکنەش دەگەى.

ھەر نەندەشەپەكى تۆ راستە ھەزە
بىرسى مەلۇرە (۱۸۴۱ ۱۸۹۱)

كۆمەلە مامۇستاپەكى باپە بەرز كە تانىستا ژياون، وتوويانە كە
ياساى راکىشكردن بەھىزترین ياساى سرووشتە. كۆمەلە شاعىرىكى
وەك (شكسېر، رېبەرت برونىنگ و ولىام لېيك) لەشيعرى خۇياندا،
كۆمەلەك مۇسىقا زانى وەك (لۇدىگ ون بتهوۋن) لەموسىقا خۇياندا
باسى نەم ياساپەيان كىردوۋە.

ھونەرمەندانى وەك لىۋناردۇ دافىنچى لە وینەكانياندا وزانايانى
گەوردى وەك، سوقرات، ئەفلاتون، رالف والدۆئىمرسون، فىساغورس،
سرفرانسىس بېكن، نىسحاق نىوتن، يوهان ولفگانگ ون گۆتە و
فىكتۇر ھۇگۇ لە نووسراۋەكانيان و راپھىنانەكانياندا باسى ياساى
رازىان كىردوۋە.

ناپنەكانى ھىندوۋ _ بۇدائى _ يھۇدى _ مەسىحى _ ئىسلام
وېرۇشتەكانى گۆشەگىرى وتەنپاى، شارستانپەتە كۆنەكانى وەكو
بابلىەكان و مىسرىەكان نامازەپان بە ياساى راز لە نووسراۋ و
چىرۇكەكانياندا كىردوۋە. نەم ياساپە بە شىۋەپەكى تايبەت بەخۇى
لەناسەوارو نووسراۋە كۆنەكانى چەند سەدەى جىاوازا دا دۇزراۋەتەۋە
ۋە لە سى ھەزار سال پىش زاپىنەۋە لەسەر بەرد ھەلكەندراۋە. نەم

ياسايه هەر له سهرهتاي بوونهوه دهستی پیکردوه و ههمیشه بووه و هەر دهشبیت. نهمه ياسايه که که ههئسوکهوت و پیکهاتهی سروشت له هەر ساتیک له زیانی تو و هه هه کاتیکدا که شتیکی نوئ لهزیاندا تاقی دهکهیتهوه دهست نیشان دهکات. هه که سینک بیت و له هه کوئییهک بژیت یاسای پراکیشکردن سهر جهمی نهزموونهکانی ژیانته دیاری دهکات.

توڤووت له پریگهی نهندی شهتهوه بانگه شه بو یاسای پراکیشکردن دهکهیت.

له سالی ۱۹۱۲ چارلز هانل یاسای پراکیشکردنی به گه ورتترین و باوهر پیکراوترین پالپشتی سروشت له قه له م دا.

باب پراکتر:

زانایان ههمیشه له م بابته شه شاره زایان هه بووه و تو نه توانیت هه رنیستا سهردانیکی میژووی بابلیهکانی کون بکهیت. نهم ياسايه هه میشه لای نهوان ناسراو بووه، نهمه نموونهیهکی بچوکی کومه لگای مروقه، شارستانیهتی کونی بابلیهکان و گه شه سه نندی مهزنی نهوان له لایهن لیکوئینه رانه وه تاوتوی کراوه بابلیهکان به بونهی دروستکردنی باخه هه ئواسراوهکانی بابله وه که په کیکه له حهوت سهر سوهرهینه ره کهی دنیا ناوبانگیان ههیه، نهم کومه نه به هوی فیربوون و به کارهینانی یاساکانی سروشت په کیکن له دهوله مهندترین نهته وهکانی میژووی مروقه.

باب پراکتر:

پیت وایه بۆچی لهسهدا یهکی دانیشتوانی جیهان خاومنی له سهدا
 47 سهرحهم پارمگانی جیهانن؟ پیت وایه ئەمه به ریکهوته؟ نهخیر،
 نهوان شتیکیان بۆ دهرکهوتوو، نهوان له رازیک تیگهشتوون،
 نیستاش نهو رازه بهتۆ دهناسریت.

نهو کهسانه ی که مال و سامانیان بۆلای خۆیان راکیشکردوو
 بهپیی زانیاری بووبیت یا بهبی زانیاری دهرباره ی نهو یاسایه،
 کهلکیان له راز وهرگرتوو. نهوان تهنه خه یالی زۆربوونی نیعمهت
 وسامانیان له میشکیاندا پهروهرده کردوو و دهرگای میشکیان لهسه
 هر نهندیشهیهکی تری دژ بهئهوه داخستوو و بنه مای خه یالیان
 لهسه دهوله مهنديه و جگه لهمه سه له ی دهوله مهندي بیریکی تر له
 میشکیاندا نیه، چ لهم بابته ئاگادار بن یا نه بن. خه یالی
 دهستکهوتنی مال و سامان، مال و سامانیان بۆ دهکاته دیاری.
 له راستیدا یاسای راکیشکردن یاسایهکی چالاکه.

نموونه یهکی بی کهم و کووری بۆ سهلماندنی راز و یاسای
 راکیشکردن ئەمه یه:

لهوانه یه تۆ کهسانیک بناسی که سامانیکی زۆریان
 هه بووه و پاشان سهرحهمی نهو سامانه یان له دهست داوه و
 له ماوه یهکی کورتدا سه ره نوی توانیویانه بنه وه خاومنی مال و
 سامانیکی گه وره هۆکاری نهو رووداوه چ نهوان خۆیان بزانیان
 نه زانیان نه وه بووه که نهندیشه ی سه ره کی نهوان به دهوری

دولتمهندی دا دهگهرا هر بویه له پلهی یه کهمدا نه و دیان به دست
هیناود پاشان ریگهیان دا بیر و ترسی له دستدانی سامانه کهیان زال
بیت به سهر خه یالی دولتمهندی دا هر بویه سهر جه م سامانه کهیان
له دستدا . به هر حال پاش له دستدانی سامانه که ترس نه ما
دووباره نه ندیشهی دولتمهندی سهر کهوت و مال و سامانه کهیان
گه رایه وه.

*** ***

هەر شتیك وهك خوی ڤاكیش دهكات

جان ئەساراف:

ناسانترین شیوازی ڤوانین بو یاسای ڤاکیشکردن بو من نهودهیه که
خۆم به موگناتیس بزانه و ڤروام هه بیت نه و موگناتیسه بۆلای
یاسای ڤاکیشکردن، ڤاکیش دهکریت.

تو خۆت بههیزترین موگناتیسى جیهانی! تو هیزی
ڤاکیشکردنیکت له دهرووندایه که له هەر شتیکی تر له دنیایهدا
بههیز تره و نه هیزه موگناتیسیه بی ڤادهیه و له نهندیشهی توود
بلا و دهبیتهوه.

باب دویل:

(نوسهر و ڤسپۆری یاسای ڤاکیشکردن)

به شیوهیهکی گشتی یاسای ڤاکیشکردن ئەلیت که هەر شتیك وهکو
خۆی ڤادهکیشی. بهلام نیمه له بواری بیرکردنهوهدا باسی لی دهکهین.
یاسای ڤاکیشکردن ئەلیت هەر شتیك وهك خۆی ڤاکیش دهكات
کهوابوو کاتیك کهتۆبیر له شتیك دهکهیتهوه، لهراستیدا
نهندیشهکانی وهك نهوه بۆلای خۆت ڤاکیش دهکهیت، لیردها چهند
نموونه بهیان نهکریت هەرچهنده لهوانهیه که خۆشت یاسای
ڤاکیشکردنت له ژياندا تافی کردبیتهوه.

ناپا تا ئىستا بوود لەمەسە لە بەك كە دەربارەن هەست بە حەسنى
ناكەيت بىر بگەيتەوود؟ و هەر چەندە زۆر لەو بابەتە بىر بگەيتەوود
خراپتر بىتە بەر جاوت؟

هۆكەى ئەمەيه كە كاتىك خەيالنىك بە بىر تا دىت ياساى
پراگيشكردن دەستبەجى وەك ئەو خەيالەت بەبىر دا دىنەيت لەماوون
چەند خولەگىكدا ئەو دەندد بىرى ناخوش بە مەشكندا دىت كە
بارودوخەكەت لى خراپتر دەكات و هەر چەندە زۆر تر بىرى لىبگەيتەوود
خەمبار تر ئەبىت.

لەوانەيه لە كاتى بىستنى ناوازيك دا خەيالنىكى ئەو تۆت پراگيش
كردبىت كە پاشان هەست بگەيت كە ناتوانىت ئەو ناوازد لە مەشك
دەربگەيت. ئەو ناوازد لە مەشكى تۆدا دووبارەو چەند بارە
ئەبىتەوود لە پاستيدا ئەو كاتەى كە گویت گرتوود بۆ ناوازدكە بى
ئەو دى ناگات لى بىت تەواوى بىرو هۆشت داودتە ئەو ناوازد. بەم
شيوەيه بە هيزىكى زۆر، خەيالنى وەك ئەو ناوازدت بۆلەى خۆت
پراگيش كردوود. بەم چەشنە ياساى پراگيشكردن كەوتە چالاكى
وديسان و ديسان خەيالەتى وەك ئەو ناوازدەى بۆ نواندى.

جان ئەساراف:

ئەركى سەرشانى ئىمەيه وەكو مەرفىك كە سووربىن لەمەر
داخووزىه كانمان و لەبىرماندا بەتەواوى دەستنىشانى بگەين كە
ئەمەش سەرەتايەكە بۆ دەستپىكردنى مەزنىرەن ياساكانى سەرشت
كە ياساى پراگيشكردنە. تۆ ئەبىتە ئەو شتەى كە زۆر تر بىرى لى

دېمکه پته وه و له هه مان گاتدا هه رشتيک که زورتير بيرى لى
 دېمکه پته وه، بولاي خوځى راکښ ده گه پت، هه ر نښتاش ژيانى تو
 دمنگانموى نه نديشه گانې رابردوى تويه که پښکاته ي سه رجه م
 بابته باش و خراپه کان ده گريته وه. له بهر نه وهى تو سه باره ت به
 هه رشتيک که زورتير بيرت ليکړدوته وه هه مان شتت بولاي خوځ
 راکښ کردووه، که تا نښتا بوته هوى ده ستنيشان کردنى خه يالاتى
 بڼه پختى تو له هه ر بوارىک له ژياندا.
 که واته نښتا که خه ريکى فير بوونى رازى، زور ناسانه هه موو
 شتيک به که لک و مرگرتن له م زانياريانه بگورى.

باب پراکتر:

هه رشتيک که بتوانى بيرى لى بکه پته وه، ده توانى به ده ستى
 به نښت. نه گه ر بتوانى سه باره ت به هه رشتيک که نه ته وږت بير
 بکه پته وه وه بيکى به خه يالتيکى سه ره کى له ميشکتا هه مان شت
 دپته ناو ژيانته وه.

مايک دولى:

(نووسر و ووتاربيژ)

نهم بڼه مايه له رسته يه کى ساده دا کورت ده که پنه وه: نه نديشه
 نه بپته بارودوخ. به پنى نهم ياسا به هيزمويه که بيره کانت هه ل و
 مه رجه ژيانت ده گورن، نه وونده نهم رسته يه دووباره بکه ره وه
 تاوه کو ده چپته ناوناخته وه.

جان ئەساراف:

ئەو شتەي كە زۆربەي خەلك لىي ئاگادارنىن ئەومبە كە خەيالىش لەرهي (فرىكانس) ھەبەو ئىمە ئەتوانىن بىرۆكە بېيويىن، ئەگەر تۆ خەيالىك لە مېشكتدا بە زۆرى دووبارە بىكەيتەو بە ئۆمبەو ئەوتومبىلى نۆي، پارەي بېويست، دامەزراندنى كۆمپانىيا، دۆزىنەوئەي ھاوسەر. . . ھتە، لە راستىدا لە مېشكتەو ئەو لەرەبە بلاو دەبېتەو.

دكتور جۆويتل:

ھەر ئەندېشەبەك ھېمايەكى مووگناتىسى دەنېرېت كە ئەبېتە

ھۆي پاكىشكرىنى وەك خۆي بۆلای تۆ.

بىرۆكەي سەرەكى يان روانگەي زەنى وەك
مووگناتىس واپە و ياسا ئەمەبە كە ھەر شتېك
وەك خۆي پاكىش دەكات، كە وابوو روانگەي زەنى
بە شىوازىكى بى گۆرانكارى حالەتەكانى ھەماھەنگ
لەگەل خۇيان پاكىش دەكەن.

(چارلز ھانل ۱۸۶۴ _ ۱۹۴۹)

خەيالات مووگناتىسن وە لەرەيان ھەبە ھەرودھا كە خەرىكى بىركرىنەوئەي، ئەندېشەكانت بەرەو سروشەت بلاونەبېتەو و بەشئوئەي مووگناتىس ئەو شتانەي كە ھەمان لەرەيان ھەبە پاكىش

دهكهن. هر شتيك كه بهر وه دهر وه بلا و ده بئته وه بهر وه سهر چاوه وى
خوى ده گهر بئته وه نه و سهر چاوه بهش تو يت.

به م شيوه به له مه سه له كه بر وانه، هه موومان ده زانين كه دار ته لى
نيز گه ته له فزيونيه كان له ريگه لى له ره وه بهر نامه كان بلا و ده كاته وه
كه به شيوه وينه بو ته له فزيون نه گوازي بئته وه.

نيمه زور به مان نازانين كه نه م بابه ته چون كار دهكات، به لام
نه زانين كه هر كه نالتيك له ره لى تايبه تى خوى هه به و كاتييك له سه ر
له ره لى تايبه ت رنيك بخريت نه توانين وينه كان له ته له فزيوندا
ببينين. نيمه له ريگه لى هه لب زاردنى كه ناله كه وه له ره لى تايبه ت
هه لده بـ زيرين. نه گهر به مان هويت وينه به كى جياواز
له ته له فزيون نه كه ماندا سه هير كه ين كه ناله كه نه گورين وله سه ر
له ره به كى تر ريكي ده خه ين، تو وش وه كو دار ته لى كى راگه ياندى
مروفي كار ده كه يت. به هيز تر له هه ر چه شنه دار ته لى كى
ته له فزيونى له سه ر زه مين دا، تو به هيز ترين دار ته لى راگه ياندى
جيهانى، دار ته لى راگه ياندى تو دنياى تو به دى دىنى كه نه و يش
له لايه ن خويه وه جيهان نه خولقينى.

هر له ره به ك كه نه ينيريت ده گاته نه و په رى شاره كان و ولا ته كان
وجيهان و له سه ر جه م بوونه وه ره كاندا ده نگ ده داته وه تو به
خه يالات و نه نديشه كانى خوت نه و له ره به نه گوازي بئته وه.

نه و وينانه لى كه تو له گواستنه وه لى نه نديشه كانت وه ريده گريت
له سه ر شاشه لى ته له فزيونى ژوورى دانيشتنه كه ت خوى پيشان نادات،

نەوانەى وىنەى ژيانى تۆن خەيالنى تۆ لەرەيەك پىك دىنن، نەو لەرەيە بابەتەكانى وەك خۆى پاكىش دەكات وپاشان نەو بابەتەنە وەك وىنەى ژيانىت بۆلای تۆدەگەرپتەوود، نەگەر خوازىارى گۆرانكارى لە ژيانىتداى بە گۆرپانى بىرەكانت كەنال و لەرەكان بگۆرە.

لەرە لەرەى ھىزمەكانى زھنى،
ھەستدارترین ولئەنجامدا بەھىزترین
وزمىە لە گۆرپانى ژىندا
 (چارلز ھانل)

باب پراكتى:

خۆت لە فراوانى نازو نىعمەتدا ببىنە ئەوسا ناز و نىعمەت بۆلای خۆت پاكىش دەكەيت ئەمە لەھەر قۇناغىكدا و بۆھەر كەسنىك كاريگەرى ھەيە، ئەو كاتەى بىر ئەكەيتەوود كە لە نازو نىعمەتتىكى فراوانىداى بەشىوودەيەكى بەھىزو زانايانە لەرپىگەى ياساى پاكىشكردنەوود چۆنىەتى ژيانىت دەستنىشان دەكەيت ھەر بەم ساكارىە، بەھەر حال لىرەدا ئاشكراترىن پرسىار دىتە ناراوو، ئەى بۆچى ھەر مروۇفىك ژيانى خەيالى خۆى نىە؟

له باتی بابه ته ناحه زه کان بابه ته باشه کان راکیش بکه

جان نه ساراف:

گرفته که نه ویه که زوربهی خه لک بیر له و شتانه دهکنه وه که
نایانه ویت نه و کات له خویان نه پرسن بؤچی هه همیشه نه و شتانه
روو نه دات که لئی دترسن!!

تهننا هوکاری نه گه یشتنی خه لک به و ناواته کانیا ن نه ویه که
نه وان سه بارهت به و شتهی که نایانه ویت زورتر بیر دهکنه وه تا نه و
شتهی که دهیانه ویت. سه رنج بدمره بیره کانت و گوی بگره له
گوفتارت، یاساکه ته واوه و هیج هه له یه کی تیدا نیه.

په تایه کی خرابتر له تا عوون که بؤماوهی چه ندین سه ده خه لکی
ده بنه قوربانی، نه خوشیه کی به ربلاوی نه ویستن بوو. کاتیک که
خه لکی به شیوه یه کی سه ره کی بیر نه که نه وه، قسه نه که ن، هه لویست
پیشان نه دن به لام به ره مه که یان نه و شته یه که نایانه ویت، له
راستیدا نه م په تایه به چالاک ده یلنه وه، به لام نه وهی نه مرؤ
نه ویه که که میزوو ده گوریت چونکه نیمه زانیاریمان پیده گات که
ده بیته هوی رزگار بوونمان له م په تایه، نه م بابه تهش له تووه
ده ستبیده گات و تو نه بیت وه ک پیشه نگی نه م کاروانه له راپه رینی

نەم ئەندىشە نوپىدەدا لە رىنگەى بىرکردنەو و باسکردن سەبارەت بە داخووزىەكانت ھەنگاو ھەلگىرىت.

باب دوويل:

ياساى راكىشکردن سەرنج ناداتە ئەو مەكە لە روانگەى تۆو چ شتىك باشە يان خرابە، يان ئايا تۆ ئەو شتەت ئەوئ يان نا. ئەم ياسايە لە بەرامبەر تۆدا چالاكى پيشان ئەدات ئەگەر تۆ سەرنج بەدەيتە قەرزەكانت و وەك ئەزىدبەيا بيانبىنىت و ھەستىكى تۆھىنەر لەلات دروست بگەن لە راستيدا ئەم خالە بۆ كائىنات دەنيرىت، بەبۆنەى ئەو ھەموو قەرز و نەدارىمەو زۆر نىگەرانت، تۆ لە راستيدا ئەم بابەتە لە لای خۆت دەسەلنىت و لە تەواوى پەلە و بوارەكانى ژياندا ھەستى پىدەكەيت، ھەر بۆيە قەرزو نەدارىەكانت زۆرتر و زۆرتر دەبن.

ياساى راكىشکردن ياساى سروشتە.

ئەم ياسايە باش و خراب نانسىت، تەنھا ئەندىشەى تۆ وەرنەگىرىت و لە پوالتى ئەزموونەكانى ژياندا بۆت ئەگەر پىننىتەو. ياساى راكىشکردن ھۆى گەرانەو ھى ئەندىشەكانى تۆيەبو لای خۆت.

ليزا نىكۆلز:

(نووسەر و لايەنگرى تواناى كەسىتى)

ياساى راكىشکردن بە راستى قەرزمانبەرە كاتىك تۆ بە شىوازىكى خراب بىر لە ئاواتەكانت بەكەيتەو ئەو كات ياساى راكىشکردن ھەر

چاره ههمان شتت بی دمه خشیت کاتیک سمرنج نهدمیته ئەو شتهی
 که ناتەوئیت بۆنموونه (نامەوئیت دوا بکهوم، نامەوئیت دوا بکهوم)
 یاسای راکیشکردن نەوئیتنی تۆ نابیستیت و ئەو شتهی که له
 نەندیشهی تۆ دابووە ئاشکرای دەکات، یاسای راکیشکردن له ئاستی
 ویستن) یا (نەوئیتنی تۆ دا رک و کینهی نیه. کاتیک تۆ سمرنج
 نهدمیته شتیک گرنگ نیه که شتهکه چی بیت له راستیدا تۆ داوای
 بەدی هاتنی ئەو شته دەکەیت.

کاتیک تۆ ههستی خۆت لەسەر ئەو شتهی که دەتهوئیت کۆ
 دەکەیتەوه و داکۆکی لەسەر دەکەیت ئەگهیتە ساتیک که له راستیدا
 ئەو داخوایهت به گهورهترین هیزی جیهان بو خۆت راکیش
 کردوو. یاسای راکیشکردن وشهی (نه)، (نەوئیتنی) یاخود هەر
 وشهیهکی نهرینی به هیچ نازانیت کاتیک وشهیهکی نهرینی له زارت
 دیته درهوه ئەو شتهی که یاسای راکیشان وهریدهگریت ئەمهیه:

"نامەوئیت شتیک برژیتە سەر جلهکانم"

"ئەمەوئیت شت برژیتە سەر جلهکانم و ئەمەوئیت شتی زۆرتیش

برژیت"

نامەوئیت قژم خراپ بېرم (ئەمەوئیت قژم خراپ بېرم)، نامەوئیت
 دوا بکهوم (ئەمەوئیت دوا بکهوم)، نامەوئیت کەس به چاوی سووک
 سەیرم بکات (ئەمەوئیت خەلکی به چاوی سووک سەیرم بکەن)،
 نامەوئیت خاوەن چیشتهخانهکه میزهکهی ئیمه بدات به کەسی
 تر (ئەمەوئیت خاوەن چیشتهخانهکه میزهکهی ئیمه بدات به کەسیکی

تر)، پیم خوش نیه پیلأوهکان قاجم بگرن(پیم خوشه پیلأوهکان قاجم بگرن)، فریای ئەم هه‌موو ئیشه ناکه‌وم(کاری له راده زۆرترم پینخۆشه)، پیم خوش نیه ئەنفلۆنزا بگرم(پیم خوشه ئەنفلۆنزاو نه‌خۆشی تریش بگرم)، پیم خوش نیه شه‌ره قسه بکه‌م (شه‌ره قسه‌ی زۆرترم پینخۆشه)، به‌م شیوه‌یه قسه‌م له‌گه‌ل مه‌که‌(پیم خوشه تو و‌خه‌لکی تریش به‌م شیوه‌یه قسه‌م له‌گه‌ل بکه‌ن).

به‌کورتی یاسای راکیشکردن ئەو شته‌ی له‌ میشتدایه پیت ده‌به‌خسیت.

باب پراکتر:

یاسای راکیشکردن به‌رده‌وام چالاکه، چ باوه‌ر بکه‌یت و بزانی‌ت یا نه‌زانی‌ت.

یاسای راکیشکردن یاسای بوونه، زانیانی فیزیکی کوانتۆم به‌ ئیمه‌یان راگه‌یان‌دوووه که هه‌موو کائنات له ئەندیشه‌وه سه‌رچاوه‌ی گرتوووه. تو ژیا‌نی خۆت له‌رێگه‌ی ئەندیشه‌کانته‌وه و یاسای راکیشکردن به‌دی دینی‌ت وه‌ په‌که‌ به‌یه‌که‌ی مرو‌فه‌کان هه‌ر وا نه‌که‌ن. چالاک‌ی ئەم یاسایه‌ په‌یوه‌ندی به‌ ناگاداربوونت له‌ یاساکه‌ نیه‌ به‌لکو هه‌میشه له‌ سه‌ر ژیا‌نی تو و مرو‌فه‌کانی تر به‌ درێژایی میژوو کاریگه‌ری هه‌یه، کاتی‌ک که تو له‌م یاسایه‌ ناگادار ده‌بیت له‌ راستیدا تیده‌گه‌یت که ئەتوانیت بناغه‌ی ژیا‌نی خۆت به‌بیری خۆت دابریژیت و پاشان به‌ شیوه‌یه‌کی سه‌ر سو‌رهبه‌نه‌ر به‌هێز ببیت.

ليزا نيكولز:

ياساي ڤاگيشكردن به ڤنژهي بير كردنه وهت چالاكي هه يه، كاتيك كه تو نوهي خه پالاتي، ياساي ڤاگيشكردن چالاكه، كاتيك بير له ڤاوردوو ده كه پته وه ياساي ڤاگيشكردن چالاكه، كاتيكش بير له نيستاو داهاتوو ده كه پته وه ياساي ڤاگيشكردن هه چالاكه. نهمه چالاكيه كي هه ميشه پيه، تو ناتواني دوگمهي ڤاوهستان ليددويت.

ياساي ڤاگيشكردن هه وهك بيرهكانت هه ميشه چالاكه، چ ناگادار بين يا نه بين نيمه زوربه ي كات له بير كردنه وه دايين، ته ناهت كاتي قسه كردن يا خود گوي گرتن يا خويندنه وه ي ڤوژنامه يا سهير كردني ته له فزيونيش هه به رده وام خه ريكي بير كردنه وه يين. كاتي وه بير هينانه وه ي بيره وه ريه كاني ڤاوردوو يان بير كردنه وه له داهاتوو ديسان خه ريكي بير كردنه وه يين، كاتي ليخوڤيني ئوتومبيل له بير كردنه وه داييت، زوربه ي نيمه پيمان وايه له كاتي خه وتندا بير ناكه ينه وه به لام له هه مان كاتيشدا هيزه كاني ڤاگيشكردن خه ريكي چالاكي كردن له سهه دوواييين بيره كاني پيش خه وتندان. كه واته پيش خه و بير له شتي خوش بكه ره وه.

مايكل برنارد بڪ ويپ

داهينان هه ميشه هه يه، هه چارنك كه كه سيك بيرنكي هه يه شيوه ي بير كردنه وه يه كي درلژ خايه ني هه يه، بيره كاني له ڤرؤسه ي داهيناندا يه و شتيك له م نهدن ديشانه ئاشكرا له بيت، له و شته ي كه هه ر نيستا له بيرتايه داهينه ري زياني داهاتووته وتو زياني خوت به

بهره‌گانی خوت دروست دهكەيت و له‌بەر ئەوەی هەميشه خەریكى
بەر كردنەوهی هەميشه‌پش خەریكى داھێنانەیت.

سەبارەت بە هەر شتێك بێر بکەیتەوه هەمان شت لەزیاختا ناشر
ئەبێت.

هەر وهك سەرجهم یاساكانی سروشت لەم یاسایه‌شدا پوخته‌یی
یهکی ته‌واو هه‌یه. تۆ ژیاخی خوت دروست ئەكەیت هەر ئەو شته‌ی
كە ده‌یچینیت هەر ئەوه‌ش دره‌و ده‌كەیت، ئەندیشه‌كانت وهك تۆون و
دره‌وه‌كەت په‌یوه‌ندی به‌و شته‌وه هه‌یه كە چاندووته. ئەگەر بۆله
بۆل و گله‌یی و سكالاً بکەیت یاسای پراکیشکردن به‌ ته‌واوی هه‌یزه‌وه
بابه‌تی زۆرتەر بۆ گله‌یی و سكالاًکردن دینیتە ناو ژیاخته‌وه، ئەگەر
گوێبه‌ده‌یتە گله‌یی و سكالاًی كەسیکی تر و زۆر بیری ئی بکەیتەوه و
پشتگیری بکەیت له‌و كاته‌دا تۆش بابه‌تی زۆرتەر بۆسكالاً پراکیش
ده‌كەیت. یاسای پراکیشکردن ته‌نیا ئەوه‌شته‌ی كە بیری ئی ده‌كەیتەوه
سەرنجی ئەده‌ی بۆتۆی ده‌گه‌رپینیتەوه به‌م زانیاریه‌ به‌ هه‌یزه‌وه تۆ له
رێگه‌ی گۆرپانكاری له‌ ئەندیشه‌تدا ده‌توانیت به‌ ته‌واوی هه‌ل و
مه‌رجه‌كانی ژیاخت بگۆری.

بیل هریس:

(مامۆستا و دامه‌زرینه‌ری رێخه‌راوی لیکۆلینه‌وه‌ی سنتر پۆینت)

قوتابیه‌كم به‌و ناوی رۆبه‌رت به‌و كە له‌ رێگای ئینتەرنیتەوه
وانه‌م پێ ئەوت به‌شێك له‌ كاری ئەو نارینی نامه‌ به‌و بۆمن له
رێگه‌ی ئیمه‌یله‌وه.

رۆبهرت هاوږه گه زباز بوو و ناخوشيه گاني ژياني خوی به کورتي له ږنگه ی نامه وه بومنی نه نووسی، له شوینی نیشه گه ی هاوکاره گانی دزی بوون و نه م مه سه له یه شوینی نیشه گه ی بو نه و کردبووه شوینیکی پرله ناکوکی و نالوژی. کاتیک که به شه قامیکدا تیپه ږ نه بوو ږووبه ږوو نه بووه وه له گه ل نه و که سانه ی که ږقیان له هاوږه گه ز باز بوو و گالته یان پی نه کرد، نه و پی خوش بوو ببیته نه کته ریکی کومیدی و کاتیک نه م نیشه ی هه لبرارد هه موو به بونه ی هاو جنس باز بوونیه وه نازاریان ددها. ته واوی ژيانی ږر بوو له خه م و هوکاري هه موو نه مانه ش هاو جنس بازی نه و بوو.

من دستم کرد به فیر کردنی و بوم شیکرده وه که چون ههستی خوی له سه ر نه و شته ی که نایه ویت ته رخان کردووه، ږینماییم کرد که دووباره بچیته وه به و نامانه ی که بو منی نارذبوو پیم وت: نامه گان بخوینیته وه و سه رنج بداته نه و شتانه ی که نه یویستووه و بو منی باس کردووه . من نه توانم بلیم که تو له م بابه ته دا زور به جوش و خروشی و کاتیک به ته واوی ههستی خوت له سه ر شتیک کو نه که یته وه، جهخت نه که ییت که نه و شته خیراتر ږوو بدات.

پاشان نه و ته واوی توانای خوی به کارهینا و له سه ر نه و شته ی که له ناخی دلپه وه نه یویست جهختی کرد، نه وه ی له ماوه ی شه ش تا هه شت هه فته دا ږوویدا موعجیزه یه کی ته واو بوو، سه رجه م نه و که سانه ی که نه ویان نازار دابوو هه ندیکیان گواسترانه وه بو به شیکی تر و هه ندیکی تریشیان ده ستیان له کار کیشابوووه یا وازیان له و هینا. نیتر هیچ که س نه وی نازار نه نه دا، ږوبه رت ورده ورده

كارهكەى خۆى خوش ويست، كاتى رۆشتنى بە شەقامەكاندا نىتر
گالتەيان پى نەدەكرد. كاتىك دەورى ئەكتەرىكى كۆمىدى دەبىنى
خەلك لەجىگای خۆيان هەلئەستان و چەپلەيان بۆ لى ئەدا. كاتىك
ئەو سەرنجى خۆى لەسەر ئەو شتەى كە نەينەويست يان لىى
دەترسا و دوورى لى ئەكرد، گۆرى بۆئەو شتەى كە دەيويست ئەوسا
بەتەواوى ژيانى گۆرا.

ژيانى رۆبەرت گۆرا چونكە ئەندىشەكانى گۆران، ئەو لەرەيەكى
جىاوازى لە خۆيەو بەرەو كائات بلاوكردەو كائاتيش ناچار بوو
كۆمەللىك وىنەى هەماهەنگ لەگەل لەرەى نوئى دا بەبى بايەخ دان
بەوەى كە تا چ رادەيەك مەحال بوون پيشكەش بكات.

بىرەتازەكانى رۆبەرت بوونە هۆى لەرەى تازەى ئەو وسەرجهم
وینەكانى ژيانى گۆردرا.

ژيانى تۆ لە دەستى خۆتدايە گرنگ نىە كە ئىستا لە كوئىت و
ژيانت چى بەسەر هاتوو تۆ ئەتوانى زانايانە خەيالآتى خۆت
هەلبژىرى و ژيانى خۆت بگۆرى. شتىك بە ناوى نائومىدى نىە، و
سەرجهم خالەكانى ژيانت ئەگۆردرىت.

ھىزى زھنى تۇ

مايكل برناردېك ويې:

تۇ ئەو بىرە سەرەكيانەي كە لە زھنى وشيارت دا(ناختا) رات
گرتوۋە، چ ناگادار بىت يا نەبىت راکىش دەكەي . نەگەر لە رابردوۋدا
لە نەندېشەكانت ناگادار بووبىت يا نا نىستا ناگادارى، ھەر لەو
كاتەۋە كە لە راز ناگادار بوويت لە خەۋىكى قورس بە خەبەر
ھاتوۋىت، ناگادار لە زانىارى، ناگادار لە لە ياسا و ناگادار لە ھىزى
نەندېشەت.

دكتور جان دمارتىنى:

كاتىك بە وردى لە مەسەلەي راز، تواناي زھن و ھىزى ويستن
لەژيانماندا بىروانىن، تىدە گەين كە ھەموو ئەو شتانە لە دەورو
بەرماندا ھەن و تەنھا پىويستمان بە چاۋ كىرەنەۋەو تىروانىنە.

ليزا نيكولز:

تۇ ئەتوانى ياساي راکىشكردن لە ھەموو شوپنىك بىنى. تۇ
ھەموو شتىك بۇ لاي خۇت راکىش دەكەي، مروفەكان، ھەل ومەرجى
پىويست، تەندروستى، پارە، قەرزدارى، خۇشى، جۇرى ئەو

نوتومبىلەي كە دەتەۋىت، تۇ ھەر ۋەك موگناتىس ھەموو شتىك
بۇ خۇت راکىش دەكەيت، ھەر شتىك كە بىرى لى بکەيتەۋە

نەپەننیتە لای خۆت. ھەموو ژيانى تۆ دەنگدانەوہى خەيالانى
 مېشکتە. ئەم ياسايە ھەموو شتىك دەگریتەوہ ژيان دەنگدانەوہى
 نەندیشەکانى تۆ يە جياوازى مرؤف لەگەل زیندەوہرانى تر نەوہىە
 كە مرؤف بە بىر و ھۆشە و نەتوانیت نەندیشەو خەيالى خۆى
 ھەلبژيریت، مرؤف تواناي بەدى ھينانى ژيانى لە رینگەى ھيزى
 بىرەوہ ھەيە .

دكتور فرد ئالن ولف:

(زانای فيزيكى كوانتەم و ووتار بېژ و نووسەر)

من لە روانگەى شىتى و شەيدايى خەيالاتمەوہ لەگەلت نا دوئم
 بەلكو بەھىى زانيارىەكى قولتر و بنەرەتى قسەت بۆ دەكمە.
 فيزيكى كوانتەم ئامازە بەم ياسايە دەكات و دەيسەلینیت كە ھىچ
 كەس ناتوانیت ببیتە خاوەن ئەو شتەى كە بە نەندیشە و خەيالیدا
 نەھاتووە، لەراستیدا بىر زەھن دارنژمىرى چوارچىوہى ھەموو
 ھەستەكانتە.

ئەگەر كەسێك مەسەلەى بەھیزترین ناوہندى راگەياندن لە
 كانيناتدا تاوتوى بكات ھەست بە يەگرتووى تەواو لەگەل وتەكانى
 دكتور ولف دەكات . زەھنى تۆبىر ئەكاتەوہ و وینەكان وەك
 ئەزموونەكانى ژيان بۆ لای تۆ ئەگەرپنەوہ . تۆ سەرەپراى ئەوہى بە
 نەندیشەى خۆت داھینەرى دنياى خۆتى تەنانەت بىرەكانىشت
 لەگەل جیھاندا كۆدەبیتەوہ، ئەگەر پیت واىە كە مرؤفێكى بى
 دەسلەلتى و لەم دنيايەدا ھىچ ھيزىكت نىە دووبارە بىر بکەرەوہ

چون له راستیدا بیرى تو دارپنژهرى جیهانى دهورو پشتته .
 لیکۆلینه وه سه ر سوپهینه رهکان و داهینانهکانى زانیانى فیزیکی
 کوانتەم له ماوهى ۸۰ سالی رابردوودا بوون بههوی زانیاری زورتى
 نیمه له هیزی گهوره ی بیرى مروّف له بواری داهیناندا، کرداری
 نهوان له ریزی وته ی بیره وه رانی گهوره ی جیهان (کارنگی، نیمرسۆن،
 شکسپیر، بیکن، بوودا، کریشنا موورتی) دایه .

باب پراکتر:

نه گهر کهسیک له یاساکه تینه گات بهمانای په تکرده وه وه به رپه رچ
 دانه وه ی نه و یاسایه نیه . له وانیه کهسیک له ته زووی کاره با
 تینه گات به لام نه زانیت که لکی لی وه ر بگریت. من نازانم ته زووی
 کاره با چون ئیش دهکات به لام نه زانم که تو نه توانیت به ئامیره
 کاره باییه کان خواردن بوکهسیک دروست بکهیت ته نانهت نه و
 که سه شی پی برژینیت!

مایکل برناردبک ویپ:

زوربه ی خه لک کاتیک فیربوونی نه م رازه مه زنه ده ستپیده که ن
 له سه ره جم بیره نه رینی وسلبیه کانیا ن نه توقن، خالیک که
 تیگه شتنی زور گرنگه نه وه یه که له روانگه ی زانسته وه سه لینه راوه
 که گه ش بینی زور به هیزتره له بیرى نه رینی، نه م مه سه له یه هر
 لیره دا نه بیته هوی کو تایی هینان به نیگه رانیه کان. له راستیدا به دی
 هاتنی خالیکی نه رینی له ژیا نی تو دا به ره مه می فراوانبوونی نه ندیشه

و بیر کردنه وهی نهرینی هه میشهیی یه . بههر حال نهگهر بو
 ماوهیهکی دریزخایهن لهسهر بیره نهرینهکان جهخت بکهیت ورده
 ورده له زیانت دا خویمان پیشان نهدهن، تهنانهت نیگهرانی سهبارت
 بهو بیرانهش نهبیته هوئی راکیش کردنی رادهیهکی زورتیری خهپاله
 نهرینهکان، کهوابوو ههر له نیستاوه بریار بده بیر له شتی باش
 بکهپتهوه .

لیزا نیکولز:

سوپاسی خودا بکه که له بهدی هاتنی تهواوی بیرهکانی تو،
 دواکهوتنیکی کاتی ههیه نهگینا نهکهویتبه ناو گیره و کیشهوه . ههر
 نهو دواکهوتنه یارمهتیدهریکی گهورهیه و نهبیته هوئی نهوهی که
 دووباره نهندیشهکانت لیک بدهپتهوه و ههلیان سهنگینیت و
 سهبارت بهداخوازیسهکانت بیر بکهپتهوه و ههلبزاردنیکي نویت
 ههپیت.

تهواوی هیزی تو بو داهینانی زیانت، ههر نیستا له دهستی تو دایه
 چونکه ههر نیستا نهو کاتهیه که تو خهریکی بیر کردنهوهی، نهگهر
 خهپالاتیکت ههبووه که ناشکرا بوونیان به سوودی تو نهبووه ههر
 نیستا نهتوانیت چونیتهی بیروپات بگوریت، نهتوانیت به دانانی
 نهندیسهی چاک، نهوانی تر بسرپتهوه، له راستیدا کات خزمهتت
 پندهگهپهنیت که چۆن بتوانیت له شتیکی نوئی بیر بکهپتهوه و
 لهرهیهکی نوئی بلاو بکهپتهوه .

دېگۈر جۇۋېتلە

تۇ پۇت خۇشە لە بىرەگانىت ناگادار بىت و بىرەگانىت بە ووردى
 ھەئىزىرەيت و ئەتەۋىت لەم بوارەدا سەرھال بىت چونكە تۇ شاكارى
 زىمانى خۇتى تۇ مىگل نەنزى خۇتى نەو (داپويد)دى كە تۇ
 پەيگەرەگەى نەتاشىت، خۇتى.

بەگىك لە شىۋازەگانى زال بوون بەسەر (زەن) دا فىربوونى ھىنور
 گىرەۋەى زەنە، سەر جەمى پراھىنەرانى باسكراۋ لەم كىتەبەدا،
 تىپرامانىان (مىدىتېشەن) گىردۇتە سەرەتاي بەرنامەى پۇژانەى خۇيان .
 پاش ئاشكرا بوونى راز تىگەيشتم كە تىپرامان تا چ رادەپەك بەھىزە،
 تىپرامان زەنت نارام و ھىمەن دەكاتەۋە لە گۇنترۇل كىردنى بىرەگانىت
 دا پارمەتەت دەدات و جەستەت زىندوۋ نەكاتەۋە . ھەۋالى
 دلخۇشكەر نەۋەپە كە پىۋىست ناكات بۇتپرامان چەند كاتزمىر لە
 خەلۇمتدا دابنىشىت، نەتوانىت بۇ تىپرامان پۇژى بە سى تا دە
 خولەك، دەستپىبكەيت كە ھەر نەم كارە بۇگۇنترۇل كىردنى
 بىرەگانىت تا رادەپەكى سەر سورپھىنەر بەھىزە.

ھەرۋەھا بە مەبەستى شارەزا بوون لە ئەندىشەت، نەتوانىت
 بۇخۇت نامانجىك ھەئىزىرەيت.

من ھەرمانرەۋاى بىرەگانەم، نەم رىستەپە دووبارە بىكەرەۋە، لىنى
 تىغىكەرە، كاتىك بە بىرۋاپەكى زۇر پتەۋ لەسەر داخۋازىپەگانىت جەخت
 بىكەيت، بەھۋى ياساى راکىشكردنەۋە داخۋازىپەگانىت دىنە دى .

ئىستا تۆ زانىارىهك وەردەگرىت كە دەتوانىت بەرزترىن و
باشترىن نموونەى خۆت داھىنىت، نموونەىهكى ئەو تۆ كە لەوانەىه
ھەر لە سەرەتاوہ بەرزترىن لەرە بلاوبكاتەوہ . بەلام گرىنگە كە
پوونى بكەيتەوہ كە دەتەوئت ببىت بە چى؟ چ كاريك نەنجام بەدەيت
؟ببىتە خاوەنى چ شتەيك؟ بىر لەم بابەتانه بكەرەوہ و لەرەكانيان
بلاو بكەرەوہ، بەم چەشنە روانگەى تۆ ئەبىتە ژيانى تۆ.

چەند كورتەيەك لە راز

- * گەورەترین رازی ژيانی ئیমে یاسای راکیشکردنە.
- * یاسای راکیشکردن دەئیت: هەر شتیك وەك خوی راکیش دەكات، كەوابوو كاتیك بیر لە شتیك ئەكەیتەووە لە هەمان كاتدا وەك ئەو بیرانە بۆ لای خۆت راکیش دەكەیت .
- * ئەندیشەكان موگناتیسەن وە لەرهیان هەیه، كاتیك ئەندیشەیهك لە میشتەدا پەروەردە دەكەیت، بەرەو كائینات رەوانەى دەكەیت و بەشیوەى موگناتیس هەموو ئەو شتانەى كە هەمان لەرهیان هەیه راکیش دەكەیت، هەر شتیك كە بۆ دەرەو ئەنیردریت ئەگەرئیتەووە بۆ لای سەرچاوەكەى، كە خۆتى.
- * تۆ وەك ناوەندیكى راکەیاندنیت كە بە بیرەكانت لەرەیهك بلاونەكەیتەووە، ئەگەر ئەتەوئیت شتیك لە ژيانتا بگۆرى لە رینگەى گۆرانكارى لە بیرەكانت، لەرەكە بگۆرە.
- * ئەندیشەى ئیستای تۆ ژيانى داھاتووت پیکدینیت لەهەر شتیك زۆرتر تیفكریت لە ژيانتا خوی پیشان ئەدات .
- * ئەندیشەكانت ئەبنە بارودۆخى ژيانى تۆ.

راز ئاسانە

مايكل برناردېك ويث:

ئېمە لە جېھانئىكىدا دەزىن كە كۆمەلئىك ياساى ھەيە، ھەروەك
ياساى پراكىشكردن، ئەگەر تۆلە بالەخانەيەكەوۈ بىكەويتە خواری
گرنگ نىە كە پىياو ھاك بىت يا پىياو خراب بەھەر حال ئەكەويتە
سەر زەوى.

ياساى پراكىشكردن ياساى سىروشتە ھەر وەك ياساى كىشى زەوى
بى لايەن و بى تايبەتمەندى، ورد و يەك لا كەرەوۈيە.

دكتور جۆويتل:

ھەموو ئەو شتانەى كە ئىستا لە ژياندا گەمارپۇيان داويت بۇ
دەوونە سەر جەم ئەو شتانەى كە گلەيىت لىيان ھەيە خۆت پراكىشت
گردوون، دىنيام لە بىستنى ئەو ھسەيە توورە ئەبىت و ئەئىيت من
كە كاردساتى پىكىدادانى ئوتومبىلەكەم پراكىش نەگردوۈە، من ئەم
كەرىپارە تايبەتە تەشھەلە بازەم بۇ لاي خۆم پراكىش نە گردوۈە، من
ھەرزارىم بۇ لاي خۆم پراكىشاۈە، بەلام من راست و پەوان پىت
دەلىم كە بەلئ تۆ ھەموو ئەو شتانەت پراكىش گردوۈە بىگومان

تینگه پشتن لہم بابہ تہ زور دژوارہ بہ لآم ھاوکات لہ گہل وەرگرتنی
 نہو بابہ تہ ژیانت دەگۆردریت. زۆربە ی خەلک کاتیک نەم بە شە لہ
 راز نەببستن چەن ڕووداوی میژوووی دیتەوہ بیریان کە ژمارەبەکی
 زور خەلک تیایدا گیانیان لە دەست داوہ، بەرای ئەوان جینگە ی برۆا
 نیہ کە نەم ھەموو خەلکە نەو ڕووداوانەیان بۆلای خۆیان
 ڕاکیشابیت. بە پی ی نەم یاسایە بیگومان ئەوان لہ گہل نەو ڕووداوانە
 یەک لەرەیان بووہ ھەر چەندە ئەمە بە مانای ئەوہ نیہ کە ئەوان
 تەنھا بیریان لہو ڕووداوانە کردۆتەوہ بە لآم بە ھەر حال لەرە ی بیری
 ئەوان لہ گہل لەرە ی نەو ڕووداوانە یەکیک بووہ .

نەگەر خەلک برۆیان وابیت کە دەکەونە ناو ھەل و مەر جیکی
 نەگونجاو بە پی ئەوہ ی ھیچ دەسەلاتیکیان بەسەر بار و دۆخە کەدا
 بووبیت وە بە پی ی نەم بۆ چوونەیان لەسەر بیری ترس و جیایی و
 بی دەسەلاتی داکوکی بکەن، لەوانە یە ئەوان بۆ شوین و کاتیکی
 نەگونجاو ڕاکیش بکرین. ھەر ئیستا مافی ھەلبژاردنت ھە یە، پیت
 خۆشە باوہرت ئەوہ بیت کە تەنھا نەگبەتی ھۆی ڕوداوە
 ناخۆشەکانی ژیانتن؟ پیت خۆشە باوہرت وابیت کە تۆ ھیچ
 دەسەلاتیکت بە سەر ھەل و مەر جەکانی ژیانتدانیە؟ یان ئەتەویت
 باوہرت ئەوہ بیت کە ئەزمونەکانی ژیان لەژیر دەسەلاتی تۆدان. وە
 تەنھانە و شتانە ی دیتە ناوژیان تەوہ کە تۆراکیشی دەکەیت و بیری لی
 دەکەیتەوہ. تۆ ئازادی و ھەر کامیان کە بۆبیر کردنەوہ ھەلبژیریت،
 دیتە ناوژیان تەوہ. ھیچ شتیک نایە تە ناوژیان تەوہ مەگەر لەرینگە ی
 جەخت کردن لەسەر ئەندیشە کانت، بۆلای خۆت بانگھێشتن بکەیت.

باب دويل:

زۇربەي ئىمە ناشارەزايانە و كەمتەر خەمانە ياساي راکنىمىكرىن بە
 كار دەھىننن، و تەنھا بىروامان ئەومىيە كە دەسەلاتمان بەسەر
 ژيانماندا نىيە و بىر و ھەستەكانمان لەسەر دوگمەي ئۇتۇماتىك
 داناو، كەوابوو ھەر شىتتىكىمان بەسەر بىت لەرووي
 كەمتەر خەمىمانەومىيە.

ھىچ كەس بەدەستى مەبەست بابەتى نەويستراو راکنىش ناكات.
 سەلماندى ئەم شتە ئاسانە كە چۆن بەبى شارەزايى لە راز چەند
 بابەتى نەويستراو لە ژيانى تۆ و خەلكى تردا پروويداود و
 سەرچاوى ئەو پرووداوانە شارەزا نەبوونى ئىمە لە ھىزى
 ئەندىشەيە.

دكتور جۆويتل:

ئەگەر بۆ يەكەم جارە كە شتى وا ئەبىستىت لەوانەيە ھەست
 بىكەيت (ئۆي من ناچارم بىرەكانم بىخەمە ژىر چاودىلىرى؟ ئەمە
 ئەبىتە ھۆي گىروگرفت). لەوانەيە لە يەكەم ھەنگاودا ئەمە نۇوار
 بىت بەلام چىژ وەرگرتن ھەر لىرەو دەست پىدەكات.

خۆشى لەو ھەدايە كە بۆ گەيشتن بە راز پىنگەكان زۆرن وە تۆ
 ئەبىت ئەو پىنگەيە ھەلبىزىرىت كە زۆرتىرىن بەھرەو سوودى ھەيە.
 ئەگەر بتەوئىت خۆت لە چۆنىيەتى ئەو شتە تىدەگەيت.

مارسى شېمۇف:

(نووسىمۇ ۋونار بېزى نىۋو دەۋلىتى)

بەكە بە بەكەى بېرەكان بۇ ئىمە كۈنترۇن ناكىرن، لىكۈلنىنەران
 ئەلئىن كە ئىمە رۇزانە نىكەى شەست ھەزار بېرمان ھەيە، ئەتوانىت
 بىرى لى بىكەيتەۋە كە ئەگەر كەسىك بىەۋىت سەرجەم شەست
 ھەزار بېرەكەى كۈنترۇن بىكات تاچ رادەيەك بېزار ئەبىت،
 خۇشەختانە رېكايەكى ئاسان تر ھەيە ئەۋىش ھەستى ئىمەيە.
 ھەستى ئىمە ئاگادارمان دەكاتەۋە لە ھەر شتىك كە بىرى لى
 ئەكەينەۋە، ھىچ زىدەكارى تىدا نىە ئەگەر بلىن گىرنگىۋونى
 ھەستەكانمان بى رادەيە.

ھەستەكانى تۆ گىرنگىرەن نامىرازى يارمەتىدەرى تۆن بۇ داھىنانى
 زىانت، بىرەكانى تۆ ھۆكارى بىنەرەتى ھەر بابەتىكن. ھەر شتىك كە
 لەم دىنبايەدا ئەى بىنىت ۋەيان تاقى دەكەيتەۋە، كە ھەستەكانىشت
 دەگىرنتەۋە، بەرھەمىكە كە ھۆكارەكەى ھەمىشە بىرەكانى خۆتە .

باب دۈيل:

ھەستەكانت نىمەلتىكى سەرسۈرھىنەرن، بىۋىستە ئىمە لە
 چۈنىمەتى بىرگىرنەۋەمان ئاگاداربىن.

ھەستەكانت بەزۋوتىرەن كات لەۋ شتەى كە بىرى لى ئەكەيتەۋە
 ئاگادارت دەكەن، ۋاى دابنى كاتىك ھەۋاللىكى خراب دەبىستىت چىت

ن دیت؟ لەناگا و دلت دادەخوڕبیت، کە و ابو و هەستی تۆ ھێمایەکی دەست بە جۆ یە لەو شتە ی کە بیری ن دەکەیتە وە، تۆ پنیوێستە لە ھەستی خۆت ناگادار بیت و لەگە ئیدا یەك دەنگ بیت چونکە ئەمە خیراترین رینگایە بۆ ناگادار بوونت سەبارەت بەو شتە ی کە بیری ن دەکەیتە وە.

لیزا نیکولز:

تۆ دوو جۆر ھەستت ھەیە، ھەستی باش و ھەستی خراب، وە تۆ لە شەری نیوان ئەوان ناگادار بیت چونکە بەکێکیان باری دەروونیت باش دەکات و ئەوی تریان باری دەروونیت خراب دەکات و ئەبیتە ھۆی خەمۆکی و توورەیی و عەزایی و ژدان، ئەم جۆرە ھەستە خرابانە ناتوانن تۆ بەھێز بکەن.

ھیچ کەس ناتوانیت ھەستی باش و خرابی تۆ دەست نیشان بکات چونکە تۆ تەنھا کەسیکی کە ناگاداری ھەستەکانی خۆتیت، نەگەر سەبارەت بە ھەستی خۆتدانی نیت لە خۆت بپرسە (چ ھەستتیکم ھەیە؟) لە درێزایی رۆژدا ئەتوانیت ئەم پرسیارە لە خۆت بکەیت و لە چۆنیەتی ھەستەکانت ناگادار بیت. گرنترین خال ئەو ھەستە کە بزانی لەیەك کاتدا ھەستی باش و خراب پیکە وە نا گونجین و چونکە بیرەکانی تۆ ئەبنە ھۆی سەر ھەلدانی ھەستەکانت، کە و ابو نەگەر تۆ ھەستیکی خرابت ھەیە ھۆکە ی نەندیشە خرابەکانی خۆتە کە باری دەروونیت خراب دەکەن. بیرەکانی تۆ لەرەکانت دەست نیشان دەکەن و ھەستەکانت پیت دەلین کە لەسەر چ

لەرەپەكدایت . كاتیک ههستیکی خرابیت ههیه لهسەر لهرهیهكدای كه
كۆمهله بابهتیکی خرابی زۆرتر بۆلای تۆ راکیش دهكات.

یاسای راکیشکردن دهست پیدهكات و كۆمهلیك وینه له بابته
خرابهكان و ههموو نهو شتانهی كه باری دهروونیت خراب دهكهن
بلاودهكاتوه و چون تۆسه رچاوهی نهوانهی، بۆلای خۆت
دهگه رینهوه . كاتیک باری دهروونیت خرابه و ههچ ههولیک نادیت
تا بیرهكانت بگۆریت له راستیدا رادهگهیهنیت كه (ههل و مهرجیك
بۆ پیک بینه كه حاله خرابتر بكات، نهوهم بۆ پیک بینه).

لیزا نیکولز:

بهشی دووهه می ئهم بابته نهوهیه كه تۆ ههستی باشیشت
ههیه، خۆت له كاتی هاتنی نهو ههسته ئاگاداریت چونكه باری
دهروونیت باش نهكات (شهیدا بوون، نهوین و سوپاس) وای دابنی كه
ههموو رۆژیک نهتوانیت ههستیکی ئاوات ههبیت. كاتیک تۆبۆ
ههستی باش باومش دهكه پتهوه ههستی باشی زۆرتر و نهو شتانهی
كه باری دهروونیت باشر دهكات بۆلای خۆت راکیش دهكیت.

باب دویل:

بهراستی ساكار و ئاسانه، من ئیستا خهریکی راکیشکردنی چ
ههستیكم؟ باشه چ ههستیكت ههیه؟ (ههست به خوشی دهكهم) زۆر
باشه. ههر ئهم ههستمت ههبیت و پارێزگاری ئی بکه.

هیچ کەس ناتوانیٓت هەستیکی باشی هەبیت و لە هەمان کاتدا
بیری خراب و نەڕینی لە مێشکدا بیٓت. ئەگەر هەست بە خوشی
دەکەیت ھۆکەیی ئەوھییە کە بیری باشت لە سەردایە. ئەزانیت تۆ
نەتوانیت بە تەواوی داخوایەکانت بگەیت، لە ژياندا هیچ سنوورینک
نیە، بەلام بەیەک مەرج ئەویش ئەوھییە کە تۆ ئەبیت حال و
هەستیکی باشت هەبیت، کاتییک کە بیری لی دەکەیتەوہ نایا ئەمە هەر
ئەو شتە نیە کە هەمیشە دەتویست؟ بەراستی کە یاسای پراکیشکردن
بی کەم و کوورپیە.

مارسی شیمۆف:

ئەگەر هەست بە خوشی دەکەیت، خەریکی داھینانی داھاتووپیەکی
دەخوایەت، یاسای پراکیشکردن لە هەر چەڕکەییەکدا چالاکە، هەر بیری و
هەستییکت هەبیت ئەبیتە ھۆی داھینانی داھاتووت. ئەگەر تۆ
نیگەران بیٓت، لەم جۆرە بابەتانە لە سەرانسەری پۆژدا بە زۆری
دیتە سەر رینگات.

ئەو کاتەیی کە هەست بە خوشی دەکەیت بیگومان ئەندیشەییەکی
باش لە مێشکدا پەروەردە دەکەیت، کەواتە کارەکەت گونجاوو راستەو
خەریکی بلاو کردنەوہی لەرەییەکی بەھیزیت کە کۆمەلێک بابەتی
باش کە ئەبیتە ھۆی هەست بە خوشی کردنی زۆرتر بۆلای تۆ

پاكيش دهكات . نهو ساتانه كه تييدا ههست به خوشي دهكهيٲ
 برفينه و بهرهو چيٲي لي ودر بگره ووريابه هه ركات كه ههستيكي
 باشت ههيه بههٲيكي زور تر كومهٲيك بابهي باشتر بولاي خوت
 پاكيش دهكهيٲ. ئيستا ههنگاويك بچينه پيشهوه، نهگر
 ههستهكانت پهيوهنديهك بن لهلايهن كائيناتهوه بو پاكيشاني
 سهرنجي تو بهرهو بيرهكانت چي؟

جك كنفيٲد:

**ههستهكاني ئيمه دهنگدانهوهيهكه كه ئاگادارمان دهكاتهوه ئايا
 ريگه كهمان دروسته يان نا.**

له بيرت نهچيٲ كه بيرهكاني تو هوكاري سهرهكي ههموو
 شتيكه، كهوابوو كاتيڪ بهردهوام بيريكٲ لهسهردايه نه م بيره به
 خيرايي بو كائينات دهنيردريٲ و بهشيوازيكي موگناتيسي به لهري
 وهك خويهوه پهيوهندي دهكات و هاوري يان دهبيٲ، به واتايهكي تر
 كائينات ههستي تو بو خوت دهنيريتهوه و پيٲ دهٲيٲ كه ئيستا
 لهسهر چ لهرهيهكيٲ، ههستي تو دهنگدانهوهي لهري توويه، كاتيڪ
 كه تو ههستيكي خوشٲ ههيه لهراستيڊا كائينات به تو
 رادهگهپهنيٲ كه بيري باش له مينشكتا گهشهي كردوو ههرومها
 نهگر ههستيكي خراپٲ بببيٲ كائينات پيٲ دهٲيٲ كه بيرهكانت

خراپن، كەوابوو ھەركات ھەستىكى خراپت ھەيە كانينات پەيام بە
 تۆ نەدات (وورىابە ھەر ئىستا بىرەكەت بگۆرە، لەردى خراپ و
 نەرىنى تۆمار كراو، لەرەكە بگۆرە، وريا بە!).
 جارنىكى تر كە ھەستت ناخوشە يان گىرۆدەى ھەستىكى نەرىنىت
 گوئ بگرە لە ناگادارىەكانى كانينات وەلەرەكەت بگۆرە، لەو كاتەدا
 درگای بابەتە باشەكان بەرەو تۆ ناوەلا دەبىت و ھەر بەھۆى
 نەودودىە كە درگا لەسەر لەردى خراپ و نەرىنى دادەخرىت.
 بىردكانت بگۆرە و بىر لە بابەتە باشەكان بكەرەو. ئەو كاتەى كە
 ھەستت بە خوشى كرد خۆت تىدەگەيت كە بەھۆى گۆرانی لەرە و
 رۆيشتنە سەر لەرەپەكى نوئ يە و كانينات بە پىكھىنانى ھەستى
 باشتىر پشتگىرى لەو بابەتە دەكات.

باب دويل:

بىگومان لەو شتەى كە تۆ ھەستى پىدەكەيت دەيكەيتە نسيبى
 خۆت نەوەك لەو شتەى كە زۆر بىرى ئى دەكەيتەو.
 ھەر بۆيە كاتىك خەلك بە روتالىيەو لە خەو ھەلدەستن ئەو
 رۆزەيان ھەروا بە تالى ئى دەروا، ئەوان نازانن كە بە گۆرانكارىەكى
 ساكارى ھەستەكانيان دەتوانن سەرچەم رۆز و زيانيان بگۆرن.
 لەگەر تۆ رۆزىك بە شادى دەست پى بكەيت و ھەستىكى باش و
 شادت بېيت تا ئەو كاتەى كە رىگە نەدەيت شتىك ھەستت بگۆرى

ئەو بەھىنى ياساى راکىشکردن بارودۇخ و كەسانلىكى زۆرتىر راکىش
دەكەيت كە ھەستى شادىت بەرە پىن لەدەن.

ھەموومان رۆژانىكى پىر لە نائومىدى يەك لە دواى يەكەمان
چەشتوو، زنجىرەى كاردانەو بە بىرىك دەستپىدەكات چ ناگادار بىت
يا نەبىت، ھەر ئەو يەك بىرە خراپە بەسە بۆ ئەودى بىرى خراپى
زۆرتىر راکىشىت و لە ناكامدا ھەل و مەرج خراپتر لە خراپ بىت
پاشان كاتىك تۆ لە بەرامبەر ئەو ھەوالە خراپە كاردانەودىكى
خراپت ھەبىت بەمە ئالۆزىيەكى زۆرتىر دەكەيتە نىسبى خۆت.
كاردانەودى ئىمە تەنھا بابەتى وەك خۆى راکىش دەكات و بە شىووى
زنجىرە يەك كاردانەودى يەك لە دواى يەك خۆى دەنۆينىت تا ئەو
كاتەى كە بەگۆرپانكارى لە ئەندىشەكانت خۆت لەو لەردىيە رىزگار
دەكەيت .

تۆ ئەتوانىت پىرە بىرى خۆت بەردە ئاواتەكانت بگۆرپىت و لە
رېنگەى ھەستەكانتەو پىشتىرى لە گۆرپانكارى لەرەكەت بگەيت بەم
شىووىيە ياساى راکىشکردن بە تەواوى لەگەل لەردى نوئى تۆدا
ھاوړى دەبىت و بە شىووى كۆمەلىك دىمەنى نوئى لە زىانتا بۆ تۆ
دەنیردرىت.

ئىستا تۆ لىرەدا ئەتوانىت دەست بەسەر ھەستەكانت دا بگىرىت و
بۆ خىراکردنەوئى گەيشتن بە ئاواتەكانت كەلكى نى وەربگىرىت تۆ

دەتوانىت بۇ گواستنهوۋى لەرەيەكى زۇر بەھىزتر لە رىنگەى زياد
کردنى ھەستى ناواتەكانت، لە ھەستەكانى خۆت بەھرە وەر بگىرىت.

مايكل برناردېك ويپ:

ھەر ئىستا دەتوانىت ھەست بە تەندروستى بىكەيت، ئەتوانىت
ھەست كردن بە خۇشبەختى و ھەست بە بوونى ئەوين لە چوار
دەورى خۆتدا دەست پىبىكەيت، تەنانت ئەگەر بوونى دەركىشىان
نەبىت، ئەو شتەى كە روو ئەدات ئەمەيە كە كائىناتىش لەگەن
ئاوازي تۆ و ھەستى دەروونت ھاوړى ئەبىت و خۆى ئەنوئىن
چونكە تۆ وا ھەست دەكەيت.

باشە ئىستا ھەست بەچى ئەكەيت ؟ بۇ چەند ساتىك بىر لە
خۆت بىكەرەو، ئەگەر ھەست بەباشى ناكەيت، ھەستەكانى دەروونت
لېكبەدەرەو و پلەى ھەستەكانت بەرز بىكەرەو.

كاتىك بە مەبەستى بەرزكردنەوۋى پلەى ھەستەكانى دەروونت
سەرنجى ھەستەكانت بەدى بە ھىزىكى فراوانەوۋە ئەتوانىت ئاستى
ھەستەكانت بەرز بىكەيتەو، يەككە لە رىگاگان ئەمەيە كە
چاوەكانت بىبەستىت و سەرنج بەدەيتە ھەستەكانى دەروونت و بۇ
ماوۋى يەك خولەك زەردەخەنە بنىيتە سەر لىوت.

ليزا نيكولز:

بەرو ھەستەكانت داھىنەرى زىانى تۆن و دۇنيا بە كەبۇ ھەمىشە

ھەر وا دەبىت.

ياساى ڤاڭيشكردن هەر وهك ياساى كيشى زهوييه (قانون العازبه) هەرگيز ههله ناكات، تۆ نابينيت كه (بهراز) هه لفرېت تهنه له بهر نهوى ياساى كيشى زهوى ههلهى كردوو و له بېرى چوووه نه و ږۆزه سه بارمت به وان كارىگه ر بېت هه روهها هه رگيز ياساى ڤاڭيشان له شوين و پلهى تايبه تى خوى دهرناچېت. نه گه ر شتېك ديت بۆلاى تۆ خوت به بېرىكى دريژخايه ن ڤاڭيشت كردوووه. ياساى ڤاڭيشكردن وردو مسۆگه ره.

مايكل بيرنارد بك ويپ:

تيگه يشتن لهم بابته دژوارو سهخته به لام نه گه ر دست له لاسارى هه لگرين نه نجامه كهى سهر سورهيئنه ره، واته هه ر بېرىك كه له سه ر ژيانى تۆ دا كارىگه رى هه يه به هوى گۆرآنكارى شارمزاپانهى خوت نه توانى نه و بېره ڤاوه ستينيت.

تۆ تواناى گۆرآنى هه ر شتېكت هه يه، چونكه تۆ تهنه كه سىكى كه بېره كانت هه لده بژيړيت و هه ست به بوون و چۆنيه تى هه سته كانت ده كه يت.

تۆ هه روهها كه به ره و پيش دهرؤيت،
جيهانى خوت به دى دلنيت.

(وينستون چرچيل)

دكتور جو ویتل:

هست به خوشی کردن زور گرنگه چونکه هر لهو هسته باشه
 وهك هئمايهك بهرمو كائينات دمحنت و بابتهنى باشى زورتر بولاي
 تو راکنیش دمكات هرچهنده پله و رادى هستى تو بهرتر بنهت
 زورتر لهو شتانهى كه نهنجاميان بهدى هاتنى هستى باش له
 تودايه راکنیش دمكەيت و هستى دروونت باشتر و باشتر دمحنت.

باب پراکتر:

ئايا دمتزانی کاتیک هست به خه مۆكى دمکەيت نهتوانى دست
 بهجى هستى خوت بگوریت؟ به گۆى گرتن له ئاههنگىكى خوش
 يان ووتنى گورانیهك، بهو شيوهيه وورمت دمگورپرى، وحيان بير له
 شتىكى دلخوشكمر بکهرموه، بير له مندالهکمت يان خوشهويستەکمت
 بکهرموه پى داگرى بکه لهسەر لهو بيرمت و لهمیشکتا بيپارلزه، جگه
 لهوه هر خه يالىكى تر بسرهوه، بهلئنت پى نهدم بهم شيوهيه
 وورمت بهرز دمحنتهوه.

ليستیک لهو شتانهى كه دهنه هوى گورانكارى هست و گهشه
 سهندنى وورەى تو ناماده بکه، مه بهستم نهو شتانهيه كه
 دهستبهجى بارى دروونى تو نهگورن وهكو (بیره وهریه خوشهكان،
 سروشت، پرووداوهكانى داهاوو، کاته پیکهنين هینهرهکان،

خۆشهويستهكەت، ئاهەنگى دڭخوازت)، پاشان ھەر كاتىك ھەستت بە
ئالۆزى يان توورپىي كىرد سەرنج بىدە يەكك لى بابەتەكانى ئەو
لىستە ئەگەر يەكك لەوانە نەى توانى بارى دەروونىت باش بىكات
بىرۆ سەر بابەتتىكى تر تەنھا ماوھى يەك تا دوو خولەك دەخايەنىت
تا بتوانىت خۆت لەو ھەستە لادەىت وە حال و لەرەى خۆت بگۆرپىت.

ئەوين : بەرزترین ھەست

جیمز ری:

(فەیلەسوف، ووتار بىژ، نووسەر و داھىنەرى بەرنامەى ھىزى
خۆشبەختى مرقۇفەكان)

بىنەماى ھەستى باش سەبارەت بە بوونەومرە دستەمۇكانىش
بۆتۇ بەكەلكە، بۇ ئومونە بوونەومرەكان ھەستى تۇ ئەبىزولنن،
كانىك تۇ سەبارەت بە بوونەومرە دستە مۇكەت ھەستى بەزمى و
ئەوينت ھەيە ھەر ئەو بەزمىيە بە باشى دىننیتە ناو ژيانتەوہ .

تىكەل بوونى ئەندىشەو ئەوينە كە
ھىزى بى بەرگىرى ياساى راكىشكرىن
بىكىدلىننیت.

(چارلز ھانل)

ھىچ ھىزىك لە دنىادا گەورەتر لە ھىزى ئەوين نىە، ھەستى
ئەوين بەرزترین لەرەيە كە ئەتووانىت لە خۆتى بلاو بكەيتەوہ .
ئەگەر بتوانىت ھەر بىرىكت ھاوپرى و ھاوپىچى ئەوين بكەيت ئەگەر
بتوانىت ھەر شت و ھەر كەسىكت خۆش بوويت ژيانت دەگۆردى،
لە راستىدا كۆمەلىك لەبىرەومرەكانى پابردوو بەياساى راكىشكرىن
وہك ياساى ئەوين نامازەيان كردووہ.

وه نه گەر له م بابته بیر بکه پته وه هۆکاره که پت بۆ دهرده که ویت،
 نه گەر سه بارهت به که سینک نه ندیشه په کی بی به زه پیا نه ات شه پیت،
 بی به زه بی سه بارهت به خۆت ناشکرا ده پیت.
 تۆ به هۆی بیره نه رینه کانته وه جگه له خۆت به هیچ کهس زیان
 ناگه پیت .

نه گەر بیرى نهوین له میشکنا گه شه بکات به گومانى تۆ سوودی
 بۆ چ که سینک هه پیه ؟ خۆت

نه گەر حاله تی سه ره کی تۆ نهوین بیته نه وساراکیشکردن یان
 یاسای نهوین له گه ل گه وره ترین هیژدا کاردانه وه ی هه پیه چونکه تۆ
 له به رزترین له ره دا یته، هه رچه نده زۆرتر هه ست به نهوین بکه پت
 وه یان نهوین یکی زۆرتر بلا و بکه پته وه ده پیته خاوه نی هیژکی
 گه وره تر.

له وه هۆکاره کی نه پته هۆی گه شه کردنی نه ندیشه
 تا بتوانیت له گه ل وه خۆی په پوهندی بگریت یاسای
 راکیشکردنه که ناویکی تره بۆ نهوین . نه مه
 بناغه په کی بنه رته ی وه هه میشه یی و هاوبه شه له
 نیوان هه موو گیانله به ره کان، وه له نیوان هه ر
 فه لسه فه وه هه ر ئاپین و هه ر زانسته یکیا وه هیچ
 رتگه ی دهر چونیک نیه له یاسای نهوین . هه ست به
 دهبزوتنیت، هه ست وپسته، وپسته ی نهوینه، وه
 به رکی به ره له نهوین هیچ کات نا به زیت.

(چارلز هانل)

مارسی شیموؤف:

نهو کاتهی که له بیر و ههستهکانت شارهزابوویت و لنبهان تری
گهشتیت لهوسا له جهونییهتی ناوهرۆکی راستهههینهی خۆت
تهدمهگهیت، که خۆی له خۆیدا ئازادی و هیزی تۆی تهبایه.

مارسی شیموؤف بهسهرهاتیکی سهرسورهینهه له نههیشتاینی
مهزن دهگیرپتهوه (گرنگترین پرسیارنیک که ههه مرؤفینیک نهتوانیت
له خۆی بهرسیت نههیه که نایا کانینات یاریدهدهه و نهوینداره؟)
به پی ی زانیاریمان له یاسای راکیشکردن تاکه وهلام نههیه بهه
کانینات یارمهتیدهه و نهوینداره . له بهه نهوهی کاتینیک وهلامینکی
نهوتۆ بدهیتهوه، بارو دۆخی نهوتۆش له ژیندا تاهی دهکهیتهوه.

نهلبههت نههیشتاین نهه پرسیارهی دانا چونکه خۆی له راز
ناگادار بوو، نهو دهیزانی که بهدانانی نهه پرسیاره نیمه ناچار به
بیر کردنهوه و ههلبزاردن دههین، نهو بهه شینوهیه هههینکی بر
وینهی بۆمان رهخسان . به بیر کردنهوهی زۆرتر له مههستی
نههیشتاین نهتوانیت

تهنانهت بههیار بدهی کانینات بهه شکۆیه . کانینات هههوه بههته
باشهکانم خهلات دهکات وله هههوه بواریکدا بهشتیوانی منه وههست
به جه تهاوی بهیداو بهستهکانم دابهین دهکات، کهههوه بهههه
هاوهل و یاریدهدهه.

جك كنفيلا:

ھەرلە سەرھتای فیربوونی راز و بەکار ھینانی لە زیاندا بە
 راستی زیانم سەرسۆرھینەر بوو، پێم وایە من ئەو چەشنە زیانم
 ھەیە کە ھەموو کەس ئاواتەخوازیەتی . من لەبالەخانەییەکی . ۵
 ملیۆن دۆلاریدا ئەزیم، ھاوسەرێکم ھەیە کە بۆی ئەمەرم، بۆ
 پشوونان ئەچمە باشترین شوێنەکانی جیھان، شاخەوانی دەکم،
 ئەچم بۆ راز، ھەموو ئەوانە ھەر بەردەوامە چونکە من ئەزانم چۆن
 لە راز کەمک وەرگرم.

باب پراکتر:

بێگومان زیان سەرسۆرھینەرە و پێویستە ھەروا ئاش بێت و لە
 ناھاتوشدا ھەر وا ئەبێت ئەو کاتە کە تۆ بەکارھینانی راز
 دەستپێیەکیەتی.

ئەمە زیانی تۆیە و چاودێروانە کە تۆ ناشکرای بکەیت لەوانەییە
 تا ئەم کاتەش پێت وا بووبیت زیان تالە و پەرلە کێشەییە، ھەر ئیستا
 ھاوار بکەو بە ھەموو جیھان بلی "زیان ئاسانە_زیان خوشە_ھەموو
 شتە باشەکان بۆلای من دین".

راستیەک لە ناخی تۆدایە کە چاودێروانە ناشکرای بکەیت ئەو
 راستییە ئەودییە(تۆ شایانی سەرچەم ئەو شتە باشانە کە زیان

پيشكەشى تۆي دەكات (خۆت له ناخى خۆتا هەستى پىندەكەيت
چونكه ئەو كاتەى كه له گەل نەبوونى بابەتە باشەكاندا ڤووبەڤوو
ئەبىتەو هەستىكى ناخۆشت هەيە، سەرجه مى شتە باشەكان مافى
تۆيە، تۆ داھىنەرى ژيانى خۆتى، كەوابوو بو ژيانى ڤر له گەورەيى
و سەربەرزى خۆت بە خىرھاتى.

چەند كورته يەك لە راز:

- * ياسای راکیشکردن ياسای سروشته و ههروهك ياسای کيشی زهوی بی لایه نه .
- * هيچ شتيك ناتوانيت بيته ناو گۆره پانی تافیکردنه و دکانت جگه لهوانه ی که خۆت له رینگه ی بیره کانتیه وه بانگی ده که ییت.
- * بو ئه وه ی بزانییت چ بیریکت هه یه، سه بارهت به ههسته کانت له خۆت پرسیار بکه، ههسته کان ئامییریکی به نرخن که دهست به جی ئیمه سه بارهت به و شته ی له میشکماندایه ئاگادار ده که نه وه .
- * مه حاله که مروؤ ههستیکی خرابی هه بییت و له هه مان کاتا ئه ندیشه ی باش بییت.
- * بیره کانت له ره ی تو دهست نیشان ده که ن و ههسته کانت دهست به جی بییت ده لاین که له سه ر چ له ره یه کی، نه و کاته ی که ههستیکی خرابهت هه یه له سه ر شه پۆلیکی که بابته ی خراب زۆرتر راده کیشییت.
- نه و کاته ی که ههستیکی باشهت هه یه، به هیزه وه بابته ی باش زۆرتر راده کیشی.
- * نه و شتانه ی که راز ده گۆرن وهك (بیره وه رییه خوشه کان _ سروشت _ ناههنگی دلخواز)، نه توانن ههسته کانت وه له نه نجامدا له ره کهت بگۆرن.

چۆنيەتى بەكار ھېناني راز

تۆخۆت داھىنەرى ۋە شىۋەيەكى ئاسان ھەيە تا بە ھۆى بەكار ھېناني ياساى پاكىشكردن ئەو شتە داھىنىت كە ئەتەۋىت. مامۇستايان ۋ رۇشنىبىرە گەۋرەكان لە رىگەى بەرھەمە سەر سورھىنەرەكانيانەۋە ئىمەيان لەم رازە ئاگادار كىردۆتەۋە. تاقمىك لەوان چۆنيەتى جىھانيان لە چۋار چىۋەى چىرۆكدا سەلماندوۋە. ئەو ھۆش ۋ ژىرىەى كە ئەوان لە چىرۆكەكانياندا ھىناۋيانە دەست بە دەست گەراۋە، زۇربەى خەلك ئاگادار نىن كە ناۋەرپۆكى ئەم چىرۆكانە رەنگدانەۋەى راستەقىنەى ژيانە.

جىمىز رى:

ئەگەر سەبارەت بە ئەلەدىن ۋ چىرا جادوۋىيەكەى بىر بىكەتەۋە، ئەلەدىن چىراكەى ھەنگرت ۋ خۆلەكەى سىرپەۋە لەپىرلىۋىكى ئى ھاتە دىرەۋە، ئىۋىك كە ھەمىشە بەك قىسەى دىكرىد. "ئەمىر كە گەۋرەم" چىرۆكەكە ۋا دىرلىزە بەيدا دىكات كە بىۋىستە تەنھا سى ئارمىزوت ھەبىت، بەلام ئەگەر باشماۋەى چىرۆكەكە بىخۆلىنىتەۋە ۋ بەسەر چاۋمەكەى بىگەت بۆت دىرەكەۋىت كە لە راستىدا ھىچ سىۋورلىك بۇ ئارمىزومكان نىە.

دربارهی ئەم خالە بیر بکەرەوه، ئیستا هەر ئەوه لە زیانتا بەکار
 بهێنە لە بێرت بێت عەلانیەدین کەسێک بوو کە هەمیشە داواکاری
 هەموو ئاواتەکانی بوو، ئیستا وای دا بنی کە ئەم کائیناتە گەورەییەت
 لە دەستدایە کە وەک دێوێکی عەلانیەدین ئیش دەکات. بە پێی
 داوونەریتەکان، ناوەکانی کائینات زۆرن وەک (فریشتەیی پیرۆزی
 پاسەوان، سوپەر ئیگۆ) ئیمە ئەتوانین هەر ناویکی ئی بنیین تۆ ئەو
 ناوە هەلبژێرە کە زۆرتر کاریگەری لەسەرت هەیە بەلام لە میژمە
 ئەو باوەرە بوو کە شتێک مەزن تر لە ئیمەش هەیە، وە دێوێکی
 هەمیشە بەک قسە ئەکات "ئەر کە گەورەم".

ئەم چیرۆکە دەیسەلینیت کە چۆن تەواوی زیانت و هەموو ناوێکی کەکانی
 پێکھاتەیی دەستی تۆن. دێو هەر داخواریکی تۆی بەدی هیناوە، دێو هەمان
 یاسای ڕاکێشکردنە کە هەمیشە زیندوو و نامادەییە و هەمیشە گۆی بیستی
 سەر جەم ئەندیشەو و تەو ئیشەکانتە.

دێو وای دانەنیت کە تۆ خوازیاری سەر جەم ئەو شتانەیی کە بیری
 ئی ئەکەیتەوه، قسەیی ئی ئەکەیت و هەل ئەستی بە ئەنجامدانی، تۆ
 سەرۆمەری جیهانی و دێو خزمەتکاری تۆیە. دێو هیچ کات سەبارەت
 بە داخواریکانت پرسیار ناکات تۆ بیر لە هەر شتێک بکەیتەوه دێو
 دەست بە جی کائینات _ خەلک و هەل و مەر جەکانت بو بەدیھینانی
 ئاواتەکانت بو دەبزوینیت.

چۈنئەتى داھىنان

داھىنان لە پازدا لە نىنجىل وەرگىراوہ كە پىنمايىھەكى سى
ھەنگاويە بۇ گەشتن بە تىكرى ئاواتەكانت.

ھەنگاوى يەكەم: داخوазى(ويستن، داواکردن)

ليزا نيكولز:

يەكەم ھەنگاوى ويستن، لە كائىنات داوا بەكە تاومكو كائىنات
بزانىت تۆ چىت دەوت، كائىنات وەلامى ويستەكانت دەداتەوہ.

باب پراكت:

ويستى راستەقىنەى تۆ چىه؟ دانىشە و ئاواتەكانت بنووسە،
ھەموويان بە كاتى ئىستا بنووسە، ئەتوانىت نووسىنەكە بەم شىومە
ئەست پىبەكەيت: ھەرئىستا شادوسو پاس گوزارم، پاشان روونى
بەرموہ كە پىت خۆشە لە ھەر بواریكدا ژيانت چۆن پىت.

تۆ نەپىت ھەلبىزىرىت كە چىت نەوت، بەلام داخوазىيەكەت
نەپىت روون پىت، ئىشى تۆ نەمەيە.
نەگەر داخوазىيەكەت روون وناشكرا نەپىت پاساى پراكتىشكردن
ناتوانىت نەو شتەى كە نەتەوت پىت بەدات. تۆ تەنيا لەرەى

تیکه و پیکه دهنیریت وه له نهجامدا بهرهمهگهی تیکه و پیکه له. بۆ یهکجار له زیاننا ویستی راسته قینهت دست نیشان بکه. نیستا که دهمانیت نه توانیت ببیته خاوهن هر شتیک یان هر کاریک نهجام بدهی و هیچ سنووریک نیه، داخوایت چیه؟ ویستن یهکهم ههنگاوه، خووبگره به ویستن، نهکه ناچار یه لبریریت به لام نازانیت به کام ریگه دا برویت پرسیار بکه. تو هه رگیز نابیت له هیچ بابتهیکی زیاندا گیز بی، تهنا بتهوی!

دکتور جوویتل:

بهرستی نهمه دلخوشکهره وه شیاواریکی رابواردنه، وهک نهوه وابه که کائینات کاته لۆگی تو به و تو لاپهره ی نهو که ته لۆگه هه لئه ده پتهوه و نه لیت (پیم خووشه نه شته تاقی بکه مهوه، نه مهویت فلانه شت هی من بیت، چهز دهکهم هاوسهریکی وهک نهوم هه بیت) نهمه خویتی که له کائینات داوا دهکهیت، هر بهو ساکاریه.

پنویست ناکات چهند جاریک داواي هه مان شت بکهیت، تهنا یهک جار بهسه، وهک نهوهی له کاته لۆگ شتیک داوا دهکهی تو تهنا جاریک داواي نهو شته دهکهیت، داوا ناکهیت و پاشان دوو چاری دوودلی نابیت که نایا به دستت دهکهویت یا نا و دوو باره داوا بکهی. تو تمنیا یهکجار داوا نهکهیت، له رهووشتی داهینانیشدا ههروایه، یهکهم ههنگاو تهنا روون بوونی داخوایه که ته له گه ل نارام بوونی بیر و میشکدا.

نەو کاتەى كە داواى شتېك دەكەيت وە ھەر لە سەرھتاوہ باوہرەت
واپە كە بوويت بە خاوەنى نەو شتە، ھەموو كائينات دەگۆرئى و نەو
شتە دېننیتە پېش چاوت.

تۆ نەبیت وا قسە بكەيت و بېر بكەيتەوہ و كردهوتت و ابیت وەك
نەوہى كە ھەر ئیستا خەرىكى وەر گرتنى نەو شتەى . بۆجى؟
كائينات وەك ناوینە یەو یاساى ڤاكیشكردن گەڤانەوہى ئەندیشە
سەرەكیەكانى تۆ یە بۆ لای تۆ. كە وابوو ئایا ئاقلانەیه كە خۆت لە
ھەل و مەرجینكدا ببینی كە خەرىكى نەو شتە وەردەگريت؟ ئەگەر
بېر و باوہرەت و ابیت كە ھیشتا شتېكت وە نەگرتووہ ئیتر و یستەكەت
ڤاكیش ناكەيت.

تۆ نەبیت باوہرەت بكەيت كە نەو شتەت ھەبوہ، نەبیت باوہرەت
ھەبیت كە وەرت گرتوہ و دەنگدانەوہى نەو شتە وەك بەشېك لە
وینەكانى ژبانەت پېشان بەدەى . كاتېك نەو كارەت كرد یاساى
ڤاكیشكردن بە نەو پەڤرى توانایەوہ ھەموو ھەل و مەرج و خەك و
ڤووداوہكان بۆ وەرگرتنى داخوازىەكانت كۆ دەكاتەوہ. ئەگەر بۆ
پشوودان شوینېك نامادە دەكەيت، داواى ئوتومبیلېكى نوئى دەكەيت،
یان خانووویەك دەكړى، خۆت دەزانیت ئەم شتانە ھى تۆن، ئیتر
ناچیت بۆ كاتى پشوودان بۆ شوینېكى تر بگەرپیت یان ئوتومبیل
یان خانووویەكى تر بكړیت، ئەگەر بلیتەكەت لە تیر و پشكدا

بیباتهوه یان پارهیهکی زۆر به میرات هیت بگات، تهنانهت پینش نهوهی که نهو پارهیه به دهستت بگات، دناییت که له هر حالیکدا هی توویه، نهه ههسته باوهپیکه که سهبارهت بهو شته که هی توویه، نهه ههسته باوهپه به وهرگرتنی داخواییه کهت ههر له کاتی داواگرده کهی دا، نهو کاتهی که باوهپت واییت، نهو کاته یاسای راکیشکردن به هه موو هیزیهوه ههل و مهرج و خه لک و رووداوهکان بو وهرگرتنی سه رجهه داخواییه کانت دهخاته کار و چالاکی.

چۆن خۆت به پلهی باوهپ بگهیه نیت ؟ وا بنوینه، ههر وهک مندالان به، وا بنوینه وهک نهوهی که ههر له راپردوودا نهو شتهت هه بووه، هه رووها که وا نه نوینی باوهپ وهرگرتنه کهشی دهست پی بکه. دیو نه تهنه له کاتی ویستن دا چالاکی پیشان دهدات به لکو له هه موو کاتیکدا له بهرامبهه بیره سه رهکیهکانی توودا چالاکی پیشان نه دات، ههر بوویه نه بیت پاش ویستنیش بهردهوام بیت له سهه باوهپ و زانیاریت . باوهپ بکه، باوهپ بهوهی که شتیکت ههیه، باوهپ بهردهوامی توو به هیز ترین توانای توویه، نهو کاتهی که باوهپت هینا که خه ریکی وهرگرتنی، ناماده بهو چاوهپ ی دیتنی جادوو بکه.

ئەتوانىت بېيتە خاۋىنى ھەموو داخوازىيەكانت
بەو مەرجەى كە بزانىت چۇن لە ئەندىشەت دا
جوار چىۋەكەى دارىزىت ئەگەر فېر بېت كە چۇن
لە ھىزى داھىنەرى دەروونت سود و مېرگىت ھىج
ئاۋاتىك نىە كە نەپەتەدى، ئەو شىۋازەى كە بۇ
يەك كەس كارامەى ھەپە، ھەموو كەس
دەگىتەۋە. ھۆكارى سەرەكى تۈنەى، كەلك
و مېرگىتى ھەمە لاپەنە لە سەرچەم دەسلەتەكانتە
كەۋابوۋ دەرگاكانى و مېرگىتن و بېرواى خۇت بۇ
ھىزىكى داھىنەرى زۇرتەر كە لە خۇتەۋە سەرچاۋە
دەگىت ئاۋەلا بىكە.

(رۇبەرت كالى پىر)

دكتور جۇۋىتل:

كانىنات ئىشەكان بە شىۋازىك رىك دەخات تاۋمكو ئەو پوۋداۋەى
كە تۇ پىت خۇشە پوۋبەدات.

جك كنىلىد:

زۇرپەى ئىمە ئەركى خۇمان بەرامبەر داخوازىيەكانمان پوۋن
نەكردۇتەۋە چۈنكە لە چۇنپەتى ئاشكرا پوۋنى تىناگەىن.

باب پراگتر:

ئەگەر خۇت تولۇزىنە ۋە ھەيەكى كورت بىكەيت بۇت دەردەكە ۋە تە ھەر
كەسىك كە لە بوارلىكدا سەرگە ۋە توۋە ھەرچەندە كە ئاگادارى
چۇنىيەتى ئەنجامدانى ئەۋ شتە نەبۇبەيت، بەھەر حال زانىۋىيەتى كە
ئەبەيت ئەۋ كارە بىكات.

دكتور جۇۋىتل:

پىۋىست ناكات كە تۇ لە چۇنىيەتى رووداۋەكە ئاگادار بىت،
پىۋىست ناكات بزانى كائىنات چۇن كارەكان رىك دەخت.

ئەمە كە چۇن روو ئەدات، ئەمە كە چۇن كائىنات شتىكت پى
دەبەخشىت پەيوەندى بە تۇ ۋە نىيە ۋ ناپىت سەبارەت بەم
مەسەلەيە نىگەرەن بىت تەنھا رىگە بدە كائىنات ئىشى خۇى بىكات،
كاتىك ھەول ئەدەيت كە لە چۇنىيەتى ئەۋ شتە تىبگەيت، لەرەيەك
بلاۋنەكەيتەۋە كە ناۋەرپۇكەكەى بى باۋدەريە، ماناى واىە كە ھەر لە
سەرەتاۋە بىروات بەبوونى ئەۋ شتە نىيە، تۇ بىر ئەكەيتەۋە كە
پىۋىستە ئەۋ كارە بىكەى ۋ بىروات نىيە كە كائىنات ئەۋ شتە بۇ تۇ
جى بە جى بىكات.

باب پراگتر:

تۇ نازانىت چۇن، بەلام بە تۇ بېشان ئەدرىت . تۇ شىۋازى
گەيشەن راکىش دەكەيت.

لیزا نیکولز:

زۆر بهی ئەو کاتانەى که رۆژگار به پێچهوانەى ئێمە دگەڕێت
 توورە ئەبێن، نا ئومێد و دوو دڵ ئەبێن هەر ئەم گومانە هستی
 نائومێدی پێکدێنێت ئەم دوو دلیە لە خۆت دوور بخەڕەوه، ئەم
 هەستە بناسە و لە جێگاکی هەستی برۆایەکی پتەو جێ نشین بکە
 (ئەزانم که بەرئۆهیه).

هەنگاوی سێ هەم: وەرگرتن

لیزا نیکولز:

هەنگاوی سێ هەم که دوایین هەنگاوه، وەرگرتنه . لەم بارهوه
 هەستیکی بێ رادمت هەبێت، وا هەست بکە که ئاواتهکەت دێتە دی .
 هەر ئێستا هەستی بێ بکە.

مارسی شیمۆف:

لەم بوارەدا گەرنگ ئەوهیه که هەستیکی باشت هەبێت، شادبه
 چونکه لهگهڵ بەدی هاتنی هەستیکی باش خۆت به پلهو هەلوێست
 و لەرهی گەیشتن به داخوایهکانت دگەپه نیت.

مايكل برنارد بك ويث:

ئەمە ھەست كىردنى كائىناتە، ئەگەر تۆ تەنھا لە رووى ئەقلىۋە بە شتىك بىرۋات ھەبىت بەلام لە دەروونتەۋە ئەو ھەستەت نەبىت، ھىزى پىۋىستت بۇ ئاشكرا بوونى ئاۋاتەكانت نىە، پىۋىستە ھەست بىكەيت، جارىك داۋا بىكە، دۇنيا بە ۋەرت گرتوۋە، ۋە پاشان تەنھا شتىك كە بۇ ۋەرگرتن پىۋىستە، بوونى ھەستىكى باشە.

كاتىك تۆ ھەستىكى باشت ھەيە، لەسەر لەرەى ۋەرگرتندايت لەرەيەك كە ھەموو شتە باشەكان بۇلاى تۆ دىنىت و ھەموو ئەو شتانەى كە ئەتەۋى ۋەرى دەگرىت. تۆ داۋاى شتىك ناكەيت ئەگەر سەبارەت بەو شتە ھەستىكى باشت نەبىت وانىە؟ كەۋابوو خۆت لەسەر لەرەى ھەستى باش دابنى و دۇنيا بە كە داخۋازىەكەت ۋەردەگرىت.

خىراتىرىن رىڭگى گەيشتن بەلەرەى ھەستى باش ئەۋدەيە كە بلى ي (ھەر ئىستا خەرىكى ۋەرگرتنەم، ھەر ئىستا ھەموو شتە باشەكان لە زىانەدا ۋەردەگرم)، ھەر ئىستا (داخۋازىەكەت بلى) ۋەرئەگرم ۋە بەتەۋاۋى ھەستى پى بىكە ۋەك ئەۋەى ۋەرت گرتبىت.

ھاۋرى ي خۆشەۋىستەم مارسى يەكىكە لە گەۋرەترىن ئاشكراكارەكان كە تا ئىستا دىومە، ئەو ھەست بە ھەموو شتىك نەكات ئەو ھەر شتىك كە بەدى دىت ھەستى پى دەكات، ئەو خۆى بە چۆنىەتى و بۇچى و لە كۆى. . . . ھتد سەر قال ناكات تەنھا

ههستی پی دهکات و پاشان ناواتهگهی دیته دی. که و ابوو هه ر نیستا
به باشی ههستی پی بکه.

باب پراکتر

کاتیک ناواتهگهت دیتهدی خوت لهناستیکدا دهبنیت که بهشولن
شتی گرنگترو گهورمتردا بگهرنیت. هاورنیکه م، نه مهیه رلبازی
داهینان.

بروات ههبنیت هه موو نهو شتانهی که له کاتی
دوعا و پارانه و هدا داوای دهگهیت، و مری دهگهیت.
(ئینجیل متا ۲۱:۲۲)

کاتیک دوعا دهگهیت بروات ههبنیت که
داخوایه کانت و مرگرتوو، بهم شیومه به
ناواته کانت دهگهیت. (ئینجیل مارک ۱۱:۲۴)

باب دویل:

یاسای راکتیش کردن و لیکۆلینهوه سه بارمت بهو یاسایه و
بهکارهینانی، تمنها تابهته بهوهی که بزانییت چ شتیک یارمهتیت
معدات تا بهم ههسته که نیستا داخوایه گهت و مرگرتوو بهگهیت.
شۆفیری تاقی بکهروه، بهرۆ بهو فرۆشگا و بهنووستیهکانی مالهگهت

بکره، له مالوه بمینهروه، هر کاریک بۆ بهدیپینانی هستی باشی
 وەرگرتنی داخواریهکەت پێویسته بیکه و له بهرت نهچیت لهوهی که
 بۆ زیندوو هیشتنهوهی ئهوه ههسته له خۆتا یارمهتیت دعات بیکه.

کاتیك وا ههست دهکەیت که هر ئیستا به ناواتهکەت
 گهیشتوویت و ئهم ههستهتا ئهوه پادهیه راستهقینه بیت که تۆ
 وابزانیت هر له پابردوودا ئهوشتهت ههبووه نهوسا دنیای که نهو
 شتهت وەرگرتوو، بیگومان له داهاوووشدا وهری دهگریت.

باب دویل:

لهوانهیه تۆ له خهوهستیت و ناواتهکەت هاتبیته دی و خۆی
 ئاشکرا کردبیت یان لهوانهیه مێشکت تیشکێک ئی بدات بۆ ئهوهی
 کاریک بکەیت، گرنگ ئهوهیه تۆ نابیت بلی ی (باشه . ئهمتوانی
 کاری وا بکەم یان وازبینه حمز لهم ئیشه ناکەم) ئهگەر بهم شیوهیه
 بیر بکەیتوهه رێگهکەت ههلهیه.

ههندی جار پێویسته کاریک بکەیت، بهلام ئهگەر کردوهکەت
 لهگهڵ ئهوهی که کائینات ئهیهوی پیت ببهخشیت رێک بکەویت
 ههست به خوشی دهکەیت. تۆ بهتهواوی ههست بهزیندوو بوون
 دهکەیت تهناوت ههست دهکەیت کات راوستاوه، تۆ ئهتوانیت
 ههموو رۆژیک سهرتاسهر ئهوه کاره بکەیت.

كردهوه ووشهيه كه نه توانين هاوسهنگي ووشهه نيش بهكاري
 بهينين، بهلام كردهوهيهك كه له سروشهوه سه رچاوه نه گريت له گه
 ههستي كار كردن تيكه ل نيه. كاتيک كردهوهي تو له سروشهوه
 سه رچاوه بگريت هه رگيز ههست به كار كردن ناكهيت. جياوازي
 نيوان كردهوهي ناسايي و كردهوهيهك كه له سروشهوه سه رچاوهي
 گرتووه نه مهيه: كردهوهي سرووشي نه و كاتهيه كه تو خهريكي
 وهرگرتني، نه گهر تو ههول بدهي، بهلكو داخوازيه كهت جي به جي
 ببيت، پاشه كشيته كردهوه، كردهوهي سرووشي بي ههولدان و زور
 سه رسورهينه ره چونكه تو له سه ر له رهي وهرگرتنداي.

وای دابني كه ژيان رووباريكي شه پولداره، كاتيک تو ههول
 نه دهيت تا شتيك روو بدات ههست ده كهيت كه به پيچه وانه ي
 شه پوله كان مه له ده كهيت، ههستيكي قورس وهك ههولدان و
 مملانييه كي زور، بهلام نه و كاته ي كه خهريكي شتيك له كائينات
 وهرده گريت، هه ر وهك مه له كردن هاوري له گه ل شه پوله كانه كه
 ههستيكي پر له ناسوده ييه . نه مهيه ههستي كردهوهي سروشي
 كاتيک كه مروف له گه ل شه پوله كان ي رووباري ژين و كائينات هاوري
 بيت.

ههنديك جار خوشت نازانيت كه له كردهوهي سروشي كه لكهت
 وهرگرتووه تا نه و كاته ي كه دپته وه بيرت كه نه و كردهوه ههستيكي
 خوشي بيت به خسيوه، پاشان كه ناوړ نه دهيته وه تيده گهيت كه چون

كانينات تۆى بردووه بۇ لاي ناواتهكانت وه ههموو داخوازیهكانتى بهديارى بۇ هيناويت.

دكتور جۇويتل:

كانينات خيرايسى خۇش ئەولت، درىنگى مەكە، دوودن مەبە، كاتىك ھەلىكت بۇ رەخسا، كاتىك لە دەروونتەو ھەست بە جولەپەك ئەكەيت خيرا ھەستە بە ئەنجامدانى، تەنھا ئەركى سەرئانى تۆئەوۋىيە.

باب پراكتر:

تۆ ھەر داخوازىيەكت پراكىش دەكەي، ئەگەر پارەت پىويستە لەو پراكىشى دەكەيت، ئەگەر پارمەتى خەلكت دەولت پراكىشى دەكەيت، ئەگەر كىتەپكى تاپبەت پىويستە پراكىشى دەكەيت، تۆ ئەبى دەربارەي ئەو شتانەي كە پراكىشى دەكەيت وريابى، چونكە ھەر شتىك كە لە ئەندىشەي تۆدایە ھەر ئەو شتە پراكىش دەكەيت.

لە بىرت بىت تۆ موگناتىسى وه ههموو شتىك بۇ لاي خۆت پراكىش دەكەيت كاتىك سەبارەت بە داخوازىيەكانت بە پوونى بىر بکەيتەو ھەبىتە موگناتىسنىك كە ههموو شتىك پراكىش دەكەيت و داخوازىيەكانىشت ئەبىنە موگناتىسى، ھەرچەندە لەم بابەتە زۆر تر داكۆكى بکەيت و تىبگەيت كە ياساى پراكىشکردن شتەكانى بۇ لاي تۆ

دینى، نه بېته موگناتيسنكى به هيزتر چونكه هيزى باوهر و زانستى
تيكهال دهكەيت.

مايكل برنارد بك ويپ:

تۆ له توانى به دستى به تال دست پېيگەيت وه بى لهوى
بزانى چون بوو، رېگايهكت بۆ له كرتتهوه.

تهنها شتيك كه تۆ پيوستته خۆتى و دنيايى لهوى كه
داخوازي و بابتهكان بهدى دىن. هەر شتيك كه له ميژووى
مروقداداها توه تهنها و تهنها بهرهمى بير و نهنديشه بوود. له
بیرهوه رېگايهك كراوتهوه و نهو بيره نادياره بووه به شتيكى ديار و
بهرچاو.

جك كنفيلد:

واى دابنى له تارمايى شهودا ئوتومبيليك ليله خورى، چراكانى
پيشهوه تهنها تواناي پرووناك كردنهوى رېگهكه تا دوورى 50_60
مەترى ههيه و تۆ بهم شيوهيه له توانى به تاريكى شهوله
كاليفورنياوه بهرمو نيو پورك برۆى، تهنها شتيك كه تۆ دهى بينى
دوورى 50_60 مەترى خۆته، ژيانيش هەر وايه. لهگەر ئيمه
بروامان هه بېت كه پاش 60 مەترى يهگهه ديسان 60 مەترى دوايى

ئاشكرا دەپنەت و ھەروەھا 70 مەتر و 70 مەترى دوايى تر، لە ئاكامدا
تۆ بە شۆئىنى مەبەست دەگەيت چونكە تۆ وات و پستوو.

بە كائىنات متمانە بکەو دۇنيا بە. بە راستى من نەمدەزانی چۆن
مەسەلەى راز بکەمەفيلم، تەنھا ھەموو شتیکم لە خەيالدا بەروونی
دەدى . بە ھەموو توانامەو ھەستم پى کرد و بەم جۆرە بوو كە
ھەموو ئەو شتانەى كە بۆ پىكھاتنى راز پىويستيمان بوو ھات بۆ
لامان.

بەكەم ھەنگاو بە برۆايەكى پتەو ھەلبگرە،
پىويست ناكات سەر جەم پلىكانەكان ببىنى،
تەنھا بەكەم ھەنگاو ھەلگرە.

(دكتور مارتىن لۇتركىنگ ۱۹۲۹ _ ۱۹۶۸).

رازی جهستهی تو

ومره چاویک به چۆنیهتی داهینانی نهو کهسانه‌ی که کیشی له‌شیان له‌سهردهویه و نه‌یانه‌ویت کیشیان دابه‌زینن بخشینن، یه‌که‌م پله نه‌وه‌یه که بزانی نه‌گهر هه‌موو هه‌ولنی خۆت له‌سهر که‌مکردنه‌وه‌ی کیشی له‌شت داننی ی، راکیشکردنی دابه‌زینی کیشی له‌ش زۆرت‌تر دوا ده‌خه‌ی، که‌وابوو (که‌مکردنه‌وه‌ی کیشی له‌ش) له‌میشکت دهر بکه. نه‌مه هۆی سه‌ره‌کی شکست خواردنی به‌رنامه‌ی دابه‌زانندی کیشه، چونکه تو له‌سهر دابه‌زینی کیش جه‌ختت کردوو، بی‌گومان راکیشکردنی که‌مکردنه‌وه‌ی به‌رده‌وامی کیشت دواخستوه. (چونکه له‌روانگه‌ی کائیناته‌وه تو ده‌بیت کیشی له‌شت له‌سهرده‌و بیت تا بیر له‌دابه‌زانندی بکه‌یته‌وه. و)

مه‌سه‌له‌ی دووه‌م که‌پێویسته بزانی نه‌وه‌یه که هه‌ل و مه‌رجی قه‌له‌وی له‌ رینگه‌ی نه‌ندیشه‌ی خۆته‌وه به‌دی هاتوو مانای وایه که نه‌گهر که‌سێک کیشی له‌شی له‌سهرده‌ویه کیشه‌که‌ی له‌(بیری قه‌له‌وی) سه‌رچاوه‌ی گرتوو، چ خۆی ناگادار بیت یا نه‌بی، هه‌رگیز نه‌بووه که‌سێک(بیری له‌ش جوانی) له‌میشکیدا بی و قه‌له‌و بی.

کاتیك که به خه‌لك نه‌وتریت که (که‌م کاری غده‌ی دهره‌قی) یان کرداری سووتاندن له‌ له‌شیاندا له‌ خواره‌ویه یاخود قه‌باره‌ی له‌شیان بۆماوه‌یی یه، هه‌موو نه‌وانه له‌ ژیر "بیری قه‌له‌وی" ده‌شاردرینه‌وه .

ئەگەر بېرۋا بىكەيت كە ھەموو ئەم بارودۇخە سەبارەت بە تۆش ھەر وایە بۇ ھەمیشە قەلەۋى پاكىش دەكەيت .

من پاش لە دايك بوونى ھەردوو كچەكەم كىشى لەشم لەسەردوھ بوو، ئەزانم ھۆى ئەوھش گوى دان بە قسەى خەلك و خویندەنەۋى ئەم بابەتە بوو كە پاش سك و زا دابەزاندىنى كىشى لەش دژوارە، بەتايبەت پاش مندالى دووھەم دژوارترە، منىش بە تەۋاۋى ھەموو "بىرى قەلەۋى" یم بۇ لای خۆم پاكىش كىرىدبوو و ھەر واشم لى ھاتبوو . من بەراستى بەئەندازەى وورچىك قەلەۋ بووم ھەرچەندە زۆرتەر سەرنجم ئەدايە بە وورچ بوونى خۆم، زلى و قەلەۋى زۆرتەم پاكىش دەكرد، من بەم كورتە بالايیەمەۋە بە قەدەر دىۋىكى ۷۰ كىلوۋىم لى ھاتبوو ئەمەش ھەموۋى بە ھۆى (بىرگىرنەۋە لە قەلەۋىم) بوو.

زۆرتەرىن بىرىك كە لە مىشكى خەلكىدايە و منىش ھەروا بىرم دەكردەۋە ئەۋەيە كە خۇراك ئەبىتە ھۆى قەلەۋى، ئەمە باۋەرپىكە كە ھىچ خىزمەتتىك پى ناگەيەنەت ئىستا بەبۇچوونى من قسەيەكى بېھودەيە ! خۇراك نابىتە ھۆى قەلەۋى، ئەمە بىرى خۇتە كە خۇراك ئەبىتە ھۆى قەلەۋى مەرۇف . لەبىرت بىت كە ئەندىشەكان ھۆى سەرەكى ھەموو شتىكن و شتەكانى تر لەم بىرانەۋە سەرچاۋە دەگىرن.

ئەندىشەى بەرزت لە مىشكدا بىت تا كىشى دلخۋازت بەدەس بەينىت.

وهره با واز لهه هموو بيره سنوورداران بهينين، خوراك نابينه
 هوى قهلهوى تو مهگه ر خوت وا بير بكه يتهوه، كيشى دلخوازي تو
 نهو كيشهيه كه تو لهگه ليدا ههستيكي باشت ههيه، بيرو راي
 كهسانى تر گرنگ نيه. لهوانهيه كه سيك بناسى كه نهندامى جوانى
 ههيه و ههر وهك نهسپ دهخوات و به شانازيهوه دهليت :من
 ههرچهنده پيم خوش بيت ددخوم و ههميشهش كيشم ناساييه، لهو
 كاتهدا ديوى كائينات دهليت ناواتهكهت دينمه دى، بهكهلك ودرگرتن
 له چونيهتى داهينان بو راكيشكردنى كيشى لهشى دلخوازي به
 شوين نهه چهند ههنگاوهدا پرؤ:

ههنگاوى يهكهه: داواكردن (ويستن)، كيشى دلخوازي دمست
 نيشان بكه . وينهيهكى زهنى له بهژنى دلخوازي دروست بكه، نهگه
 له بهژنى دلخوازي وينهت ههيه بيانهينه وسهيريان بكه، نهگه
 نيته وينهيهك لهو بهژنهى دهتهوى تووش وابيت بهينه و سهيرى
 بكه.

ههنگاوى دووههه: باوهر، تو نهبيت باوهرپت ههبيت كه ههر له
 ميژوهه بهژنى دلخوازي خوت ههيه، تو نهبيت وا بنوينى و
 باوهرپكى پتهوت ههبيت كه خاوهنى بهژنى دلخوازي خوتى و خوت
 له كاتى ودرگرتنى كيشى دلخوازي ببينى . كيشى دلخوازي بنووسه
 ولهسهه تهرازوهكهى دابنى يان ههركيز پنوويست ناكات خوت
 بكيشت. بهبير و كردار و باسكردنى داخوازيهكانت خوت بخه

ناوڈزایهتی و دوو دلی بو نمونہ، جل به نہندازہی بہڑنی نیستات
مہکرہ دلیا بہ و بہ جوانی سہرنج بدہ نہو جلانہی کہ نہی کری.

پاکیشکردنی کیشی دلخوازت ہہروہک ہہلہبڑاردنی شتیک لہ
کہتہلوگی کانیناتہ تو نہروانیتہ کہتہلوگہکہ و کیشی دلخوازت
ہہلنہبڑیریت وداوای دہکہیت، پاشان پیت نہدریت.

برپار بدہ بہ شوین نہوکہسانہدا بگہرپیت و نہو کہسانہ پہسہند
بکہیت کہ بہڑنیان بہ دلنہ، باسی جوانیان بکہ، نہوان ہہستیکی
باش سہبارہت بہ تو دروست دہکەن و تو نہو ہہستہ بو لای خوت
پاکیش دہکہیت. نہگہر کہسیکی قہلہوت دی سہرنجی مہدہ و دہست
بہجی نہندیشہی خوت بہرہو وینہی زہنی کیشی دلخوازت بگورہ و
بہباشی ہہستی پی بکہ.

ہہنگاوی سی ہہم: وەرگرتن، تو پیویستہ دہربارہی خوت ہہستیکی
باشت ہہبیت، نہمہ گرنگہ کہ نہگہر سہبارہت بہ بہڑنی خوت ہہستیکی
خرابت ہہبیت ناتوانیت کیشی دلخوازت بہرہو خوت پاکیش بکہیت، نہگہر
ہہستیکی خرابت بہرامبہر بہ بہڑنی خوت ہہیہ، نہم ہہستہ بہ ہیزہ و
تو ہہستی خرابی زورتر دہربارہی بہڑنی خوت پاکیش دہکہیت، تو
ہہرگیز ناتوانی بہڑنی خوت بگوری نہگہر تانہی لی بدہی، نہگہر پەخنہ
بگری لہ راستیدا کیشیکی زورتر بو لہشت پاکیش دہکہیت . وردہ وردہ
باسی جوانی بہڑن و بالای خوت بکہ، سہبارہت بہ خالہ باشہکانی بہڑن و
بالات بیر بکہرہوہ کاتیک سہبارہت بہخوت نہندیشہیہکی باش و ہہستیکی

خوشت هه بیټ، ده که ویتته سهر لهره کیشی دلخوازته و هیواکانته بهردو
خوټ بانگه یشت ده که یته.

والاس واتلز، له یه کیټ له کتیبه کانیدا که سه بارهت به خواردنه به
خالیکی گرنه نامازه ده کات و ده لیت کاتی خواردن به جوانی
سهرنج بدهره جوینی خواردنه که و ههستی باشی چیژ وهرگرتن له
خواردنه که تاقی بکه ره وه له لهشی خوټا ناماده و وریا به وه له
زهنتا له جوینی خواردنه که و قوت دانه که ی چیژ وهرگره. نه گهر له
کاتی خواردندا به ته وای وریا و هوشیار بیټ، راده ی ههست کردن
به تامی خواردنه که زور بهرز نه بیټه وه، نه گهر له کاتی خواردندا
بیرت له جیگایه کی تر بیټ تامی خواردنه که به ته وای له ناو
ده چیټ .

به بوچوونی من نه گهر له کاتی خواردندا زهنتان هوشیار بیټ
وبه نه وپه ری ههستمانه وه له خواردنه که چیژ وهرگرین نه و خوټراکه
به جوانی له له شماندا هه رس ده بیټ و به ره مه که ی ته وای و بیټ
که م و کورپییه .

ته واکه ری چیروکی من سه بارهت به زوربوونی کیشی له شم
نه مه یه که هه ر نیستا به کیشی دلخوازی ۵۲ کیلو گه یشتووم، و هه ر
شتیک به دل م بیټ ده ی خو م، که واته به جوانی سهرنج بده به
کیشی دلخوازته .

چەند دەخايەنیت؟

دكتور جويتل

بابەتئىكى تر كە خەك لئى ورد دەبنەو ئەومبە كە چەند
دەخايەنیت تا ئوتومبىل پەيۋەندى بان پارەى دلخوازبان ئاشكرا
بیت؟ من ياسايەكى تاپبەتم بۇ ئەو نىە كە بۇ نمونە نىو كاتزمنىر
دەخايەنیت يا سى رۇز وە ياخود سى رۇز، بوختەى بابەتەكە ئەومبە
كە خۆت ئەبى لەگەل كائىنات ەماھەنگ بکەيت.

زەمان وکات تەنھا خەيالىكە، ئەنیشتاين ئەوہى پى راگەياندىن،
ئەگەر يەكەم جار ئەمە ئەبىستى لەوانەيە تيگەشتن لەو دزوار
بیت، ئەوہى كە فيزىكى كوانتەم و ئەنیشتاين بە ئىمەيان وتوود
ئەوہىە كە ەموو شتىك ھاوكات پروو ئەدات. ئەگەر توۆ تىبگەيت و
قەناعەت بکەى بەوہى كە كات (بوونى) نىە ئەوسا، ئەبىنى كە ەمر
شتىك كە لە داھاتوودا ئەتەوئى لە رابردوودا بوو، ئەگەر ەموو
شتىك ھاوكات پرووېدات ئەوسا نمونەى وەك توۆ و ەموو
داخوازىەكانت ەمر ئىستا ەيە.

كانىنات بۇ ئاشكرا كرددنى ئاواتەكانت پىۋىستى بە كات نىە ئەگەر
دواكەوتنىك ەيە بە ەوئى دواكەوتنى توۆ لە باوەر و زانست و

هەستىكە كە لەپىشدا ھەتبوو، تۆى كە نەبىت خۆت لە گەن لەردى
ھىواكانت ھەماھەنگ بکەيت، كاتىك كەوتىتە سەر لەردى گونجاو،
نەوسا ھەموو ناواتەكانت دىنە دى.

باب دويل:

بۇ كائىنات قەبارە گىرنگ نىيە، بە پىى زانىيارىيە زانستىيەكاندو
پاكىشكردىنى ھەر شتىك گەورە بىى پان بچوك كارىكى دژوار نىيە.
كائىنات كارى خۆى بەبىى ھىچ ھەولنىك ئەنجام دەدات. چىمەن بۇ
گەشەكردىن ھەول نادات، بەلكو ھەر بەو جۆرە دارپژىراو.
مەسەلە ئەوويە كە چىت لە مېشكدايە، مەسەلە ئەوويە كە خۆت
لەسەرى سووربىت و بلىى ((ئەم كارە گىرنگە و پىووستى بە
كاتە)) ياخود ((شتىكى ساكارەو لە يەك كاتر مېردا تەواوى دەكەم))
ئەم ياسايارانە خۆمان دايدەننىين، وەلەلايەن كائىناتەو دەستنىشان
نەكراو، ھەر ئىستا ھەست بکە خاومن شتىكى (ھەرچى بىت)
كائىنات وەلام ئەداتەو.

كائىنات قەبارەو كاتى لەلا گىرنگ نىيە، ئاشكرا كىردنى يەك دۆلار
يا يەك مىيۆن دۆلار يەكسانەو ئاسانە.
شىوازەكە يەكىكە و تەنھا ھۆى ئەووى كە يەكىكىان زووتر و
يەكىكىان درەنگ تر پەيدا نەبىت ئەوويە كە تۆ پىتوايە يك مىيۆن
دۆلار پارەيەكى زۆرە بەلام يەك دۆلار شتىك نىيە.

باب دويل:

تاقمىك لەخەلك شتى بچوكيان لەلاساكارترە، بۆيە ئىمە ھەندى
 جار ئەلئىين بە شتىكى بچوك وەك فنجانىك قاوہ دەست پىپكە.
 ئەمىرۆ ئامانجەت وەرگرتنى فنجانىك قاوہ بىت.

باب پراكتەر:

لە زھنتا واى دابنى كە لەگەل ھاوړى پەكى كۆن كەلە مئزموە
 نەت ديوە قسە دەكەيت، ئەبىنيت كە بە جۆرىك لەگەلى قسە
 دەكەيت يا كەسنىك سەبارەت بەو ھەوالىكت پى ئەدات وەياخود ئەو
 كەسە لە ناكاو تەلەفونت بۆ دەكات يا نامەپەكيت پى دەكات.

دەستپىكردنى بە شتىكى بچوك، شىوازىكى ئاسانە بۆ دىتنى
 بەرھەمى ياساى پراكتىشكردن.

وەرە با باسى پياوئىكى گەنجەت بۆ بكەم، ئەوئىش ھەر واى كرد، ئەو
 فىلمى رازى بىنى و بىرپارىدا بە شتىكى بچوك دەست پى بكات، ئەو
 لە ئەندىشەى خۆيدا بىرى لە پەلىك كوردەو، وريا بوو كە پەلەكەى
 تايبەت بىت، چەند ھىماى تايبەتى لەسەر پەلە خەيالئەكە دەست
 نىشان كرد تاوہكوبە دىتنى ئەو پەلە بەبى ھىچ گومانىك
 بىناسىتەوہ و بزانى ئەم پەلە لە رىگای كەلك وەرگرتنىكى چاوەروان
 كراو لە ياساى پراكتىشكردنەوہ بە دەستى گەشتوہ .

باش دوو رۆژ نەو لە کاتی چوونە ناو بالەخانەیکە لە شەقامی نیویورک دا بوو، خۆی نەپوت بەبێ ئەوەی هۆکارەکی بزانیت بۆ زەوی روانی و لەبەر پێیدا و لەپێش دەرگای بالەخانەیکە لە نیویورک پەلێکی بینی ! بەلام ئەوە پەلێکی ساکار نەبوو بەلگوپەلێک بوو هەر بەو شیوەی کە نەو لە مێشکیدا بیری ئی کردبوو و هەر بەو هێمایانەی کە بۆی دانابوو، لەو کاتەدا ئەو بۆی دەرکەوت کە ئەمە یاسای ڕاکیشکردنە بە شانازیە وە خەریکی کارە، ئەو تیگەشت کە بە توانا و هێزی سەر سوپهینهری ئەندیشهی توانیویەتی شتێک ڕاکیش بکات ئیستاش بە ئەو پەڕی دنیایی یەو خەریکی داهینانی شتی زۆر گرنگ ترە.

دیشید شیرمر :

(پاھینەری سەرمایە دانان، پەسپۆری دەولەمەندی)

هەمووان لەوەی کە من بە ئاسانی شوین بۆ ڕاگرتنی ئوتومبیلەکم دەست دەکووت سەریان سورماوە، من لەو کاتەو کە لەگەڵ ڕاز ئاشنا بووم ئەم کارە دەکم، لە مێشکەدا بیر لەو شوینە دەکەمەو کە دەمەووت ئوتومبیلەکم ڕابگرم، لە ۹۵٪ کاتەکاندا هەر لەو شوینە دەتوانم ئوتومبیلەکم ڕابگرم وە لە ۵٪ کاتەکان لەوانەبە ۲ خولەک چاوەروان بەم تا ئوتومبیلێک بڕوات و من جێگاکی بگرم. ئیستا لەوانەبە لە وەتە کەسێک کە دەلی هەمیشە جێگایەکی باش بۆ ڕاگرتنی ئوتومبیلە کەی ئەدۆزیتەو تیبگەیت، یان کەسێک کە دەلی بە راستی بەختەوەرە و هەمیشە سەرکەوتوو.

نەم كەسانە چاوەروانی نەو شتانەن كە بۆیان ڕوو نەدات، نەگەر تۆش چاوەروانی شتی گرنگ بیت. پێشتر ژيانى خۆت دەخولقینی.

لە پێشدا خۆت دروست بكە

تۆ بە كەلك وەرگرتن لە یاسای ڕاكیشكردن نەتوانی پێشتر سەرجهەم ژيانى خۆت دیاری بكەیت وە بە پى ى نەو بەردو پێش هەنگاو هەلگریت.

پرننتیس ملفورد، ڕاهینەرێك كە لە نوسراوكانیدا بۆچوونی زۆری سەبارەت بە یاسای ڕاكیشكردن و چۆنیەتی كەلك وەرگرتن لەو یاسایە هەیە، دەیسەلێنى كە پێشتر بێركردنەو سەبارەت بە ڕۆژەكانت زۆر گرنگە.

كاتێك تۆ لای خۆت ئەلى ى "ئیدارێكى خۆش یان سەفەرێكى خۆش ئەبیت" لە راستیدا چەند ھێزو ھۆكارێك پێش ھەموو شتێك دھنئیریت تا ئیدار یان سەفەرێكى خۆشت بۆ بەرخسێن.

كاتێكیش كە پێش ئیدار، یان سەفەر، یان كڕینی شتێك ھەستێكى ناخۆشت ھەبى ىا لە شتێكى ناخۆش ترست ھەبیت . ھێزە ناديارەكان لە پێش خولدا دھنئیری كە ئەبەنە ھۆى ناخۆشى، بیری ئێمە ھەمیشە خەریكى ئیشە وھەر لەپێشەو خەریكى ڕێك خستنى بابەتی چاك یان خراب بۆ ئێمە بە.

(پرننتیس ملفورد)

پرنتیس ملزورد، ئەم چەند دێردی لە دەیه‌کانی ۱۷۲۰ نووسی تۆ
بە روونی دەتوانیت ببینی کە پێشتر بیر کردنەووە سەبارەت بە ھەر
رووداویکی پۆژانە تا ج رادمیەك گرنگە.

بێگومان لە رابردوودا بیر کردنەووەیەکی پێچەوانە سەبارەت
بە چۆنیەتی رووداوەکانی پۆژانەت تاقی کردۆتەووە، کە یەکیك لە
ئەنجامەکانی ئەو بیر کردنەووەیە پەلە کردنە، ئەگەر تۆ پەلە
بکەیت بزانی کە بیرو کردووەکانت بە پی ی ترسە، ترس لە
دواکەوتن و درەنگ بوون، بەو شیوەیە تۆ ھەر لە سەرەتاوە بابەتە
خرابەکان رێك دەخەیت کاتیك کە درێژە بە پەلە پەلی خۆت
دەدەیت بابەتە خرابەکان یەك بە دوا یەك راکیش دەکەیت و
لەسەر رینگە ی خۆتی دائەنیت. سەرەرای ئەووە یاسای راکیشکردن
ھەل و مەرجی زۆرتر بۆ پەلەکردنی تۆ لە داھاتوودا رێك دەخات.
تۆ نەبیت واز لەم کارە بەینیت و خۆت لەو لەرەییە دوور بخەیتەووە.

چەند خولەکیك لە کاتی خۆت تەرخان بکە و ئەگەر ناتەووی
بابەتی خراب بۆ لای خۆت راکیش بکەیت گۆرانکاریەك لەخۆتدا
دروست بکە.

زۆربە ی خەلك بەتایبەتی لە کۆمەلگای پۆژناوادا بە شوین (کات)
دا رادەکەن و سکالا دەکەن کە بە پی ی پیویست کاتیان نیە، بە ھەر
حال کاتیك کەسێك نەلی بە پی ی پیوسیت کاتم نیە، بێگومان
یاسای راکیشکردن چالاک دەکات ئەگەر ھەمیشە سکالا ئەکەیت کە

كانت نيه، له ئىستاوه راي بگه يه نه كه زورت تر له راده ي پئويست
 كانت هه يه وزيانت بگوڤره هه روه ها ئه توانيت كاتي چاوه پرواني بو
 داهيناني زياني داهاتووت بكه يت به كاتيكي به هيز.

دوايين جار كه چاوه پروان بوويت، دهست بگره به سهر كاتدا و پيت
 وابيت هه موو ئه و شتانه ي كه ده ته و پت له دهستي توڊايه وه پي ي
 گه يشتوويت. تو ئه توانيت ئه م كاره له هه ر كات و شوينيك دا
 ئه نجام بده ي هه موو بواره گاني زيانت به چاويكي به نرخ و ئه ريني
 سه ير بكه .

له سه ره تا دا ده ستني شان كردني هه موو رووداوه گاني زيانت له
 ريگه ي بيره كانه وه بكه به خووي روژانه ت، به هو ي له پيشدا
 بير كرده وه هيزه گاني كائينات له هه ر كاريك كه ئه يكه يت و له هه ر
 شوينيك كه ده چيت، ريك ده خه يت و به م جوڤره زيانيكي ئامانجدار
 بو خوت پيكديني ت.

چەند كورته يەك لە راز:

* ياسای راکیشکردن هەر وهك دیوهكەى عەلانىەدين هەموو داخووزیەكانت دابین دەكات.

* پرۆسەى خولقاندن لە سى هەنگاودا (داواکردن، برۆا، وەرگرتن). یارمەتى تۆ دەدات تا هەموو ئاواتەكانت بێتەدى.

* داواکردن لە كائینات بۆ هەموو داخووزیەكانت پلەیهكت پى دەبەخشیت تا سەبارەت بە داخووزیەكانت بەرپوونى بىر بکەیتەوه کاتیك زهنت پوون دەبیتەوه، لە راستیدا داوات کردوو .

* برۆا پىویستی بە قسەو دان بەخۆداگرتن هەیه وهك ئەوه كەهەر شتیكت ویستوو له پێشدا وەرت گرتوو، کاتیك تۆ لەردى وەرگرتنى شتیك بلاو دەکەیتەوه یاسای راکیشکردن ئەبیتە هۆى بزواندنى خەلك، پووداوهكان و هەل و مەرجهكان بۆ وەرگرتنى ئەو شتە.

* هەست بە وەرگرتن پەيوەندى راستەوخۆى لەگەل هەستى تۆدا هەیه بە شیوازىك كە دەلىى داخووزیەكەت هەر ئیستا ناشکرا بووه و هەر ئیستا هەستى باش تۆ لەسەر لەردى داخووزیە كانت رىك دەخات.

*بۇ دابەزاندى كىشى لەش، لەسەر دابەزاندى كىشى لەش
بىرمەكەرەو بەلام بەپىچەوانەو لەسەر كىشى دلخوازت جەخت
بكە، بزانه بەرامبەر بە كىشى دلخوازت ج ھەستىكت ھەيە لەسەر
نەو ھەستە بەردەوام بە تاوەكو بۇ لاي خۇتى پاكىش دەكەيت.

*كائىنات بۇ ئاشكرا كىردنى ھەموو داخوازىەكانت، پىويستى بە
كات نىە. ئاشكراكىردنى يەك مىيۇن دۆلار ھەر بەئاسانى
ئاشكراكىردنى يەك دۆلارە.

*بۇ تاقىكىردنەو ھى ياساى پاكىشان، سەرەتا لە شتىكى بچوك وەك
فنجانىك قاوہ يان جىگايەك بۇ پاكىرتنى ئوتومبىلەكەت دەست پى
بكە. بە وىرەيەكى بەرزەوہ پىيار بەدە تا شتىكى بچوك پاكىش بكەى،
كاتىك نەو ھىزەت تاقى كىردەوہ پىرۇ بە شوپىن بابەتى گىنگىردا.

*بە ھوى بىر كىردنەوہ سەبارەت بە نەو بارو دۇخەى كە تو
نەتەوئىت نەتوانى ھەر لە پىشەوہ چۈنىەتى پۇژى خۇت دەست
نىشان بكەيت، لەم حالەتەدا تو بە شىوہيەكى ئامانجدار ژيانى خۇت
دروست دەكەيت.

شيوازه به هيزهكان

دكتور جوويتل:

زوربهى خهك به بؤنهى بارودوخى ئىستاي ژيانيان ههست به
 زيندانى بوون دهكهن، ههر ههل و مهرجيك كه ئىستا تياپلدهت
 تهنها راستى ئىستاي توپه، وئهم راستى به بؤنهى دهستپيكرنى
 به كار هينانى راز دهگورپت.

راستى و ژيانى ئىستاي تو پيكتاهى نهو نهنديشانهيه كه له
 ميشكدا گهشهت پيداوه، نهگهر گورانكارى له نهنديشه و ههستندا
 دهست پيكتاهيت ههموو نهوانه به تهواوى دهگوردرين.

نهمه كه مرؤف نهتوانى خوئى بگورئ. . . و
 ببپته سهروهرى چاره نووسى خوئى بهرههه
 زهنى وريا و هيزى بيركردنهوى دروسته.

(كريستين د. لارسون ۱۸۶۶_ ۱۹۵۴)

ليزا نيكولز:

كاتيك نهتوئى بارو دؤخ بگورئ له پلهى بهكهم دا لهبى چؤنپهتى
 بهركرنه ووت بگورئ، ههر كات سندوقى بهستكهت نهكهپتهوهو
 چاوهروانى بهسولهى بهاره و لىستى بهرزى، بهت وابه جى روو
 نههات؟، بهلئى لىستى بهرزهكان و بهسولهكان لهوئى به، ههر چاركه

نەجىتە دەرەۋە لە پەسولەو لىستى قەرزەكان دىتەسىتا تۆ ھەرگىز
 چاۋەرۋانى شىتېكى گىرنگ نىت، بىر لە قەرزى دىكەيتەۋە و
 چاۋەرۋانى قەرزىت، كەۋابوۋ قەرزى و ھىماكانى دەرئەكەون تا تۆ
 وا بىر نەكەيتەۋە كە شىت بوۋىت، ۋە ھەر رۇزىك كە ئەم بىرى
 خۇت بەرەست بزانىت ئايا قەرزىت بۇ دىتە پىش؟ بەلن،
 قەرزەكەت لەۋى يە، بۇچى؟ چونكە خۇت چاۋەرۋانى قەرزى
 بوۋى ئەۋىش خۇى پىشان دا. چونكە ياساى راکىشكرىن ھەمىشە
 قەرمانبەرى بىرەكانى تۆيە. بەزمىيەكت بە خۇتا بىت، چاۋەرۋانى
 جەك بە!!!

چاۋەرۋان بوۋن ھىزىكى راکىشەرى گەۋرەيە، چونكە شتەكان بۇ
 لاي تۆ راکىش دەكات ھەرۋەھا كە باب پراكتەر دەلئىت ((جەز و
 شەۋقى زۆر ئەبىتە ھۆى پەيوەندى نىۋان تۆ و ئاۋاتەكانت و
 چاۋەرۋانىيىش ئەۋان بەرەۋ ژىانت رادەكىشى))
 چاۋەرۋانى ئەۋ شتە بە كە دەتەۋى نە پىچەۋانەكەى، ھەر ئىستا
 چاۋەرۋانى چىت؟

جىمىزى:

زۆر بەى خەلك سەپرى بارو دۇخى ئىستاي ژىانىان دىكەن و
 دىلن ئەمە ژىانى مە، بەلام ئەمە تۆ نىت، ئەمە ئەۋ كەسەيە كە
 لە رابردوۋدا بوۋى دىبا دىۋنەيەكت بۇ بەنمەۋە، تۆ لە حسابى
 بانكىەكتەدا بەپىى پىۋىست پارت نىە يان ئەۋ پەيوەندىيەى كە
 بىت خۇشە نىتە، بارو دۇخى تەندروستى و بەژن و بالاشت زۆر

باش نيه، لهه پله يه دا توو خوت نيت به لكو بهر هه ميكي له بهر و
كرده و مكاني رابردووت.

كه و ابو و ئيمه هه ميشه له باشماوهي بهر و كرده و مكاني
رابردو و ماندا دمزين. كاتيگ سهيري بارو دوخي ئيستي خوت
دهكيت و به بي ئه وه ماناي خوت ليك دهكيت هوه، به سمرتا
دائه سپيت كه له داها تووشدا شتيكي زياتر له و مت نه بيت.

هه چيهك كه ئيستا ههين بهر هه مي ئه و شتهيه كه
بهرمان لي كردوته وه.
(بودا پيش زايين 482_562)

پيم خوشه ئه و پرؤسه يه ي كه مامؤستاي گه و ره نويل گو دارد له
سالي 1954 سه بارهت به وه و تاريكي پيشكهش كرد و ناو نيشاني
"مقهستي پيدا چوونه وه" ي لي نرا، بو تان باس بكه م. ئه م پرؤسه يه
كاريگه ريكي قورسي له سه ر ژياني مندا هه بوو، نويل پيشنيار نه كات
كه له پاش ته واو بووني هه ر پؤژيگ، هه موو شه ويك پيش خه و تن
سه بارهت به رو و داوه كاني ئه و پؤژه ت بهر بكه ره وه، نه گه ر كات و
رو و داويك هه يه كه به دل ت نيه به شي وه يهك له زهنتا دوو باره ي
بكه ره وه كه هه ز و خوشيت تي دا به دي به ينييت، وه هه ره و هه كه
خه ريكي رو و داوه كان به ئاره زووي خوت ئه خولقي نييت له راستيا
له ره ي خراپي ئه و پؤژه ت نه سر پته وه و هيما و له ره يه كي نو ي بلا و
ده كه يته وه، به م جو ره به دهستي مه به ست كو مه ليك وي نه ي نو يت بو
داها تووت به دي هي ناوه، هه رگيز بو گو رانكاري له وي نه كاندا درهنگ
نيه.

پرۇسەى بەھىزى پىزانىن وسوپاس

دكتور جۇويتل:

ھەر ئىستا بۇ گۇرانكارى لە ژياندا ئەتوانى چى بىكەيت؟ بەكمەم كار ئامادەکردنى لىستىكە لەو بابەتانەى كە بە بۇنەى ئەوانەو سوپاسى خوا دەكەيت، ئەم كارە ئەبىتە ھۆى گۇرانكارى لە وزمو ھىز و چۇنىەتى بىرکردنەوت، بە ھەر حال ئەوانەىە تا ئىستا تەنھا سەرنجەت دابىتە ناكۆكىەكان - سكالاکان و نەبوونىەكان بەلام بە ئەنجامدانى ئەم مەشقە ئەكەويتە سەر رىگاپەكى جىاواز، ھەر ئىستا بە بۇنەى ھەموو ئەو نىعمەتانەى كە ھەتە و ھەستىكى باشت سەبارەت بەوان ھەىە سوپاسى خواى گەورە بىكە.

ئەگەر بىرى نوپت ئەمەبىت كە ھەستى
پىزانىن بە تەواوى زەنى تۇ بەرەو ھەماھەنگى
لە گەل ھىزە داھىنەرەكانى كائىنات ھان بەدات،
بەپاشى سەرنجى بەدەو دۇنياپە كە راستە.

(والاس واتلز ۱۸۶۰ - ۱۹۱۱)

مارسى شيموف:

پېزانين بېگومان نېمەتى زۇرتىر دېلنە ناو زىانتەو.

دكتور جان گرى:

(دەرووناس، نووسەر، وتار بېزى نېودەولەتى)

ھەر پېاۋنىك ئەزانىت كاتىك ئنەكەى بۇ كارلىكى بېھوك سوپاسى
دەكات، چەند پىئى خۇشە كارى زۇرتىرى بۇ بەكات، لەمە ھەمەوون
بە بۇنەى پېزانينە كە يارمەتى راكىش دەكات.

دكتور جان دمارتىنى:

ھەموو ئەو شتانەى كە بېرى ئى دەكەينەو و پىئى ئەزانين و
سەبارەت بەوان سوپاس دەكەين بۇ خۇمان دەگەرپتەو.

جيمز رى:

ھەمىشە پېزانين بۇ من شىۋازىكى بە ھىز بوو. ھەموو رۇزنىك
سەر لە بەيانى كاتىك لە خەو ھەلدەستم سوپاسى خوا دەكەم،
ھەموو رۇزنىك سەر لە بەيانى ھاوكات لەگەن ئەوۋى قاچەم لە سەر
تەختى خەو دەكەم دېنمە خوارى ئەلئيم؛ خواپە سوپاس. پاشان لە
كاتى دانىشتندا بېر لەو نېمەتەنە دەكەمەو كە ھەمە و سەبارەت
بەوانە سوپاس دەكەم . بېگومان من بە جوانى سەرنج ئەدەمە
بېرگىرنەو دەكەم و بە تەواۋى ھەستى پېزانين و سوپاس لە خۇما
ئەبېنم.

هەرگیز نهو رۆژهی که له جیمز ری فیلم گرت و نهو باسی شیوازه بههیزهکهی خۆی بو کردین له بیر ناکهه، ههر لهو رۆژهوه منیش شیوازی جیمزم له ژیاندا بهکار هیناوه. هه موو رۆژنیک سهه له بهیانی ههتا سوپاسی خوا نهکهه له تهختهکهه نایههه خواری و پیویسته له قولایی دلمهوه ههسته به سوپاس و پیزانین بکهه. له کاتی دهه و چاوشتن یا خو نامادهکردن بو کارهکانه دووباره سوپاسی خوا دهکهه و تا دهستپیکردنی کاری رۆژانهه سهدان جار سوپاسی خوا دهکهه، بهه شیوهیه به ورهیهکی بهرزوهه چۆنیهتی و لهردی رۆژی خووم دانهههزرینم و هیواداران به دلی خووم بریاری چۆنیهتی رۆژی خووم دهدهه. نهوهک به لهتر لیدان له تهختهکهه بیههخوارهوه و رینگه بدهه به رۆژهکهه کهمن کۆنترۆل بکات. هیچ رینگیهک بههیزتر لهوه نیه که تو رۆژی خووت بهه شیوهیه دهستپیکهیت. تو پیکهینهری ژیان خۆتی، کههوابوو ههر نیستا شارهزایانه بناغهی رۆژی خووت دارپژه.

به دریزانی میژوو پیزانین بهشیکی گرنگ بووه له (فییکاری و نامۆژگاری) فهیلهسوفه گهورهکان . لهو کتیههه که ژیان منی گۆری (زانستی دهولههمندی) کهه والاس واتلز له سالی ۱۹۱۰ دا نووسیویهتی گهورهترین بهشی نهو کتیههه تایبهته به بهشی پیزانین.

راهینهرهکهه له فیلمی راز دا بوو کهه سوپاس و پیزانین وهک بهشیکی سهههکی له ژیان رۆژانهی خۆی باس دهکات، زۆربهی نهوان رۆژی خویمان بهه بیر و ههستی پیزانین دهستپیدهکهه.

"جو شوگرمن" که پياويکی سهرکه وتووہ فيلمی رازی بیسی و پیهندی به منهوه کرد و وتی که بهشی سهرنج راکیشی فیلمه که شیوازی پیزانین بووه و پیزانین له سهرکه وتنی نهو له زیاندا کاریگه ریهکی زوری هه بووه، نهو بههوی نهو سهرکه وتانهی که بۆ لای خوی راکیش کردووہ هه موو رۆژیک له سوپاس و پیزانین بهرده وامه، تهنهت بۆ بچوک ترین شتهکان (نهو کاتهی شوینیک بۆ وهستانی ئوتومبیله کهی نه دۆزیته وه سوپاسی خوا دهکات) جۆ له هیزی سوپاس ناگاداره که و ابوو پیزانین بۆته شیوازی زیانی نهو.

پاش نهو هه موو بابته تانهی که خویندمه وه ههروه ها سهرجه م نهو پرووداوانه ی که به هوی بههره گرتن له راز له زیاندا پرووی داوه تیگه یستم که هیزی سوپاس و پیزانین له هه موو شتیک بهرزتره . نهگه ر تۆ بههوی ناگاداری له راز نه تهو ویت تهنها یهک کار نه انجام بدهی تهنها سوپاس بکه له زیانی خۆت.

دکتۆر جۆویتل:

هاوکات له گه ل گۆرینی ههستت سهبارت بهو شتانهی که ههته، دست به راکیشکردنی زۆرتیری شتی باش دهکەیت و به بۆنه ی نهوانمه وه سوپاسی خوا دهکەیت. له توانی سهیری چهاردهوری خۆت بکهی و بلی ی ((باشه من خاومنی نهو ئوتومبیله ی که له مه ویت نیم، خاومنی نهو خانووہی که حهزم لی به نیم، نهو هاوسهری که له مه ویت نیم، من خاومنی نهو تهنلر و ستهی که له مه ویت نیم)) ناخ کۆتایی بی بینه، کۆتایی بی بینه! له مانه نهو شتانهن که

تۆ ناتەوئیت، تۆ ھەستەکانت لەسەر ئەو شتە ی که ھەتەکو بکەرمووە
 و سوپاسی خوا بکە، بۆ نموونە دوو چاوت ھەبە ئیستا خەریکی
 خۆتندنەوێ ئەم کتیبە ی، یان جل و بەرگت ھەبە، بەلێ لەوانە یە
 تۆ شتیکی تر بلێ ی، بەھەر حال ئەگەر دەست بکەیت بە سوپاس و
 پێزانین بۆ ئەو شتانە ی که ھەتە زۆر زوو بەو شتانە ی تر که
 ئەتەوئیت دەگەیت.

بە راستی زۆر بە ی ئەو کەسانە ی که بە
 شیوازیکی تر ئەژین بە ھۆ ی پێ نەزانین و نا
 سوپاسی یەو ھەبە که لە ھەزاریدا دەمێننەو.

(والاس واتلز)

بەبێ ھەستی پێزانین سەبارەت بە ئەو شتانە ی که ھەتە، ھێنای
 شتی زۆر تر بۆ ژیانەت مەحالە بۆچی؟ چونکە ئەو بیر و ھەستە ی
 که لە کاتی پێ نەزانین و ناسو پاسی بلاوی دەکەیتەو ھەر
 ھەموویان ھەستی نەڕێنیە. ئیستا ئەو ھەستە چ ھەستی چا و چنۆکی
 و بەغیلی بی ت یان سکالاً یان ھەستی بە پێ ی پێویست نەبوون، ئەم
 ھەستە ناتوانن ویستەکانەت دابین بکەن ئەوان تەنھا ئەتوانن
 زۆر تر ئەو شتانە ی که ناتەوئیت بۆ لای تۆ بگەرێننەو، ئەم ھەستە
 نەڕێنیانە رێگە لە ناشکرا بوونی داخواری بەکانەت دەگرن ئەگەر
 نوتومبیلیکی نوئیت دەوئ بەلام بۆ ئەو نوتومبیلە ی که ھەتە

سوپاسى خوا نه كه پت نه مه خوئ له ره په گى نه رهنى سه ركه په كه بلاوى ده كه پته وه.

سوپاسى خوا بكه بو سه رجه م دارايه گانى نيستات، هاوكات له گه ل سوپاس كردنت سه رت سوړ نه مينى كه چو ن به هوى بى رى بى برانه وهى پيزانينت چه ندها شتى تر به ره و تو دهن سه رده تا بيوسته تو ده ست پنيكه يت پاشان ياساى راكيش كردن نه و بى و سوپاسانه ت و ه رده گريست و چه ندين شتى وه ك نه وت بو نه گه رينيت ه وه. تو له سه ر له ره ي پيزانين نه مينيت ه وه و نه بيت ه خاوه نى هه موو شتى كى باش.

سوپاس كردنى پوژانه بو خوا په گي كه له و
رنگايانه ي كه ده بيت ه هوى راكيش كردنى
دهوله مهندي بو لاي تو.

(والاس واتلز)

لى براور:

(پسپوړو راهينه رى سه رمايه دارى، ماموستا و نووسه ر)

من پتم وايه كه سنيك كه بلنى "بارودوخى زيانم خرابه" يان
"گمردون به پنجه واندى من دسورئ"، سه رجه م هه له گانى له
دست داوه . چارلكنيان كه بارودوخى زيانى بنه مال كه م خراب بوو،

بەردىكى جوانم دۆزىمەۋە دانىشتىم و بەردىكىم گىرت بەدىستىمەۋە
باشان خىستە گىرفانمەۋە

بە خۇمىم وت " ھەر جارىك كە دىستىم لەۋ بەردە كەوت بىر لە
شتىك دىكەمەۋە كە پىۋىستە دىر بارى سوپاسى خوا بىكەم، كەۋابوۋ
ھەموۋ بەيانىبەك كە لە خەۋ ھەلىدىستىم بەردىكە دىخەمە
گىرفانمەۋە و بىر لەۋ شتانە دىكەمەۋە كە جىگەى سوپاس و پىن
زانىنن، شەۋانە جى دىكەم؟ بەردىكە لە گىرفانم دىرلەھىننم و پۇزى
دۋابى ئەۋ كارە دۋوبارە دىكەمەۋە .

من بەم باۋمىرە چەند پۋوداۋى سەرسۋرھىنەرم بىنىۋە، پىۋابىكى
خەلىكى ئەفەرىقاي باشور جارىكىيان كە بەردىكە لە دىستىم كەوت
چاۋى ئىم بوۋ و پىرسىيارى ئى كردم، ئەمە جىپە؟

مىنىش باسى چۆنىيەتى ئەۋ بەردەم بۇ كرد، ئەۋ بەردىكى ناۋنا
بەردى سوپاس، پاش دوو ھەفتە ئىمىلىكىم لەۋ پىۋاۋەۋە پىگەشت كە
نوۋسىبۋوى (كۈرەكەم بە ھۆى نەخۇشىبەكى دىگەن كە
"ھىپاتىت" ە و جۆرىك ھەۋكردنى جگەرە لەسەرە مەركىداپە، ئاپا
ئەتۋانپت سى بەردى سوپاسم بۇ بىئىرىت؟) ئەۋ بەردە بەردىكى
ئاسابى بوۋ كە لە سەر شەقامەكان دۆزىبۋومەۋە، كەۋاتە وتم،
پىگومان بۇت دىننىرم دەۋىست ئەۋ بەردانەى كە دىننىرم تاپىت
بىن ھەر بۇزىمە جۋوم بۇ قەراخ پۋوبارىك ۋە بەردىكانم لەۋى
دۆزىمەۋە ناردم.

پاش جۋار پىنج مانگ ئىمىلىكى ترم لە ھەمان پىۋاۋەۋە پىگەشت
كە دىۋوت، (كۈرەكەم چاك بۇتەۋە و ئىستا زۇر باشە، بەلام با

شتيكت پى بلىم ئېمە زياتر لە ھەزار بەردى سوپاسمان دانەى
 بە (۵) دۇلار فرۇشتوو و بۇ كارى خىرخوازي پارھمان كىر
 كر دۇتەو، زۇر زۇر سوپاست دەكەم).
 كەواتە بوونى روانگەى سوپاس و پىزانىن شتيكى زۇر گرنگە.

ئەلبرت ئەنىشتاين زاناي بە ناوبانگ سەبارەت بە كات، شوين
 وھىزى پاكىشكردىنى زەوى، گۇرپانكارىيەكى گەورەى لە روانگەى ئېمەدا
 پىكھىنا. ئەو پىاويكى ھەزار بوو و دەستپىكردىنىكى لاوازي ھەبوو،
 كەس بە خەيالیدا نەدەھات پۇژىك سەر بگەويت .

ئەنىشتاين زۇر شتى دەربارەى پاز دەزانى و پۇژى ھەزاران جار
 سوپاسى خواى دەكرد، ئەو تەننەت لەو زانايانەى كە دژ بە ئەو
 بوون بەلام ببوونە ھۆى فىرېبوونى زۇرتىر و بەرە پىش چوونى
 زياترى ئەو، سوپاسى دەكرد.

يەككە لە بەھىزترىن سوودەكانى سوپاس خىراتىر كىرنەوھى
 پرۇسەى گەپشتن بە ئاواتەكانتە، ھەروھەا كە باب پراكتر لە يەكەم
 ھەنگاوى پرۇسەى داھىناندا ئامۇژگاريمان دەكات بۇ نووسىنى
 داواكارىيەكانمان. پستەكەت بە " ھەر ئىستا شادم و سوپاسى خوا
 دەكەم كە. . . . دەست پىبىكە و پاشماوھى پستەكەت بە دلى خۇت
 بنووسە، وەك ئەوھى كە داخوازيەكانت وەرگرتبى.

كاتىك تۇ سوپاسى خوا دەكەيت ھىمايەكى بەھىز بۇ كائىنات
 دەنىرىت، ئەم ھىمايە پىت دەئىت كە تۇ ھەر لە رابردووھو خاوەنى
 ئەم شتانەى چونكە ئىستا سوپاسى بوونيان دەكەيت.

خوت وا رابهينه بهوى هموو رۇزىك پىش نهوى له تخته كمت
بىيته خواری هستى سوپاس و پىزانىنى رۇزىكى خوش كه
چاومرپته بهدى بهينيت. لهو كاتهوه كه من له راز تىگه پستووم و
نهم روانگه يهم كرد به ياسايهك و بو هموو خهلكى جيهانم ناشكرا
كرد. هموو رۇزىك به بونهى فىلمى راز كه حهزو خوشيهكى زورى
بو خهلكى دنيا به ديارى هيناوه سوپاسى خوا دهگه.

من نه مدمزانى چون نه توانين نهم زانياريه بهينينه سهر بهردى
سینه ما بهلام دنيا بووم كه شىوازه كهى بو لای خومان راده كىشين.
من هموو هستى خومم كو كرده وهو به ره مه كه يم له سهر زهنمدا
وهك وينه يهك كىشا. هر له سهره تاوه هستىكى قولى سوپاسى
خوام هه بوو. وه تا ئىستا كه دهرگای بهخت به پروومدا ناوه لا بوود
هموو رۇزىك من و گرووپى گهره رى راز له ناخى دلمان وه سوپاسى
خوا دمكهين و نهم كاره ناويتهى ژيانمان بووه.

پروسهى بههيزى وينهى زهنى (تجسم)

تجسم پروسه يه كه كه هموو راهينه ران و مامۇستايانى كۆمهل به
درىزايى مىزوو و تهنانهت تا ئىستاش فيرى خهلكيان كردوه له
سالى ۱۹۱۲، چارلز هانيل له كتيبىكدا به ناوى (شىوازي كلىلى) ۲۴
مەشقى ههفتانهى بو به دهست هينانى كارامه يى له تجسم دا
پىشكەش كرد، هوى بههيز بوونى تجسم نه وه يه كه ((كاتىك تو
وينه يهكى خه يالى لهو شتهى كه دهته وىت ده كىشيت، بىر و هستى
بوونى نهو شته له ئىستادا له دهر وونتا پىك دىنيت.))

تجسم بیریکی گۆگراووی به هیزه له پوالتی وینیدا، که هەر بههه مان پیزهش ههست دروست دهکات. تۆ له پنگای توانای تجسمهوه له رهیهکی بههیز بۆ کائینات دهئیریت. یاسای پراکیشکردن نهم هیما گرنگانه وهردهگریت و وینهکان هەر بهو شیوهی که تۆ له زهنتا بینوته بۆ تۆی دهگه پینیتهوه.

دکتۆر دنیس قیتلی:

من پرۆسەى تجسم له بهرنامهى ئاپۆلۆ وهرگرتوووه که له دوو دهیهى ۱۹۸۰_ ۱۹۹۰ دا له بهرنامهى ئۆلۆمپیک بهکارم هینا که ناوی "دووباره کردنهوهى وروژنهى پوانین" ی لى نرا.

له پنگای تجسمهوه تۆ له راستیدا مهسهلهکان دههینیته دى. لێرهدا باسێکی سهرنج پراکیش سهبارت به زهنت بۆ دهگه پمهوه، ((ئیمه یاریزانهکانی ئۆلۆمپیکمان گۆگردهوه وه فشارمان خسته سهریان که له زهنی خۆیاندا مهشقی پراکردن بکهن پاشان ئامیری "بیۆ فیدباک" (ئامیریکی گۆنترۆل کردنی بارو دۆخی دهروونیه) مان لێدان. به ئهو پهڕی سهرسورمانهوه دیمان که ئهو ماسوولکانهى که له کاتی پراکردنی راستههینیدا حالاکن له کاتی تجسمیش دا دهوروژن، چۆن شتی وا ئههیت؟. لهبهر ئهوهی که زهن ناتوانی له نێوان ئهو کارهى که تۆ له راستیدا دهیکهت و میان تهنها له زهنتا ئهنجامی دهمهت جیپاوازی دانیت. ئهگه تۆ له زهنتا ئامادههیت، ئهوکات له جهستهشتا ههست به ئامادهبوون دهکتهت.

بیر له داهینه‌ران و داهینانه‌کانیان بکهردهوه، براكانی وایست و فرۆکه، جۆرج ستیمهن و فیلمی کۆداک، تۆماس نهدیسۆن و گلۆب، نهلکساندهر گراهام بیل و ته‌له‌فون، ته‌نها هۆی داهینانی هه‌ر شتیك نه‌وه بووه که داهینه‌ره‌که وینه‌یه‌کی له‌و شته‌ له‌ زهنیدا بینبووه، نه‌و به‌ پروونی شته‌که‌ی بینبووه و وینه‌و به‌ره‌مه‌که‌ی له‌ زهنیدا پراگرتوووه بۆیه‌ ته‌واوی هیزه‌کانی کانیناتیش پارمه‌تی داهینانی نه‌ویان داوه. نه‌م که‌سانه‌ شاره‌زای پاز بوون، نه‌مانه‌ که‌سانیک بوون که‌ بر‌وایه‌کی پته‌ویان به‌شتیکی نادیار هه‌بووه و ده‌یانزانی که‌ هیزی دموونی نه‌وان نه‌بیته‌ هۆی ناشکرا‌بوونی داهینانه‌که‌یان.

بر‌وای نه‌وان هۆی سه‌ره‌کی گۆپانکاری له‌ کۆمه‌لگا‌کانی مرفۆدا بووه و ئیمه‌ هه‌موو پۆژیک له‌ به‌ره‌مه‌ی زهنی داهینه‌ریان که‌لک وهرده‌گیرین. له‌وانه‌یه‌ بلی‌ی (من زهنیکی داهینه‌رم وه‌ک داهینه‌رانی به‌ناوبانگ نیه‌) له‌وانه‌یه‌ بیر بکه‌یته‌وه (نه‌وان توانیویانه‌ شتیك تجسم بکه‌ن به‌لام من ناتوانم) تۆ ناتوانی راستی پی‌ شیل بکه‌یت، کاتیك له‌ پاز شاره‌زا بووی تیده‌گه‌یت که‌ زهنی وه‌ک نه‌وان و ته‌نانه‌ت له‌وانیش به‌رزترت هه‌یه‌.

مایک دولی:

کاتیك وینه‌یه‌کی زهنیت هه‌بوو به‌ردموام و به‌تایبه‌تی له‌سه‌ر له‌نجامی کۆتایی جه‌خت بکه‌. له‌مه‌ش نموونه‌یه‌ک، هه‌ر ئیستا سه‌یری به‌شتی ده‌سته‌کانت بکه‌ به‌ وردی لێپیان به‌روانه‌، ره‌نگی به‌شت،

دەمارەگان، موستىلە، نىنۆك، و ھەموو وردەكارىەكانىش بە زھنت
بىسپىرە وپىش ئەوھى كە چاومكانت بىبەستى، بىبىنە كە ئەو دەستانە،
بەنچەگانى تۆ سوكانى ئۆتۆمبىلىكى نوئى پان گرتووه.

دكتور جۆويتل:

ئەمە تاقىکردنەوھىەكى زۆر ھۆلۆگرافىكە، ئەوھندە ئەم ئەزمونە
بەراست دەزانىت كە تەنانەت تۆ ھەست ناكەيت كە ئىتر پىويستت
بە ئۆتۆمبىل ھەيە، چونكە وا ھەست دەكەيت كە ھەر پىش ئىستاش
ھەتبووه.

سەرچەم وتەگانى دكتور جو ڤىتل تۆ بەو پلەيەى كە بۆ تجسم
پىويستە دەگەيەنىت . كاتىك لە دىناى فىزىكى داچاو ئەكەيتەوھ وھ
ھەست دەكەيت كە داچلەكاويت بزانه تجسمى تۆ راستى بووھ ئەو
حالتە گەشتن بە شوپنىكە كە ھەموو شتىكى تىدا بەدى دەكرى و
بۆيە تۆ ئىتر ھەست بە پىويستى ناكەيت چونكە لەرپىگەى تجسمەوھ
لەگەل بنكەى بنەرەتى داھىنانداھاورى بوويت، لەو شوپنەدا تۆ
ھەموو شتىكت ھەيە، ئەو كاتەى كە ھەستت پىكرد ئەوكات لى
تىدەگەيت.

جك كنفىلد:

لە راستىدا ھەستەكەيە كە ئەبىتە ھۆى راكىشكردن نەك وئە
پان بىر بە تەنھاسى، زۆر بەى خەلك پى پان واىە كە ئەگەر بىرى

لەرزەنەمان ھەبىت يان ھەر ئىتىك كە ئەمانەت تەجەسسى بىكىن لىپىر
بەسە، بەلام لەگەر تۆ سەرەرى لەوانە ھەست بە فراوانى نەھەتە
ھەز و لەوین نەكەتە، ھەيزى رەگنەكردن بەدى ناپەت.

باب دويل:

ئىيتا لە ناخى دلتەو ھەست بەكە كە لەو ئۆتۆمبىلەدا دانىشتووى
نەكەوى كە بلىسى "خۇزگە لەو ئۆتۆمبىلەم ھەبوايە" يان "بۆزىك
لەو ئۆتۆمبىلە ئەبىتە ھى من" چونكە ئاشكرايە لەم ھەستە ھى
ناھاتوود و پەيوەنسى لەگەن ئىيتا نا نىبە و لەگەر تۆ لەم ھالەدا
بەنەيتەو بەگومان ھەمىشە ئەنجامەكى لە ناھاتووشدا ھەر وا
ئەبىتە(وتە ھەمىشە ھەرلە ناھاتوونايت).

مايكل برناردىك ويپ:

ھەر ئىيتا بە ھەست بەكەرنى لەو ھەستە دەركايسەكت بۆ
دەكرتەو كە ھەيزى كائىنات تەبىئا خۆى ئەنولنى.

من ناتولام بلىم لەمە چ ھەيزىكە، تەنھا

لەزلام ھەبە

(ئەلكساندەر گراھام بىل ۱۸۱۷_۱۹۲۲).

جك كنفيلد:

تىگەپىشتىن لە چۆنىيەتتى راز ئەركى ئىمە نىيە، چۆنىيەتتى لە باۋىرى
بەرپەرسى و پابەند بوونى ئىمە بە "جى" خۇي پىشان دەدات.

مايك دولى:

چۆنىيەتتى تەنھا لەبازنەي كائىنات دايە، كائىنات ھەمىشە
كورتىرىن، خىراتىرىن و باشتىرىن رېگاي نىوان تۇ و ئاۋاتەكانت
دەناسى.

دكتور جۆۋىتل:

ئەگەر تۇ ھەموو شتىك بىخەيتە ئەستۇي كائىنات ئەو كاتە
لەۋشتمى كە بە تۇ ئەدرى سەرت سورئەمىنى، لىرەدا شتىك ۋەك
سىجر روۋئەدات.

پاھىنەرانى راز لە تەۋاۋى ئەو نامرازانەي كە تۇ لەكاتى تىجىم
بەھرى لى ۋەردەگرىت ناگادارن. كاتىك تۇ ۋىنەيەكى زەنىت ھەيە
ۋە ھەستى پىدەكەيت لە راستىدا خۆت دەگەيەنيتە شوپىنىك كە
ھەست دەكەيت ھەر ئىستا بە داخۋازەكەت گەپشتوۋىت. ھەرۋەھا
تۇ نامرازى بىرواۋ متمانە بە كائىناتىشت ھەيە، چونكە سەرنجى تۇ
تەنھا لەسەر نەنجامى كۆتايى يە و ھەست بە بوونى شتەكە ئەكەيت

بەبى ئەوۋى سەرنج بەدەيتە چۈنەيتى كارەكە. وئىنەى زەنى و
 ھەستى تۆ شتەكە بە راستەقىنە دادەنىت، زەنى تۆ و رۇج و
 جەستەت ئەو شتەنەبىنىت وەك ئەوۋى لە پىشدا رۈۋىداىت.
 ئەمەيە ھونەرى تجسم.

دكتور جۈۋىتل:

**تۆ كەم يان زۇر پىت خۇشە ئەم كارە ھەموو رۇۋىك ئەنجام
 بەدەيت، بەلام ھەرگىز نابىت بەكارىكى پەر ئازارى بزانىت، بابەتى
 گىرنگ ھەربارەى راز بوونى ھەستىكى باشە و تۆ دەتەۋىت بەم
 پىرۇسەيە بگەيتە شەۋق و شادى و ھەماھەنگى.**

تواناى تجسم لە ھەموواندا ھەيە با ئەم بابەتە بەۋىنەيەك لە
 چىشتخانە بسەلىنم، بۆ ئەم مەبەستە پىۋىستە ھەمووزەنى خۇت
 لە چىشتخانە بسىرپتەۋە . بىر لە چىشتخانە مەكەرەۋە، زەنت لەۋە
 بەتال بکەرەۋە لە (بەفرگرە، تەباخ، رەفە، كاشى و رەنگ ھتد)
 تۆ وئىنەى چىشتخانەكەت لە زەنتا بىنى، وا نىە؟ باشە لە راستىدا
 تۆ تجسمت كرد.

**ھەموو مۇۋەپپەقىيەتلىك تواناى تجسمى ھەيە چ لە
 بوونى ئەوتواناى بەناكادار پىت يان نەبىت، تجسم
 گەۋرەترىن رازى سەرکەۋتەنە**
 (جنىۋ بىرند ۱۸۸۱_۱۹۶۰).

لیره دا نامازه دهکەین به چەند خالیکی گرنگ که دکتور جان
دمارتینی له کۆبوونهوهکانیدا باسی دهکات.

جان دهتیت نهگەر تو وینهیهکی بی جووله له زهنتا دروست
بکهیت پاراستن و راگرتنی نهو وینهیه دژواره که وابوو تا دهتوانیت
وینه زهنیهکانت بجوولینه، بو نمونه دیسان چیشتهخانه که تجسم
بکه، نهجاره تجسم بکه له ناو چیشتهخانه که دایت نهپروی بۆلای
بهفرگره که دهستت نهخهیته سهه دهستگیره ی دهرگاکی و
دهیکهیتهوه، سهیریکی ناوهکی دهکەیت و پهرداخیک ناوی سارد
دهدۆزیتهوه دهستت دریز دهکەیت و ههلی دهگریت کاتیکی که
ههلتگرت ههست به ساردیه کهی دهکەیت، ههروهه کاتیکی
پهرداخه کهت به دهستهوهیه به دهسته کهی ترت درگای بهفهگره که
دادهخهیت . نیستا که چیشتهخانه کهت به جووله و ووردهکاریهکان
تجسم کرد دیتن و راگرتنی وینه که بۆت ئاسان تره . وانیه؟

ئیمه پتر لهوهی که بۆمان دهردهکهوئیت هیژ و
توانامان ههیه و تجسم بهکیکی له که وورمهترین
هیژمکامانه.

(جنیۆ برنډ ۱۸۱ - ۱۹۶۰).

پروسه‌ی به‌هیزی هه‌ولدان

مارسی شیمۆف:

ته‌ن‌ها جی‌اوازی نی‌وان که‌سانیک که به‌م شتی‌وازه‌ ن‌خ‌زین وات‌ه
 له‌وانه‌ی که له سی‌جر و له‌فسوندا ن‌خ‌زین و له‌وانه‌ی که وانا‌ک‌م
 له‌وه‌یه که کۆمه‌لی له ژیندا ناب و ن‌هریت‌یک‌یان هه‌یه و خوویان
 گرت‌وه به به‌هره گرتن له یاسای راک‌ن‌ش‌کردن و هه‌ر لایه‌ک به‌چ‌ن
 موع‌جی‌زه روو له‌دات چون‌که له‌وان هه‌میشه له هه‌ر کوئی بن له‌و
 یاسایه به‌کار ده‌نین و له‌و یاسایه روو داو‌ن‌یک نیه که ته‌ن‌ها به‌و یه‌ک
 جار روو به‌دات.

له در‌ن‌ژدی ووتاره‌که ماندا دوو به‌سه‌ر هاتی راسته‌هینه که
 به‌ناش‌کرا یاسای به هیزی راک‌ن‌ش‌کردن و پ‌واله‌تی بی که‌م و کوو‌ری
 کانیات ده‌سه‌لینی، ده‌گیرینه‌وه .

یه‌که‌م به‌سه‌رهات سه‌بارت به نافرته‌تیکه به ناوی (جینی) که دی
 فی دی فیلمی رازی ک‌ری‌بوو وه به لایه‌نی که‌مه‌وه پ‌وژی یه‌ک جار
 سه‌یری ده‌کرد تا په‌یامی نه‌و فیلمه به ته‌واوی و مرگ‌ری، به تایبه‌ت
 فه‌کانی باب په‌راک‌تر زور کاریه‌ری له‌سه‌ری هه‌بوو وه پی‌ی و ابوو
 چاو په‌یکه‌وتنی باب په‌راک‌تر شتیکی زور سه‌رنج راک‌ن‌شه .

سەر لە بايانىەك كە (جینی) خەریكى كۆكردنەووی نامەكانى بوو بە ئەو پەرى سەرسوڕمانەووە بىنى كە پۆستچى بە رېكەوت نامەى باب پراكتى بە ناونىشانى ئەو هینا و بوو، (جینی) نەى دەزانى كە باب پراكتى چوار بالەخانە دوورتر لە ئەو دەزى، سەردەى ئەووەش ژمارەى خانووى (جینی) و باب پراكتىش يەكئىك بوو. (جینی) دەست بەجى نامەكەى هەلگرت تا بىگەيەنیتە ناو نىشانەى راستەكەى، ئەتوانى پادەى شادمانى (جینی) بىنیتە بەر چاوى خۆت كاتىك درگا كرايەووە و (جینی) چاوى بە باب پراكتى كەوت، باب بەدەگمەن لە مائەووە دەبوو چونكە بۆ فێركردن، بۆ هەموو شوینىكى جىهان سەفەر دەكات بەلام چونكە لە زهنى (جینی) دا بوو كە چەند خۆش ئەبیت ئەگەر چاوى بە باب پراكتى بكەویت، ياساى پراكتىكردن هەل و مەرج و ڕووداوەكانى هەموو كائىناتى وا رېك خست كە ئەو شتە ڕووبدات.

بەسەرھاتى دووھەم، پەيوەندى ھەيە بە كورپىكى دە سالەووە بە ناوى (كالىن) كە فىلمى رازى بىنى بوو زۆرى پىخۆش بوو، بنەمائەى (كالىن) سەفەرىكى يەك ھەفتەيىان كرد بۆ بىننى (دىسنى و رلد). يەكەم ڕۆژ زۆر لە ريزدا وەستان، بۆيە ھەر ئەو شەووە (كالىن) پىش نووستن بىرى كرددەووە "زۆرم پى خۆشە بەيانى سواری هەموو يارىەكان ببم و ھەرگىز لە ريزى چاوەروانىدا نەووەستم"، بەيانى ڕۆژى دواى (كالىن) و بنەمائەكى لە درگاى سەنتەرى (ئىپكات) دا بوون كە درگاى پاركەكە كرايەووە و يەكئىك لە كارمەندانى دىسنى ھات بۆلايان و ووتى نىووە بنەمائەى ھەلبزاردەى ئەمپۆى (ئىپكات) ن

وهر بهم بۆنه په وه نهوان بۆيان هه بوو به بى چاود پروانى له هه مو
 پار په گانى نهو پارگه يارى بگهن، نه مه زۆر تر لهو شته بوو كه
 (كالىن) نارەزووى كردبوو. نهو سه ر له به يانيه سه دان بنه ماله له
 بهيش سه نته رى نپيكات دا و دستابوون و چاود پروان بون، به لام (كالىن)
 ته نانهت تۆزىك دوو دل نه بوو له ودى كه بۆچى له نيوان نهو هه مو
 بنه ماله په، نه وانيان به بنه ماله ي جياواز هه لېژارد، دديزاني كه
 هۆكه ي به هره گرتن له راز بووه. سه رنج بده كه چۆن مندالتيكى ده
 سال نه توانى هيزىك كه نه بېته هۆى وروژاندى دنياى دهر وونى
 ناشكرا بكات .

ههچ شتيك ناتوانيت بهرگري بكات له بهدى
 هاتنى وپنه ي زهنى تو، جگه لهو هيزه ي كه
 وپنه ي زهنى پيكه پيناوه.

(جنيو برند).

جيمز رى:

خه لك تا ماويهك بابته كه له زهنياندا رادگرن و به راستيش
 بهشتيوانى ئى دهكهن و نه ئين ((من بهرنامه كه م بپنى و هاندرام به
 له وى كه زيانم بگورم))، به لام ههچ نه نجامتيكى نيه، چون هيشتا به
 ناوهرۆكه كه ي نه گه يشتوو لهو كه سه له نها چاوتكى بها ده خستينى و
 ده لپت له م ياساى ههچ سووتلكى نيه، له زانى چى روو له دات ؟
 كالينات ده لى فرمانه كه ت جهبه چى ده كه م و پاشان ون ده بى.

كاتنيك رينگه بدميت كه دوو دلى بيته ناو زهنتهوه بهزووترين
 كات ياساى راکيشکردن يهك له دواى يهك بيرى دوو دلى و گومانى
 زورترت بۆ دهنيرى، كهوابوو ههرکاتنيك بيرىكى دوو دلى به مينشکنا
 هات دمست بهجى وازى لى بهينه و نهم پستهيه ((من نهزانم ههر
 نىستا وهرى نهگرم)) له جيگاي نهو دابنى و ههستى پى بکه.

جان نهساراف:

پاش ناگاداربوون له ياساى راکيشکردن پيم خوش بوو به راستى
 تاقى بکهمهوه و بزانم چى روو نهوات. له سالى ۱۹۵۵ من شتيکم له
 زلر ناوونيشانى لاپهري خهيالمان بۆ گهيشتن به ناواتهکانم وهك
 ئوتۆمبيل، کاتژمير، و هاوسهري خهياليم دروست کرد له ههر شتيك
 كه نهموويست و نهپهکيم بهسر نهو لاپهرييه دهلکاند، ههموو
 رۆژنيك له شوئنى کارهکم دائهنيشتم و دهمروانيه نهو لاپهرييه
 وتجسمم دمکرد و بهراستى ههستتيکم بۆ دههات وهك نهوى كه ههر
 له پيشدا به ناواتهکانم گهيشتبيتم.

خۆم بۆ گواستنهوى مالهکم ناماده دمکرد، ههموو کهلو
 پهلهکانم له ههملارکندا دانابوو، لهماوى پينج سالدا سى جار مالم
 گواستموه، تا سهرمنجام گهيشتمه کاليفورنيا و نهم خانومه کرى، بۆ
 ماوى يهك سال خهريكى نۆژمن کردنهوى خانومهکم بهووم پاشان
 ههمووشت و مهکهکانى پينج سالى راپردووم هينا بۆ ئيره.
 سهر له بهيانيهك کورمهکم كه ناوى (کينن) ه هات بۆلام و يهکنيك
 لهو سنههانهى كه ماوى پينج سال داخراپوو، له تهنهست درگاي

زورمكەم دا دانرابوو، پەرسىياري لىكردم "باوكە ئەم سندوقە چى
 تپايە"، من ووتەم، لەمانە لاپەرمكانى خەيالى منن، ئەم
 پەرسى "لاپەرمى خەيال چىيە؟" ووتەم، شتىكە كە ھەموو ئامانجەكلەمى
 لەسەر دالەننەيم، وئىنەى ھەموو ئامانجىكەم لەسەر ئەم لاپەرمىيە،
 بېگومان مندالە پىنج سال و نيوەكەى من لە قسەكانە تى نەگەشت
 ھەر بۆيە ووتەم، چاومكەم با پىشانەت بەم، من سندوقەكەم كرىمە و
 لەسەر لاپەرمى خەيالەتم وئىنەى خانووويەك بوو كە پىنج سالى
 راپردوو تەجسەم كرىبوو، ئەم شتەى كە مایەى سەرسورمان بوونەم
 بوو كە ئىستا ئىمە لەم خانووودا دەژىن، نەك خانووويەكى وەك ئەم،
 لە راستىدا من خانووى خەيالى خۆمەم كرىبوو و نۆزەنم كرىبوو،
 تەنانەت خۆشەم ئاگادار نەبووم.

من سەيرى خانووومكەم كرد و فرمىسكەم ھاتە خوارمە، (كۆنن)
 پەرسى :باوكە بۆ ئەگرى ؟ و تەم؛ ئىستامەن چۆنىەتى ئىش كرىنى
 ياساى راکىشكردنەم بۆ ئاشكرا بوو .

ئەم شتەى كە بە درىژاى تەمەنەم كارم لەسەر كرىبوو و ئەم
 شىوازى كە چەند كۆمپانىيەم پى دامەزراندبوو ئى تىگەشتەم،
 تەجسەم ياساى راکىشكردن سەبارەت بە خانووومكەم كارامەى بوو من
 خانووى خەيالى خۆمەم كرىبوو و تەنانەت خۆشەم ئاگادار نەبووم.

تەجسەم ھەموو شتىكە و بە راستى پىشەكى دىتەنى
 جوانىيەكانى ژيانى داھاتوو.

(نەلەرت نەنىشتاين ۱۷۹_ ۱۹۵۵).

تۆنەتوانى بە گەلك وەرگرتن لە لاپەرەى خەيالات بەرە بە
 ئەندىشەكانت بەدەيت، وینەى ناواتەكانتى لەسەر بچەسپینە، وریابە
 لاپەرەى خەيالاتت لە شوینىكى بەر چاودا دابنىی و هەموو رۆژنىك
 لى ی بروانە هەروەك ئەو كارەى كە جان ئەسارف كردى.

هەر نیستا هەست بە بوونى ئەو شتانه بگە و خۆت بە خاوندیان
 بزانه . كاتىك داخوازیەكانت وەرگرت و سەبارەت بەوان هەستى
 سوپاس و پىزانىنت هەبوو ئەتوانى ئەو وینانە لاببەيت و وینەى
 نوئى لە جىگایان دابنىی.

ئەمەرىنگایەكى زۆر باشە بۆ ناشناکردنى مندالان بە یاسای
 راکىشکردن، هیوادارم هەموو دایکان و باوگان و مامۆستایانى
 جیهانى هان بدرین بۆ دروستکردنى لاپەرەى خەيالات.

كەسنىك لە گروپى راونىز لە مالىپەرى راز وینەیهك لە دى فى دى
 فىلمى رازى لەسەر لاپەرەى خەيالاتى چەسپاند، ئەو فىلمەگەى
 دىبوو بەلام بۆ خۆى ئەو فىلمەى نەبوو دوو رۆژ بوو كە ئەو نیشەى
 كردبوو، من كەوتە دلمەوه كە نامەیهك بۆ كۆمەلى راونىزگار
 سەبارەت بە فىلمى راز بنىرم و پىيان راکەیهنم كە بە دە كەسى
 بەكەم كەناوى خۆیان تۆمار بكەن دى فى دى فىلمى راز یان
 پىشكەش دكەرن و ئەو بەكىك بوو لەوكەسانە!!

ئەو لە ماودى دوو رۆژ كە داواكارىەكەى لەسەر لاپەرەى خەيالات
 چەسپاندبوو كۆپىەكى لەو فىلمە وەرگرت.

چ دى فى دى فىلمى راز بنىت یان خانوو، هەستى پىكەیتان و
 وەرگرتن زۆر خوشە.

نمونه‌ی هکی به‌هیزی دیکه دهر باره‌ی تجسم، په‌یوئندی به تاقیکردنه‌وه‌ی دایکم سه‌بارت به خانوویه‌کی نوئ بوو، جگه له دایکم چهند که‌سی تر خوازیری ئهم خانووه تاییه‌ته بوون دایکم برپاری دا به سوود وهرگرتن له راز ببیته خاوه‌نی ئهو خانووه، ئهو دانیشته و چهند جار ناوی خوئی و ناویشانی ئهو خانوودی نووسی پاشان تجسمی کرد که هه‌موو کهل و په‌له‌کانی له خانووی نوئی داناوه . له‌ماوه‌ی چهند کاتژمیر که ئهم کارانه‌ی کرد ته‌له‌فونیان بو کرد ووتیان پیشنیاری ئهو بو کرین په‌سهند کراووه، ئهو زوری پی خوش بوو به‌لام تووشی سه‌رسورمان نه‌بوو چونکه دهیزانی ئهو ماله نه‌بیت به هی ئهو، به راستی سه‌رکه‌وتنیکی گه‌وره‌بوو.

جك كنفيلد:

داخوازیه‌کانته دست نیشان بکه، دلنیابه که ئه‌توانی ببیته خاوه‌نیان، باومرت ببیت که تو شیایوی ئهو شتانه‌ی و باومرت ببیت که دینه دی . که‌وابوو هه‌مو رۆژنیک چهند خوله‌کێک چاو به‌ستمو وسته‌کانته بینه پیش چاوت و هه‌ر له ئیستاوه خۆت به خاوه‌نیان بزانه . ئیستا له و کهش و هه‌وایه وهره دهرموه و هه‌ست بکه بهو شتانه‌ی که به هۆی ئه‌وانه‌وه سوپاسی خوا ده‌که‌یت و به راستی هه‌یزی ئی وهرگه‌ره، پاشان دووباره له‌و کهش و هه‌وایه وهره دهرموه و لهر له کالیناته دا وازیان ئی بینه، کالیناته له‌زانئ جهۆن به‌وتی ئاشکرا نه‌کات.

چەند كورته يەك لە راز:

* چاودەروانی ھیزیکى ڤاکیشکردنى گەورەییە، چاودەروانى ئەو شتانە بە کە دەتەوئیت. بۆ ئەو شتانەى کە ناتەوئیت چاودەروان مەبە.

* سوپاس و پیزانین ڤرۆسەییەکی بە ھیزە بۆ گۆرانکاری وزە و ھینانى زۆرتى داخووزیەکان بۆ ژيانت. بۆ ئەو شتانەى کە ھەتە سوپاسى خوا بکە تا شتى باشتى زۆرتى ڤاکیشى.

* سوپاسى نىعمەت پيش گەيشتن بە داخووزیەکانت ئەبیتە ھوى خیرایى پى گەيشتنيان و ھیمايەکی بە ھیز بۆ کائينات ئەنیرى.

* تجسم ڤرۆسەى پیکھینانى وینە لە زهن دایە و چیرۆدەرگرتن لە ناواتەکانتە، کاتیک تجسم ئەکەیت لە راستیدا ھەستیکى بەھیز وەك ئەووە کە ھەر ئیستا ئەو شتەت ھەییە پیک دینى، پاشان یاسای ڤاکیشکردن ھەر وەك ئەو شتەى کە لە زھنتا بینوتە بۆتى ددگەرینیتەوہ.

* بەمەبەستى کەلك ودرگرتنى باشتى لە یاسای ڤاکیشکردن، خوو بگرە بەو یاسایە بەلام ئەووەك ڤووداویك کە تەنھا یەك جار ڤوو ئەدات، لە کۆتایى ھەر ڤۆژیکدا پيش خەوتن بىر لە ڤووداوەکانى ئەو ڤۆژەى خۆت بکەرەوہ و لە زھنتا ھەر ڤووداویك کە بە دلت نەبوو بیگۆرە بە ڤووداویك کە پیت خوش بوو وابووايە.

پازى پارە

ھەر شتىك كە زھن بتوانىت بىرى نى بىكاتەوہ
 ئەتوانى بە دەستى بەينىت
 (دبليو كلەنت ستون ۱۹۰۲_۲۰۰۲).

جك كنفيلد:

بەدەست ھىنانى راز بۇ من گۇرانكارىھكى راستەقىنە بوو،
 چونكە لەگەن باوكىدا كە بىر و بۇچونەكانى نەرتنى بووگەورە
 بووم ئەوېتى و ابوو دەولەمەندەكان خون مژن و مافى خەلك پى
 شىل دەكەن و ئەو كەسەى كە پارەى ھەپە خەلك فرىوو ئەدات .
 كەوابوو لەگەن كۆمەلنىك بىر و باومر سەبارەت بە پارە گەورە
 بووم وەك(ئەگەر خاومەن پارە بىت پىاو خرابى، تەنھا ئەو كەسانەى
 كە خووى شەپتانىان ھەپە دەولەمەندەن) . رستەپەك كە باوكم زۇر
 بە نلى بوو ئەمە بوو "پىت واپە من راکفلم" ، كەوابوو من بە
 شىوانزىك گەورە بووم كە بە راستى ژيان بەلامەوہ سەخت و نژوار
 بوو، تا ئەوكاتەى كە لەگەن دەبلىو كلەنت ستون ئاشنا بووم و
 دەستم كرد بە گۇرانكارى لە ژياندا.

ئەو كاتەى كە لەگەن (ستون) كارم لەكرد ئەو لەگەن "بە
 خۆشە ئامانجىك بۇ خۆت هەلبەزىرى كە زۆر گىرنگ بەن ئەو ئەو
 كاتەى كە بەنى گەيشتى سەرت سۆرپەينى و بەزنى كە ئەنە بەن
 ئەو شتەو كە مەن فەيرم كىردى بەو ئامانجە گەيشتووى . ئەو كە
 مەن لە سالدا ۸۰۰۰ دۆلار نەسكەوتەم بەو هەر بۆيە ووتەم ئەمەن ۱۰۰,۰۰۰
 دۆلارم نەسكەوتەم بىكەوتەم، ئەو كات خۆشە نەسكەوتەم
 چۆن ئەتوانم ئەم كارە بكەم، نە پلاننىكم هەبوو ونە پەنگەى گەيشتە
 بەو داخوازىم دەزانى، بەلام ووتەم : مەن بەم وتەم بە باوەرەم هەبە و
 بە شىوئەيك هەلسو كەوت ئەكەم كە دەلىى راستەو ئەو پارەيم
 نەست نەكەوتەم .

مەن پارەيكەى كاغەزى ۱۰۰,۰۰۰ دۆلارىم نەوست كىرد و چەسپەتەم
 بە بەن مەچەكەو، هەموو پۇژنىك بەنىش هەموو شتىك چاوم بەو
 ئەكەوت و بە بەرى خۆم ئەهەننايەو كە ئەمە ئامانجى مەنە پاشان
 چاوم ئەبەست وە وام ئەهەننايە بەرچاوى خۆم كە بارو دۇخ و
 شىوازى ژيانم بە بەنى ناھاتى سالانە ۱۰۰,۰۰۰ دۆلارە .

چىگەى سەرنجە كە تاوەكو سى پۇژ هەيچ پەوى نەدا و هەيچ
 بەشكەوتنىك لە ئەشەكەمە بەدى نەكرا و كەسەيش بەشنىيازى پارەى
 زۆرتەرى بە مەن نەدا. پاش تەبەرىپوونى چوار هەفتە بەرىكى ۱۰۰,۰۰۰
 دۆلارى بە مەشكەمە هات و لەم بە زەنم گەيشت، بەشتر كەتەبەكم
 نووسەبوو

ووتەم ئەگەر بەتوانم چوار سەد هەزار دانە ئەو كەتەبە چاپ بكەم و
 دانەى بە ۲۵ سەنت بەرۆشەم ئەبەتە ۱۰۰,۰۰۰ دۆلار"

بەھەر حال كۆتۈپكە لە شولنى خۇى بوو بەلام تا ئىقتا لەم بىرە
بە مېشكەدا ئەھاتبوو

بەككەك لە رازەكان ئەمەيە كە كاتىك بىرلىكى سىرونى
رووناك(الھام) بە زەنت دەگەيەت پىويستە متمانەى پىن بىكەت و
ھەستەت بە ئەنجامدانى .

نەمدەزانى جۇن ۱۰۰,۰۰۰ دانە لەو كۆتۈپە بفرۇشە، ھەتا رۇزنامەى
نەشئال ئىنكوۋاپىزم لە سۆپەر ماركىتىدا دى، ھەزاران چار
بىنىبووم بەلام سەرنجى رانەكەشاپووم .

لەپر ئەو رۇزنامەيە سەرنجى رانەكەشام، بىرم كىرەھو ئەگەر
خونەرانى ئەم رۇزنامەيە لە چاپ كىرنى كۆتۈپكەم ئاگانلار بىكەم
بىگومان ۴۰۰,۰۰۰ كەس دەيگىرن. پاش نىزىكەى شەش ھەفتە لە
كۆلىزى ھانز لە نىويۇرك بۇ ۶۰۰ مامۇستا وتارىكەم پىشكەش كىرد،
پاشان خاتوونىك ھات بۇلاى من و ووتى "وتارىكى بەنرخ بوو، پىم
خۇشە لەگەلت ووتوئىز بىكەم ئەمەكارتى سەردانى منە"، ئەو
پەيامنىر و وتار نووسى رۇزنامەى ئىنكوۋاپىز بوو . بابەتەكەم بۇ
ئاشكرا بوو، بىرم لىكىردەھو كە بەلنى ئەم شتە راستەو كارامەى
ھەيە، پاش چاپ بوونى وتارەكە رادەى فرۇشى كۆتۈپكەم بەرز
بوومەو، خالىك كە پىويستە ئامازەى پىن بىكەم ئەوھەيە كە من ھەموو
ئەو رووداۋە جىاۋازانە و ئەو مەرفۇمەم بۇلاى زىانى خۇم رانەش
كىردىبوو .

بەكورتى بلىم ئەو سالە ۱۰۰,۰۰۰ دۆلارم دەست نەكەوت بەلام
۹۲۲۲۲ دۆلار دەستكەوتمان ھەبوو . پىتان ۋاپە كە نىگەران بوون و

وتمان ئەمە چ كارىكە ؟ نەخىر، ئىمە وتمان زۇر باشە. باشە
 ھاوسەرەكەم ووتى "ئەگەر ئەم شتە بۇ ۱۰۰،۰۰۰ دۆلار كارىكە
 ھەبىت پىت واپە بۇ يەك مليۇن دۆلار ش كارىكەرى ھەبىت
 ووتە، نازانە، وەرە تاقى بىكەپنەوہ .

خاۋىنى چاپە مەنىيەكەى كە يەكەم كىتەپكەى مىنى چاپ كەپ
 مافى لە چاپ دانەوہى يەكەم كىتەپكەى مىنى لە چەككىكا نووسى
 لە تەنىشت واژۇكەپەوہ وئەپكەى دەم بە پىكەنىنى نروست كەپ
 چونكە بۇ يەكەم چارپوو چەكى يەك مليۇن دۆلارى دىنوووسى

كەوابوو مىن بەپىنى ئەو ئەزمونەى كە بووم دىمزانى چونكە
 ئەموويست تاقى بىكەپەوہ كە ئايا راز كارىكەرى ھەپە ؟ ئىمە
 تاقىمان كەردەوہ وپىگومان ئەنجامىكى باشى ھەبوو و ئىستان ھەبوو
 رۇزنىك لە ژياندا كەلكى ئى وەردەگىرن.

ئاگادارپوون لە راز و بەكارھىنانى ياساى راکىشكرىن لە ھەر
 بواریك دا كارىكەرى ھەپە و كەلكى ئى وەردەگىرنىت. بۇ گەپتىن بە
 ھەر ئاۋاتىك پىرۇسەكە يەكسانە و سەبارت بە پارەش ھەر واپە .

بۇ راکىشكرىنى پارە پىويستە لەسەر دەولە مەندى داکۇكى بىكەى
 گەپتىن بە پارەى زۇرتەر لە ژياندا لە كاتىكدا تۆ سەرنج نەدىت كە
 بە پىنى پىويست پارەت نىە شتىكى مەحانە، چونكە تۆ واپە
 نەكەپتەوہ كە بە پىنى پىويست پارەت نىە، تۆ نەبىت ھەمو
 ھەستەكانت لەسەر نەو پارە زۇرەى كە بۇ لای تۆ دىت كۆبەپتەوہ
 . ھەر وەھا ھىماپەكى نوئى لە نەندىشەكانت بلاو بىكەپتەوہ. ئەم

نەندىشانەت ئەبىت بە شىۋەيەك بىت كە تەنانەت لە رادە بەدەر پارەت ھەيە.

پىۋىستە تواناي خەيالى خۆت بخەيتەگەر و باۋەر بىكەيت كە ئەو پارەيەى كە ئەتەۋىت پىشتر بووتە و ئەنجامدانى ئەم كارە زۆر گىنگە و ھەروەھا ھۆكارىكى دلخۆشكەرى و جۆرىك رابواردنە .

تۆ تىدەگەيت ئەو كاتەى كە وا دەرى دەخەيت كە پارەت ھەيە و يارى دەۋلەمەندى دەست پىدەگەيت، دەست بەجى سەبارەت بە پارە بارو دۆخىكى باشت بۆ دەپرەخسىت و ئەو كاتەى كە سەبارەت بەم بابەتە ھەستىكى باشتەت ھەبى پارە بەرەو ژيانت بەرى دەكەۋىت.

بەسەرھاتى سەرنج راکىشى (جك) گروپى رازى ھان دا بۆ ئەۋدى چەكى سىپى لە مالىپەرەكەياندا دابنىن كە ھەموو كەس ئەتوانىت بەبى بەرامبەر لەو مالىپەرەۋە دايبەزىنى، چەكى سىپى لە لايەن بانكى كائىناتەۋە بۆ تۆ نىردراۋە، ناۋى خۆت، پارەى پىۋىست و وردەكارىەكانى تر لەسەر ئەو چەكە بنووسە و لە پىش چاۋتى دابنى تاۋەكو ھەمو رۆژىك چاۋت لى بىت، كاتىك سەيرى ئەو چەكە دەكەيت وا بزانە كە ھەر ئىستا ئەو پارەيەت ھەيە.

ۋاى دابنى بەو پارەيە ئەتوانى ھەمو شتىك بىكرى و ھەموو كارىك بىكەيت، خۆت بە خاۋەنى ئەو پارەيە بزانە چونكە كاتىك داۋا دەكەيت ۋەرى دەگرىت.

ئىمە ژمارەيەكى زۆر ھەۋالمان لە لايەن خەلكەۋە پىگەيشتوۋە كە كەلك ۋەرگرتن لە چەكى راز پارەيەكى زۆرى بۇيان بە دىارى ھىناۋە . ئەمە يارىەكى دلخۆشكەرە كە دەرئەنجامىكى باشى ھەيە.

فراوانى نىعمەت پاكىش بكة

تەنيا ھۆى ئەھەى كە خەلك بە پىى پىوېست پارەيان نىە
 ئەھەىە كە بە ھۆى بىرەكانىانەھە پىگە لەھ پارەىەى بەرەھ ئەھوان
 دىت دەگرن. ھەر چەشەنە بىر و ھەستىكى نەرىنى ئەبىتە
 بەرەستىك لە پىگەى گەشىتى شتە باشەكان، ھەرۋەھا پارە.

مەسەلە ئەھە نىە كە كانىنات پارەت پىنادات بەلكو تىكرای پارەى
 پىوېستت ھەر ئىستا بە شىۋەىەكى نادىار ھەىە، ئەگەر تۆ پارەت
 نىە ھۆكارەكەى ئەھەىە كە خۆت لە بەرامبەر ھاتنى پارە بەرەھ
 ژىانت دژاىەتى دەكەىت و ئەم دژاىەتىش بەھۆى بىرەكانتەھە
 نەنجام ئەدەى. تۆ ئەبىت ئەندىشەى خۆت لە نەدارى و ھەژارى بۆ
 دەولەمەندى بى پادە بگۆپى و زۆرتىر بىرى فراوانى پارە لە مىشكتا
 بەرۋەردە بكة نەھەك بى پارەىى، ئەھ كات ھەماھەنگى بەدى دىت.

كاتىك تۆ پىوېستت بە پارەىە، ھەستىكى بەھىز لە دەروونتايە و
 بىگومان لە پىگەى ياساى پاكىشكردن بەرەھەوام پىوېستى بە پارە
 بۆلاى خۆت پاكىش دەكەىت.

نەتوانم باسى نەزموونى خۆمت سەبارەت بە پارە بۆ بكام،

پېش دۆزىنە ۋە راز بوجەگەم ۋاي پېشان نەدا كە كۆمپانیاكەم
 لەو سائەدا رۈوبەرۈۋى زىيان دەپتە ۋە تاسى مانكى تر
 كۆمپانیاكەم دادەخرىت، دۋاي (دە) سال ھەول و ماندووبوون
 لەوانەبوو كۆمپانیاكەم لە دەست دەرچىت، ھاو كات لەكەن ھەولدان
 بۇ رزگار كىردنى كۆمپانیاكەم لەو بارودۇخە، پارەى زۆرترم پىويست
 بووبەم شىۋەپە ھەل و مەرچەكە رۆژ لە دۋاي رۆژ ئالۆز تر دەبوو.

تاۋەكو رازم دۆزىنە ۋە ھەموو زىيانم و ھەرۋەھا بارودۇخى
 كۆمپانیاكەمى بە تەۋاي گۆرى، چۈنكە چۆنىيەتى بىر كىردنە ۋەم
 گۆرى بوو.

لە كاتىكدا بەرپۆبەرى ژمىرىارى كۆمپانیاكەم لەسەر كەم بوونى
 پارە جەختى دەكرد، من سوور بووم لەسەر فراوانى پارە و باش
 بوونى بارودۇخ، من دىنيا بووم كە كائىنات پارەم بۇ جى بە جى
 دەكات ۋە ھەر ۋاش بوو، پارە لە جىگايەگە ۋە كە بە خەيالما
 نەدەھات گەپت.

من جار بە جار تووشى دوو دلى دەبووم بەلام زوو خەيالى خۇم
 دەگۆرى و بە ھەموو ھەستە ۋە سەرنجەم ئەدايە دەرەنجامى
 داخۋازىيەكانم و سوپاسى خوام دەكرد.

لىرەدا دەمەۋىت يەككە لە نەپنىيەكانى ئەم رازەتان پى بلىم:
 كورت ترين رېگە بۇ داخۋازىيەكانى زىانت، شاد بوون و ھەست بە
 شادى كىردنە ئەمە خىراترین رېگايە بۇ ئەۋەى پارە يان ھەرشتىكى
 تر كە ئەتەۋىت بەپنىيە ناو زىانتەۋە، لە گزنگەكانى شادى و خۇشى
 كائىنات بىر بىكەرەۋە ئەۋكات ھەموو ئەو شتانەى كە ئەبنە ھۆى

شادی و خوشی راکیش دەگەیت کەتەنھا تاپبەت بە پارە نیەبەئکو
 پەيودندی لەگەڵ ھەموو ئاواتەکانت ھەبە . پێویستە تۆ ھنمايەك
 بۆ دەرەوہ بنیری تا داخوایەکانت بۆ بگەرینیتەوہ.
 کاتیك ھەستی شادی و خوشی بلاو دەگەیتەوہ، رەنگدانەوہی نەو
 ھەستە بە روالەتی وینە و ئەزموونی ژیان بۆ تۆ نەگەریتەوہ.
 یاسای راکیشکردن قوولترین ھەستی دەرروونی و بیرەکان بە چەشنی
 پیکھاتەيەك وەك ژیان، بۆت دەگەرینیتەوہ.

جەختا كۆردن لەسەر بەختەوهرى

دكتور جۆويتل:

من ئەزانم شىووى بىر كۆرئەووى زۆربەى خەلك چۆنە " چۆن ئەتوانم پارمىيەكى زۆرتەر بۆ ژيانم راكۆشم؟ چۆن دەگەم بە دەولەمەندى؟ چۆن ئەتوانم بەختەوهر بىم؟ چۆن لە رىگەى پيشەكەمەووه پارمىيەكى زۆرم دەستكەوئيت؟ چۆن ئەتوانم دەرامەتم زۆرتەر بكەم؟ تەنها بىر پار بەدەو بتهوئيت.

ئەم بابەتە بەكۆپكە لەو بابەتەنەى كە لەسەر تاسەرى فىلمى راز دا باسما لىكردوو، ئەركى سەر شانى تۆ ئەوويە كە لە كەتەلۆگى كائىنات، داخوازىيەكانت ھەلبۆزىرەيت . ئەگەر پارە بەكۆپكە بىت لەو داخوازىيانە، بلى چەندىت دەوئيت؟ بۆ دەوونە (بەيم خۆشە ۲۵۰۰۰ دۆلار لە رىگەى چاومروان نەكراو لە ماووى سى رۆژى داھاتوودا بە دەستەم بگات . يان ھەر شتىكى تر كە بتهوئيت تەنها پىويستە باومرت ھەبىت.

ئەگەر لە مەزە ئەم بىرەت لە مەشكدايە كە تەنها رىگەى بەدەستەينانى پارە لە رىگەى پيشەكەتەوويە ھەر نىستا واز لەو بىرە بەينە، نايە كاتىك بەم شىوويە بىر دەكەيتەووه كەتەنها ئەم رىگەيەت

ھەيە، دەتوانى ھەستى پى زانين و سوپاست ھەبىت ؟ ئەم شىۋە بىر
 كىرەنەۋەپە ھىچ خىزمەتتىك پى ناگەپەنىت.
 نىستا كە تىگەپشتووېت كە نىعمەتتىكى فراوان چاۋەپىتە نەركى
 سەرشانى تۆ نەۋە نىە كە بزانىت چۆن نەۋ پارەپە دەپزىتە ناۋ
 زىانتەۋە، نەركى تۆ تەنھا داۋاگردن و بىروايە بەۋەدى كە ودرت
 گرتوۋە و ھەست بە خۆشى بىكەپىت. ووردهكارپەكانى پەيوەندىدار
 لەگەل چۆنىەتى ھاتنى پارە، بۇ كائىنات بەجى بەپىلە.

باب پىراكتىر:

ئامانچى زۆرىپەى خەلك رىزگار بوون لە ژىربارى قەرزە، ئەم كارە
 زۆرتىر مەۋقە ئەخاتە ناۋ قەرزدارى، ھەر شتىك كە بىرى ئى بىكەپتەۋە
 پاكىشى دەكەپىت . تۆ دەلىى ((بەلام ئەمە رىزگار بوون لە ژىربارى
 قەرزە)) بەلاى مەۋە گىرنگ نىەكە بىچىتە ژىربارى قەرزەۋە پان لە
 ژىربارى قەرز بىپىتە دەۋەۋە، بەھەر حال تا ئەۋ كاتەى كە بىر لە
 قەرزدارى ئەكەپتەۋە بۆلاى خۆت راي دەكىشىت، بەرنامەپەكى رىك
 وپىك بۇ قەرزەكانت دارپىزە پاشان ھەموو بىر و ھەستت تەرخان بىكە
 لەسەر بەختەۋەرى.

كاتىك تۆ كۆمەلىك پىسولەى پارە و لىستى قەرزت ھەپە و نازانى
 چۆن پارەكەى بىدەپىت، شىۋا نىە بىر و ھەستت لەسەر پىسولەكان
 كۆبىكەپتەۋە چۈنكە بەم جۆرە پىسولەى زۆرتىر پاكىش دەكەپىت.

پنويستە تۆ رېنگايەك بدۆزىتەوۈ تا سەررەپاي بوونى نەو پىسولانە
بتوانىت بىر لە بەختەوۈرى بىكەيتەوۈ، تۆ نەبىت رېنگايەك بۆ
ھەستىكى باش بدۆزىتەوۈ تا بتوانىت بابەتى باش بۆلای خوت
پاكىشىت.

جىمىزى:

زۇرچار لە خەلكم بىستوۈۈ كە دەلىن "پىم خۇشە سالى داھاتوۈ
دەرامەتم نوو بەرامبەر بىت " بەلام كاتىك سەپرى كىرەمەكانىيان
دەكەيت تىلەگەيت بۆ گەشتن بە ئاواتەكەيان ھەولى پىويست
نادەن، ئەوان بەدەورى خۇياندا دەسورپىنەوۈ و دەلىن ((بارى
ئابوورىم بۆ ئەم كارە باش نىە))، پىت واىە جى روو ئەدات؟(فەرمان
بە گەورەم).

ئەگەر پىستەي "بارودۇخى ئابوورىم باش نىە " ت بەزماندا
ھىناوۈ، ھەر ئىستا شوپنى ھىزو توانات گۇراوۈ . پىويستەجىگەي
نەو پىستەيە بەپىستەي "بارودۇخى ئابوورىم باشە، ئەتوانم نەو شتە
بىكەم "بگۇرپىت. ئەم پىستەيە چەندىن چار دووبارە بىكەرەوۈ ھەرۈەك
تووتى تا ماوۈى سى رۇژ ئامانجىت ئەمە بىت، سەپرى ھەر شتىك
دەكەيت بە خوت بلى "بارو دۇخى ئابوورىم باشە ئەتوانم
نەمەبىكەم " كاتىك ئۆتۈمبىلى خەپالىت دەبىنىت كەلە بەرچاوتەوۈ
تىدەپەرىت بلى((ئەتوانم ئەمە بىكەم)) لەگەن دىتنى نەو جەلى كە

دەتەوئەت بلى "بارودۇخى نابوورىم باشە دەتوانم بېمە خاۋىنى
 نەمە"، بەم كارە تۇ خۇت دەگۆرپەت و ھەستىكى باشتر سەبارەت بە
 پارە لەلات دروست دەبىت، كەم كەم باۋەر دەكەيت كە بارى
 نابوورىت لەبارە بۇ بەدەست ھىنانى نەم جۆرە شتانە، بەم شىۋىبە
 وئىنەكانى ژيانت دەگۆرپەرىن.

ليزا نيكولز:

كاتىك ھەموو ھەستەت لەسەر نەبوونى كۆپكەيتەۋە وبەھۇى نەر
 نەبوونىەۋە لەگەن ئەندامانى خىزانەكەتدا شەر بىكەيت، لەگەن
 ھاۋرىكانت باسى بىكەيت يان بە مندالەكانت بلى ي بە پى ي پىۋىست
 پارمان نىە بەھەر حال ھەرگىز ناتوانىت بىتە خاۋىنى پارمەكى
 زۇر چۈنكە دەستت كىردۈە بە راكىشكرىنى ئەو شتانەى كە نىتە.
 ئەگەر تۇ زۇرپوونى نىعمەت و بەختەۋورىت دەۋىت بىرلە نىعمەتو
 بەختەۋورى بىكەرەۋە.

لاپەنى مەعنەۋى ھەرشىتېك كە بە شىۋەپەكى
 دىارو بەرچاۋ بەدەست دىت، ھەرگىز تەۋاۋ
 نابىت و ھەمىشە لەلاى خۇتە وبەرادەى باۋەر و
 وىستى خۇت خۇى ئەنۋىنى.

(چارلز فىلمۇر ۱۸۵۴_ ۱۹۴۸)

نىستا كە لە راز ئەزانىت، كاتىك پىاۋىكى دەۋلەمەند دەبىنى
 ناگادارى كە بىرى سەرەكى ئەو لەسەر دەۋلەمەندىە نەك ھەژارى، و
 بەۋجەشەنە دەۋلەمەندى بۇ لاى خۇى راكىشكرىدوۋە چ ناگادار

بووبىت يان نەبووبىت، نەم كەسانە جەختيان لەسەر دەولەمەندى
 كىردوو و كانىنات بە بزواندى خەلك و رېك خستنى بارو دۇخ
 دەولەمەندىيان پىدەگەپەنىت.

لە راستىدا نەو دەولەمەندىەى كە نەوان شەپانە تۆش شەتە
 تەنھا جىاوازى نىوان تۆ و نەوان نەوئەى كە نەوان بە بىر كىردنەو
 زەنيان، دەولەمەندىيان راکىشكىردوو بەلام دەولەمەندى تۆ تا نىستا
 ناديارە و چاوپروانە بۆ نەوئەى تۆ بىهينىتە دى، بىر لە دەولەمەندى
 بىكەرەو.

دېقىد شىرمر:

كاتىك بۆ بەكەم جار گوى بىستى راز بووم شەموو رۆزىك
 كۆمەلنىك پىسولەى پارەو قەرز دەگەپشتە دەستە، بىرم كىردنەو
 ((چۆن ئەتوانم ئەم بارو دۇخە پىچەوانە بىكەمەو؟)) پاساى
 راکىشكىردن ئەلى "لەسەر شەرشتىك جەخت بىكەت شەر ئەو بە
 دەست دىنى " كەوابوو من رېزەو ژمارەى پارەكەم لە بانك و مرگرت
 ئەو ژمارەىەم كۆزاندەو و خۆم بىرە پارەىەكى نولىم نووسى، شەر
 ئەو بىرە پارەىەى كە پىم خۆش بوو لە بانكدا بىم بوایە، لەسەر
 بەرگە نوسىم و پاشان بىرم كىردنەو "چۆنە وا بىر بىكەمەو كە
 كۆمەلنىك جەكى پارە دەچىتە ناو سندوقە پۇستەكەم؟" لە ماوئەى
 بەك مانگدا گۆرانكارى بارودۇخ دەستى پىكرد. ماىەى سەرسورمانە
 لەمىرۆ لە سندوقى پۇستەكەم تەنھا جەكى پارە بە دەستەم دەگات،
 چار بە چارىش پىسولەى پارە، بەلام رادەى جەكەكانم زۆر زياترە.

پاش بلاوبونەودى فيلمى راز نامەيەكى زۇرمان لە خەلكەود پىز
گەشت كە ووتبويان لە كاتى بينىنى فيلمەكە وە كۆمەئىك چەكى
چاومپروان نەكراويان لە رىنگەى پۇستەود بە دەست گەشتووود و نەم
رپووداود پاش سەرنج دانىان لە بەسەر هاتەكەى دىقىد بوود .

يارىەكى داهىنراو كە بوو بەهۆى گۆرانكارى لە هەستەم دا ئەود
بوو كە لىستى قەرزەكانەم چەكى راستەقىنەن و لە خۆشيدا
هەلدەپەزىم و دەمگوت: ديسان پارە بۆ من!! سوپاس خوايە سوپاس.
يەكە يەكەى پىسولەكانەم بە دەستەود دەگرت و وامدەزانى كە چەكە و
لە خەيالەمدا سەفرىكەم بۆ ئەو بىرە پارەيە زياد دەكرد كە لەسەر
پىسولە نووسرا بوو تا زۆرتەر بنوئىنى، پاشان دەفتەرىكەم هيناو لەسەر
لاپەردەكە نووسيم ((ودرگىراودكان)) دواتر سەرجەمى قەرزەكانەم بە
سەفرىكەوود دەنووسى و هەستى سوپاسەم لە كاتى وەرگرتنى ئەو
پارەيە لە خۆمدا دروست دەكرد تا پارەيەك كە فرمىسك لە
چاودەكانەمدا كۆ دەبوونەوود، پاشان پارەى ئەو پىسولەيەم كە لە
بەرامبەر پارەى وەرگرتنەكەم زۆر كەم بوو هاوړى لەگەل سوپاسدا
دەدا.

من هەرگىز كاغەزى ئەو نامانەى كە پىسولەى پارە ولىستى
قەرزەكانەمى تىدا بوو نەدەكردەود تەنها كاتىك نەبىت كە ئەو
هەستەم لە خۆمدا دروست بگردايە كە ئەوانە چەكن، نەم يارىە لە
كاتى رپووبەروو بوون لەگەل كۆمەئىك پىسولە بۆ من كارىگەرى بوو،
تۆش لە رىنگەى هەستى دەرونيەوود تىدەگەيت كە چ كارىك زۆرتەر

بە سوودی تۆيە، كاتىك وا دەنوينى، نەنجامى كارەكە خىراتر خۇي
پيشان ئەدات.

لۇرال لەنگمىر:

(كارناسى نابوورى، وتاربيژ، راھىنەرى تايبەت و راھىنەرى سەرمايەدارى)

من ھاوړئ لەگەل ئەم وتەيە گەشمە كرډبوو "بۆ بە دەست
ھىنانى پارە دەبىت ئازارلكى زۆر بچىزىت " پاشان ئەو رستەيم
لەگەل رستەي "پارە بە ئاسانى دەست دەكەوئت " گۆړى. ((سەرھتا
وا ھەست دەكەيت كە درۆيە، وانىە))؟ بەشئىك لە مئشكت دەلى
((ئەي درۆزن، ئەم كارە دژوارە)) كە وابوو تۆ ئەبىت بزانيت كە ئەم
پارە زەنيە تا ماومەك بەردەوامە.

ئەگەر بەلاتەوہ وا بىت كە ((بۆ پارە ئەبىت ئازار بچىزىت)) ھەر
ئىستا واز لەو بىرە بەينە، بەم شىوہ بىر كرددنەوہيە لەرەيەك بلاو
دەكەيتەوہ كە وئىنەكانى ئەبنە ئەزموونى ژيانت.
گوى بىستى قسەكەى لۇرال لەنگمىر ببە و ئەم بىرە جى نشىنى
بىرەكەت بكە "پارە بە ئاسانى دەست دەكەوئت".

دېقىد شىرمر:

كاتىك باس لە دەولەمەندى دەكرىت دەولەمەندى ئەبىت بە
لەنئەشەيەك و ھەمووى بەوہ پەيوەندى ھەيە كە لە چ شتئىك بىر
دەكەيتەوہ.

لۆرال لنگمير:

پنويستە بليم كە ۸۰% ئەو بابەتتە كەمن فيرى خەلكى دەك سەبارەت بە دەروونناسى و چۆنىيەتى بېر كرنە دەوى ئەوانە، من ئەزانم چ كاتىك ئەوان دەلین "ئۆى، تۆ ئەتوانى ئەنجامى بلىمى من ناتوانم" لە راستیدا خەلك تونايان ھەيە كە پەيوەندى دەروونى و تەكانيان سەبارەت بە پارە بگۆرن.

ھەوالى خۇش ئەو ھەيە كە ھەر كاتىك تىگەشتى كە زانستى ئىستى تۆ زۆر گرنگ ترە لە وانە كە تا ئىستا فيرى بوويت و باومرى پى بکەيت ئەو كات بۆ فراوانى نىعمەت ھەولت داو، سەرکەوتن لە دەرونتەو سەرچاوە دەگرىت ئەك لە دەروەى جەستەت.

(رالف والدو ئيمرسۆن ۱۸۰۲_۱۸۸۲)

تۆ نەبىت سەبارەت بە پارە ھەستىكى باشت بىت تاوھكو پارەيەكى زۆرتر پاكىش بکەيت، جىگەى سەرنجە كاتىك خەلك بە پى ي پىويست پارەيان نەبىت، دەربارەى پارەش ھەستىكى باشيان نىە. بەلام ھەر ئەو ھەستە نەرىنيە لەمپەرى رىگەى گەپشتى ئەوان بە پارەى زۆرترە !

پنوپسته تو نەم خولە بوەستینیت و بو نەم مەبەستە دەبیت
هەستیکی باش بەرامبەر بە پارە پیک بینی و بە بۆنەى هەموو نەو
شانەى گە هەتە سوپاسى خوا بکەیت.

دەست بکە بە ووتنى نەم پستەیه لە ناخەو (من زیاد لە رادد
پارەم هەیه)، "پارە و نیعمەت زۆرن و پارە بەرپۆهیه"، (من پارە
پادەگیشم)، "من پارەم خوۆش دەویت، پارەش منى خوۆش دەویت".
(من هەموو رۆژیک پارە وەردەگرم)، سوپاس خوایه، سوپاس خوایه،
سوپاس خوایه.

پاره ببه خشه تاوهكو پاره وهر بگريت

به خشيني پاره هه وئتي گرنگه بو دستكه وتني پارهي زورتر له
 ژياندا، چونكه كاتيک تو دهبه خشيت، ماناي وايه كه ههته و دهئيت
 ((من پارهيهكي زورم ههيه)) نابيت سهرت سوورپميينيت لهوي كه
 دهوله مهنديترين مروفه كاني سهر زهوي گه وره ترين به خشندمگانن،
 نهوان پارهيهكي زور دهبه خشن و ههر بهم به خشينه بههوي ياساي
 راکيشکردن، كائيناتيش وهلاميان ده داته وه و چه ند به رامبه ر زورتر
 پارمیان بو ده گه رينيتته وه.

نه گهر دهئي ي (من به پي ي پيوست پاره م نيه) به ته واوي
 دؤراندوته ! ئيستا ده زانيت بو چي پارهت به پي ي پيوست نيه!!
 كاتيک بير ده كه يته وه كه به پي ي پيوست پارهت بو به خشين نيه
 دست بكه به به خشين . كاتيک باوه ري خوت له بخشيندا بسه ليني
 ياساي راکيشکردن زورترت پي ديدات.

جياوازيه كي زور ههيه له نيوان به خشين و له خو بوردندا،
 به خشين هنيمايه كه له رازي بوون وههستيكي خوش به مروفه
 دهبه خشيت به لام له خو بوردن رهنگه ههستيكي باش به دي
 نه هينيت . نه م دووانه دوو شتي جياواز و پيچه وانهي يه كترن،

په كينكيان هيمای نه بوونی دهنيريت و نهوی تريان هيمای
 دهوله مهندي. په كينكيان هسته كهي خوشه و نهوی تريان ناخوشه.
 نه نجامی له خوبوردن دل نيشانه، به لام به خشین كه پيشاندری
 رازی بوونه په كيكه له خوشترين كرده وه كان كه ده توانيت نه نجامی
 بدهيت و ياسای راکيش كردن به هيزيكي زوره وه به م هيمای وه
 ده چه سپيت و زورتر له وه ده پزينيته ناو زيانته وه. تو ده توانيت
 هست به و جياوازيه بكهيت.

جيمز ری:

من كه سانتيكي زور دناسم كه پارسيه كي زوريان دست دكه و ت
 به لام شيوهی په پوهنديه كانيان بيزارت دكات، وه نه مه دهوله مهندي
 نيه تو ده توانيت به شوين پارهدا بچيت و دهوله مهندي ببیت، به لام
 پاره تنها پالپشتی بی نیازی تو نيه، نامه و ت بلیم كه پاره به شتيك
 له دهوله مهندي نيه بيگومان هيه به لام تنها به شيكه له
 دهوله مهندي. له لايه كي تره وه له گه ل كه سانتيك ناشنا بووم كه
 كه سانتيكي روحانين، كه چی هه ميشه هزار و قهرزدارن، نه مه ش
 دهوله مهندي نيه، مانای ژيان فراوانيه له هه موو بواريكدا.

نه گه ر تو له گه ل نه م باوره ده دا گه و ره بوويت كه دهوله مهندي بوون
 دزی رۇحانی بوونه پيشنياز ده كه م زنجيره كتيبها كانی (مليونه ره كانی
 نينجیل) نووسینی كاترين پاندر بخوينه ره وه، له م كتيبها
 به رخانه ده بؤت دهرده كه ویت كه نيراهيم، نيسحاق، په عقوب،

موسا، مەسیح، تەنھا راھینەرانیکی بەختەوەر نەبوون بەلکو بەھۆی
پلەى بەرزى شیوازی ژيانانەوہ لە زۆربەى ملیۆنەردگان کە نینسا
دەیانناسی ملیۆنەر تر بوون.

بەختەوەرى مافی سەلینراوی توێه و تووی کە کلیلی فراوانی و
نیعمەتی زۆرتر لە ھەر بواریک لە ژياندا، زیاتر لەو پادەییە کە بە
خەیاڵتا دیت بەدەستەوہیە . توو شیواوی ھەموو شتیکی باشیت و
کائیناتیش ھەموو شتیکی باشت پی دەبەخشییت، بەمەرچیک بەردو
ژیانت بانگەشەى بکەیت.

نینسا توو لە راز ناگاداری، کلیلیکت بە دەستەوہیە ئەو کلیلە بیر و
ھەستەکانی خۆتە و بە درێژایی تەمەنت بە دەستەوہیە.

مارسی شیمۆف:

لە کۆلتوری پۆژئاوادا زۆربەى خەلك بۆ گەشتن بە سەرکەوتن
ھەون دەمن، ئەوان خوازیاری خانووێکی گەورەو باش، پێشەییکی
باش و ھەموو ئەو شتە رۆالەتیانەن، بەلام ئیمە لە
تولزینەوہ کانداندا بۆمان دەرکەوت کە بوونی ھەموو ئەو شتە
رۆالەتیانە سەرچەم نامانجی راستەقینەى ئیمە واتە شادی و رازی
بوومان مسۆگەر ناکات. کەوابوو ئیمە دەچینە پێشوازی کۆمەڵیک
شتی رۆالەتی بەو ھیواى کە شانمان بە دیاری بۆ بێنیت، بەلام
کارمە پێچەوانە دەبێتەوہ، پێویستە توو بە شۆن خووشی و

ناسوومى دىروونى و ئاگادارىمكى دىروونىدا بىرۆيت ئەوكات ھەموو
ئەوشتە روالمتىانەش خۇيان پىشان دەمن.

ئەودى كە تۆ دىتەوئىت شىتىكى دىروونىيە، جىھانى دىردوۋ
جىھانى كارتىنكىردن و دىردىنجامە، كە تەنھا لە بىر و ھەست سەرخاۋە
دىگرىت، كەواتە بىر و لەرەى خۆت لەسەر شادى پىكبىخە. گزنگى
ھەستى شادى و چىژبىخەرە ناو دىروونتەوۋە و بە ھەموو بوونتەوۋە
بىگوازىردوۋە بۆ جىھان. ئەو كاتەيە كە تۆ بەھەشتى بەرىن لەسەر
رووى زەوى تاقى دەكەيتەوۋە.

چەند كورته يەك لە راز:

* بۆ راکیشکردنی پارهیەکی زۆرتەر، لەسەر دەولەمەندی جەخت بکە، ئەگەر لەسەر نەداری داگوکی بکەیت مەحاله بتوانیت پارهیەکی زۆرتەر بێنیتە ناو ژیانتهوه .

* لە هیزی خەيال و خۆنواندن بەوهی گە پێشتر لەوهی داوای پارهیەك بکەیت بووی بە خاوهنی ئەو پارهیە، سوود وەرگرە. یاری دەولەمەند بوون بکە، بەم شیوهیە هەستیکی باش سەبارەت بە پارە پەیدا دەکەیت، کاتیک کە بووی بە خاوهن هەستیکی باش، ئەوکات پارهیەکی زۆرتەر دەرژیتە ناو ژیانتهوه .

* هەستکردن بە شادی لە ئیستادا، خیراترین رێگە ی هینانی پارهیە بۆ ناو ژیانت .

* نامانجەت ئەوه بێت کە لە هەر شتیک کە پێت خۆشە بروانیت و بلی ی ((من توانای کرینی ئەمەم هەیه، من ئەتوانم ئەمە بکرم)) دەست بە جی بیرت دەگۆردریت و سەبارەت بە پارە هەستیکی باشتر پەیدا دەکەیت.

* پارە ببەخشە تاوهکو پارهیەکی زۆرتەر پێ بگەیت. هەرکاتیک کە تۆ سەبارەت بە پارە دەست بلاو بیت و بەهۆی بەخشینەوه هەست بە خۆشی بکەیت لە راستیدا دەتیت من یەك دنیا پارەم هەیه.

* چەکەکان لە سندوھی پۆستەکەتدا بێنە بەرچاوت .

* بیرەکانت لەسەر دەولەمەندی رێک بخە و دەربارە ی دەولەمەندی

بیر بکەرەوه.

رازی پەيوەندىيەكان

مرى دياموند:

(مامۇستا و وتار بىز، راوئىزكارى فنگ شويى)

ماناي راز ئەوھىيە كە ئىمە بەدبەينەرى دىيىلى خۇمانىن و ھەموو داخوازىيەكەمان خۇي لە ژيانمانداپىشان دەدات كە وابوو ئاواتەكان، بىرەكان و ھەستەكانمان زۇر گىرنگن چونكە ئاشكرا دەين.

رۇزلىك چووم بۇ مالى ھونەر مەندىك كە دەرھىنەرىكى بەناوبانگى فىلىم بوو، لە گۆشەو كەنارى مالىكەيدا چەندىن تابلۇي ژنان كە بە قوماش داپۇشرا بوون ھەئواسرا بوون، ژنەكان پرويان و مرگىرا بوو، وەك بلىن ((من تۇ نابىنم)). و وتم " بەلای منەو تۇ لە پەيوەندى خۇشەو ىستىدا دوو چارى كىشە بوويت " وتى مەگەر تۇ غەيب زانى، وەلامم داپەو " نەخىر، بەلام سەير بکە، تۇ لە ھەوت جىگەي مالىكەتدا وئەي ئەم ژانەت داناو " وتى من ئاشقى نىگار كىشەكەيم، خۇم ئەو وئەنەم كىشاو، وتم ((بابەتەكە ئالۇز تر بوو، چونكە تۇ ھەموو تواناي خۇت لەسەر ئەو تابلۇيانە داناو)).

ئەو پياۋنكى رېك وپېكە كە بەھۆى پېشەكەپەوۋە ھەموو جۇرە
ئەكتەرىكى ئەوتۆى بەدەورمۇۋە ھەپە، بەلام ھېچ نەمۇنەپەسكى
خۇشەوېستى لە زىانېدا نېە.

پەرسىارم كەرد (تۇ جەپت دەولت ؟) ووتى پەيم خۇشە لەگەن
ئافەرتىكى باش ئاشنا بېم، وتم كەواتە وئەكەى بېكېشە، وئەى
خۇت و ئەو زە پېكەوۋە بېكېشە و لە مالەكەتدا ھەلىواسە.

پاش شەش مانگ چاوم پېكەوت و لېم پەرسى: زىانى
خۇشەوېستىت چۇنە؟ ووتى: زۇر خۇشە ھەموو دەپانەولت كاتېك
دېارى بېكەن بۇ وتوولۇزو چاوپېكەوتن لەگەن مندا . وتم چونكە
خۇت دەتوويست وابېت، وتى: ئېستا بارودۇخم زۇر باشە، لەمېز بوو
بۇ چاوم پېكەوتنى ھېچ كەس كاتم تەرخان نەكرد بوو، ئېستا
زەكان لەسەر من پېكەوۋە شەپانە، وتم: خۇزگەم بەخۇت!!

وتى: بەلام پەيم خۇشە زىانى ھاوسەرى پېك بەپنەم و ئەوېنېكى
رەستەقېنە لە زىاندا ھەبېت... وتم: باشە، وئەى ئەو شتە بېكېشە،
ئەو پەيوەندىپەكى ئەوېندارانەى كېشا و پاش سالتېك زىانى ھاوسەرى
پېك ھېنا و ئېستا زۇر شادومانە.

ئەو بە ئاواتەكەى گەپشت چونكە داخوازىپەكەى لە تارىكى
دەرھېنا و ئاشكراى كەرد. ئەو چەندېن سال ئەم داخوازىپەى ھەبوو،
بى ئەوۋى ھەلېكى ئەوتۆى بۇ پەرخسېت، چونكە ئاواتەكەى تواناى
ئاشكرا بوونى نەبوو، پەوالەتى زىانى ئەو (مالەكەى) لە تەواۋى ئەو
كاتانەدا دۇى ئاواتە دەرۋونىپەكانى بوون. ئەگەر تۇ لەم ئاگادارىپە
تېپكەپت كارمەكان بە جەزى خۇتە.

ووتەکانی (مەری دیاموند) سەبارەت بە یەکیەک لەو کەسانەى کە سەردانی ئەویان کردبوو چۆنیەتی کاریگەری فینگ شویی لە فێرکاریەکانی رازدا پێشان دەدات و هەروەها دەیسەلێنی کە بێرەکانمان داھینەری هەست و تیکۆشان و ووتاری ئیمەن، هەولەکان و بێرەکان گەرنەن چونکە بێرەکانی ئیمەن کە ئەبەنە هۆی هەولەکانی ئیمە، لەوانەى ئەمە لە قەوتەکانی بێرەکانمان ئاگاداربین بەلام لە رێگەى چۆنیەتی هەولەکانمان جەختیان لەسەر دەکەین.

لەبەسەر هاتی دەرھینەری فیلمەگەدا قەوتەکانی بێرەکانی لە رۆلەتی هەولەکان و چۆنیەتی ژینگەگەیدا سەری هەلدا، ئەو چەندین وێنەى ئاڤرەتی کێشابوو کە هەموویان رۆویان وەرگێرێبوو لە وێنەى تێدەگەیت کە قەوتەکانی بێرەکانی ئەو چی بوون، هەرچەندە قەسەکانی پێشان دەری ئەو بوون کە ئەو ئەوویست لەگەڵ ژاندا ئاشنایی دروست بکات، بەلام قەوتەکانی بێرەکانی شتیکی ئەوتۆی لەوێنەکاندا پێشان نەدەدا. پاشان کە چۆنیەتی هەولەکانی خۆی گۆری بوو بەهۆی ئەوێ کە هەستی لەسەر ویستی کۆبکاتەو، ئەو بەهەلەبەزاردن و گۆرانیکاریەکی ساکار توانی وێنەى ژيانى بکێشێت و لە رێگەى یاسای راکێشکردنەو بەیھێنێتە دى.

کاتیەک دەتەوێت شتیکی لە ژياندا راکێش بکەیت، وریابە کە هەولەکانت دزی ویستەکانت نەبێت.

یەکیەک لەنەموونە سەرسوورھینەرەکان (مایک دولی) لە رۆلەکانی فیلمی رازە کە لە کاسییتیکدا نەموونەى یەکی سەرسوورھینەری لە ژیر ناوێشانى ((بەکارھێنانى هیز و ئەفسون))

تۆمار كردوو، بابته كه سه بارهت به ژنيك بوو كه دمبوست
 هاوسهري دلخوازي له ريگه ي ياساي پاكيش كردنه وه بدؤزيتته وه، نهو
 هه موو كاريكي پنيوستي نه نجام دابوو. نهو شينه و رواله تي
 هاوسهري داهاتووي دهستنيشان كردبوو و بيري له كه سيني نه وتؤ له
 ژيانيدا ده كرده وه، به لام هيچ نيشانه يه كه له هاوسهري داهاتووي
 به دي نه ده كرا، پاشان رؤژنيك كه هاته وه بو ماله وه و ئوتؤمبيله كه ي
 له ناومرپاست گه راجه كه دا پاكرا هه ناسه يه كي هه لكيشاو تيگه يشت
 كه چؤنيه تي هه وئلداني دؤزي داخوازيه كه يه تي . ئيستا كه نهو
 ئوتؤمبيله كه ي له ناومرپاست گه راجه كه پاكرا تووه، ئيتر جيگا بو
 ئوتؤمبيلي هاوسهري نه بوو!! كرده وه كاني نهو به كائيناتا
 رادمگه ياند كه باومري به و مرگرتني داخوازيه كه ي نيه بوينه دست
 به جي گه راجه كه ي پاك كرده وه و ئوتؤمبيله كه ي له لايه كي
 گه راجه كه وه پاكرا تاوه كو جيگه بو پاكرا تي ئوتؤمبيلي هاوسهري
 داهاتووي بكرتته وه، پاشان چوو بو ژووره كه ي خوي و دؤلابي
 جله كاني كرده وه و ناو دؤلابه كه ي وا ري كخست كه جيگه بو
 جله كاني هاوسهري داهاتووي بكاته وه، نهو وا راهاتبوو له ناومرستي
 ته خته كه دا بخه وئيت، به لام برياري دا له لايه كي ته خته كه وه بخه وئيت
 تاو دكو جيگه ي هاوسهري داهاتووي بكاته وه له سه ر ته خته كه، كاتنيك
 كه هاوري له گه ل خواردني ئيواردا به سه ر هاته كه ي بو (مايك دؤلي)
 ددگيراپه وه هاوسهري دلخوازيشي له ته نيشتي دانيشتبوو، پاش رنيك
 وپنيك كردني كاره كان و هه وئلدان به شيويه كه وهك نه وه ي كه
 هاوسهري دلخوازي دستكه وتوووه نهو پياوه له ژيانيدا پهيدا بوو و
 ئيستا پيگه وه به خوشي دمزين.

نمونه‌یه‌کی تر له ره‌وشتی (هه‌ولدان به‌شئوده‌یه‌ک وه‌ک نه‌ودی که) به‌سه‌ره‌هاتی خوش‌کم (گلندا) یه‌که‌له‌کار به‌دستانی دروست‌کردنی فیلمی راز بوو، نه‌و له ئوستورالیا ده‌ژیا و ئیشی ده‌کرد به‌لام‌ه‌زی ده‌کرد بی‌ت بو‌ئه‌مه‌ریکا و له‌کۆمپانیا‌که‌ی ئیمه‌ ئیش بکات، (گلندا) به‌باشی له‌راز تی‌گه‌یشتبوو و هه‌ولی ده‌دا که‌کاره‌کانی بو‌گه‌یشتن به‌داخو‌ازیه‌که‌ی گونجاو بی‌ت به‌لام‌پاش چهند مانگ نه‌و هیشتا هه‌ر له‌ئوستورالیا مابو‌وه، (گلندا) سه‌رنجی دایه‌هه‌وله‌کانی و تی‌گه‌یشت که‌کرده‌وه‌کانی به‌گو‌ی‌ره‌ی داخو‌ازیه‌کانی نه‌بو‌وه، بو‌یه‌هه‌ستا به‌ئه‌نجام‌دانی هه‌ولئیکی نو‌ی. نه‌و هه‌موو کاره‌کانی بو‌سه‌فه‌ر ریک‌خست و ئه‌ندامی‌تی له‌چهند گروپ‌دا پو‌چه‌ل‌کرده‌وه و نه‌و که‌لوپه‌لانه‌ی که‌پئویستی پێیان نه‌بوو به‌خشی و جان‌تاکه‌ی ناماده‌کرد و دایخست له‌ماوه‌ی چوار هه‌فته‌دا (گلندا) له‌ئه‌مه‌ریکا بوو و له‌کۆمپانیا‌که‌ی ئیمه‌دا ده‌ست به‌کار بوو.

سه‌باره‌ت به‌داخو‌ازیه‌کانت بیر بکه‌ره‌وه و دلنیا ببه‌له‌وه‌ی که‌هه‌وله‌کانت ده‌نگدانه‌وه‌ی چاوهر‌وان بوونی گه‌یشتن به‌داخو‌ازیه‌کانت بی‌ت و هه‌روه‌ها دژی نه‌وه‌نه‌بی‌ت.

به‌شئو‌ازی‌ک کار بکه‌وه‌ی که‌به‌ئامانجه‌که‌ت گه‌یشتو‌یت و به‌وردی نه‌و کاره‌بکه‌که‌له‌کاتی وهرگرتنی داخو‌ازیه‌که‌ت ده‌یکه‌یت، هه‌ولئیکی نه‌و تو‌بده‌که‌ره‌نگدانه‌وه‌ی چاوهر‌وانی و بیرئیکی به‌هیز بی‌ت.

خۆت بو‌وه‌رگرتنی داوا‌کاریه‌کانت ناماده‌بکه‌، به‌م شئو‌یه‌هیمای به‌هیزی ناوات و هیوا بلاو ده‌که‌یته‌وه.

رېز له خوت بگره

ليزا نيكولز:

نهم بابته كه چ كسيك وهك هاوسهريك دپته ناو ژيانتهوه
گرنگه، وه بۇ نهو مهبسته پيوسته سهرتا خوت بناسيت.

جيمز ري:

تو چون چاوپرې كسيكي كه حزي له هاودهمي تو بيت له
كاتيكدا خوت حمز به هاودهمي خوت ناكهيت؟ وه دووباره ياساي
راكيشكردن يان رازه كه نهم بابته دپنپته ناو ژيانتهوه، پيوسته به
تهواوي بيركي روونت ههبيت. ليردا من پرسياركت لي دمكهم، ئايا
هر بهو شيوميه كه بيت خوشه خهك ههلسوكهوتت لهگه لدا بكم
توش ههروا لهگه ل خوتا ههلسوكهوت دمكهيت؟ نهگهروا نيه
هرگيز ناتوانيت بارودوخ بگوري.

كردهوهكانت هر بيره بههيزهكانته، نهگهروا تو سهبارت به خوت
ههستي ريز و خوشهويستيت نهبيت هيمايهك بلاودهكهپتهوه كه
پيشان دهدات بهرادهي پيوست بهريز و شياو نيت و نهم هيمايه

بلاو دەبىتتەۋە، لەدوايدا تۆ دەگەيتە شوينىك كە نىتر خەلك رىزت
 ن ناگرن، ھۆكارى ئەو شىۋە ھەلسوكەوتەى خەلك بىرەكانى خۆتن،
 پىويستە تۆ رەفتارىكى پر لە رىز و خۆشەويستى سەبارەت بە خۆت
 دەست پى بىكەيت و ھىمايەك بلاوبكەيتەۋە كە ئەو لەرەيەى
 ھەبىت، پاشان ياساى راکىشكردن ھەموو كائىنات دەبزوينىت و
 زىانت پردەبىت لە كەسانىك كە خۆشيان دەۋىت و رىزت لى دەگرن.
 زۆربەى خەلك لە بەرامبەر ئەۋانى تر ھەستى لەخۆ بوردنجان
 ھەيە بە پرۋاى خۆيان بەم جۆرە دەبنە مرۆڧىكى باش. ئەمە
 ھەلەيە! لەخۆبوردن لە بىرى نەبوون سەرچاۋە دەگرىت، چونكە
 دەلىتى بۇ ھەر كەسىك بەپىى پىويست نىيە، كە وابوو من لە مافى
 خۆم دەبوورم. ئەم ھەستە ھەستىكى باش نىيە ۋە سەرەنجامەكەى دل
 ئىشانە، بۇ ھەر كەسىك فراۋانى نىعمەت ھەيە و ئەركى سەرشانى
 يەك بە يەكى خەلكە، كە داخۋازىيەكانيان بانگ بىكەن. تۆ ناتوانىت
 لە جىگەى كەسىكى تر، داخۋازىيەكەى بانگ بىكەى چونكە ناتوانىت
 لە جىگەى كەسىكى تر ھەست و بىر بىكەيتەۋە، كەوابوو پىويستە
 رىز لە خۆت بىگرىت.

دكتور جان گرى:

تۆ خۆت چارەى كىشەكانى خۆتى، بەكەس مەلى "تۆ قەرزارى
 ھاكەكانى منى و پىويستە زۆرترم خەلات بىكەيت" لە جىياتى ئەۋە
 زۆرتر بە خۆت بىبەخشە. بۇ پىشكەش كردن بە خۆت كاتىكى زۆر

تەرخان بکە و خۇت تىر بکە، تا ئەو رادىيەى گە بۇ بەخىن سەر
رېز بېت.

بۇ راکىشکردنى رېز و خۇشەويستى
سەرمتا خۇت لە تاسەى خۇشەويستى تىر
بکە.

(چارلز هانيل).

زۇربەمان بەدواخستنى خۇمان راھاتووین، لە ئەنجامدا ھەستى
بى نرخی راکىش دەکەين تا ئەو کاتەى گە ئەم ھەستە لە ناخماندا
جینگەى گرتبىت ھەل ومەرجى بى نرخی تر راکىش دەکەين. پىويستە
تۆ ئەم بىرەت بگۆریت .

بېگومان کۆمەئیک باومەريان وايە گە دانانى رېز
و خۇشەويستى بۇخۇمان کارىكى گالتەجارى و
نەگونجاوہ . بەلام وا باشترە لە پروانگەيەكى ترەوہ
ئى پروانين بە پى بنەماکانى بېرکارى و
ياسای بى کۆتاسى (قانون مالا نھايە) سەرنجدان
بەژمارەى يەك لە راستیدا سەرنجدان بەژمارە
دووہ، وە تاکە رېگەيە بۇ سوودى ھەميشەى
ژمارە دوو.

(بەرنيتس ملفورد)

تا ئەو كاتەى خۆت تىر نەكەيت شتىكت بۇ پىشكەش كردن نيه،
 كەواتە پىويستە لە پلەى يەكەمدا سەرنج بدەيتە خۆت . يەكەم
 سەرنج بدەرە حەزى خۆت . خەلك بەرپرسى حەزى خۆپەتى كاتىك
 تۆ سەرنج بدەيتە حەزى خۆت و ھەستىكى باشت ھەبىت، بوونت
 لە ناو كۆمەلدا دەبىتە ماىەى خۆشى و نموونەيەك بۇ مندا ئەكان و
 يەكەيەكەى ئەو كەسانەى لە ژيانى تۆدان. كاتىك تۆ ھەستى حەز
 و خۆشيت ھەبىت تەنانەت بىر لە بەخشىنىش ناكەيتەو بەلكو
 بەخشىن بە پىى سروشت سەر رېژ دەبىت.

ليزا نيكولز:

من خۆم خستە ناو كۆمەلەك بەيووندى و چاوەروان بووم كە
 بەرامبەرەكەم ئامازە بە جوانيەكانى من بكات، چونكە من ھەستم
 بە جوانى خۆم نەدەكرد. لە ماوەى كەشەكردەدا قارمانەكانى
 خەيالىى من ئەكتەرى فيلمەكانى ((فرىشتەكانى چارلى)) و
 ((ژنى سەرسورھىنەن)) بوون ئەگەر چى ئەو ئەكتەرە
 تاپەتمەندىەكانى لە رادە بەدەر بوو، ھىچ لە من نەدەچوو . تا ئەو
 كاتەى كە ناشقى ليزا بووم _واتە ناشقى خۆم_ ناشقى پىستى گەنم
 رەنگم و لىوى ھەلئاوساوم و بەژنى خپ و قزى لولم . و پاش نەم
 بووداوە خەلك ناشقى من بوون.

ھۆى ئەودى كە ئەبىت تۆ رېز لە خۆت بگرى ئەو پە كە بەبى
 رېز گرتن لە خۆت، بوونى ھەستىكى باش مەحالە، نەگەر بارى
 دەروونىت سەبارەت بە خۆت باش نىە دەرگای نەوين و ھەموو
 چاكىەكانى دنياى لەسەر خۆت داخستو، كاتىك ھەستىكى خراپەت

سەبارەت بە خۆت ھەيە وا ھەست دەكەيت كە رۇخت لە گيانەت دەردیڤن چونكە ھەموو چاكیەكانی خۆت لە ھەر بواریكدا وەك (تەندروستی، دەولەمەندی و ئەوین) لەسەر لەرەى حەز و بوونی ھەستىكى چاكە، ھەست بەھیزیكى بى سەنور و ھەستى سەرسورھینەرى تەندروستی و بەختەوهرى سەر جەم لەسەر لەرەى باشن. كاتىك سەبارەت بە خۆت ھەستىكى باشت نەبیت لەسەر لەرەيەكەيت كە خەلك و شوین و ھەلومەرجىكى زیاتر كە ھەستت خراپتر دەكەن كیش دەكەيت، تۆ دەبیت سەرنجى خۆت بگۆرى و بیر بكەیتەوہ . لایەنە باشەكانی خۆت بێنە بەر چاوت، كاتىك سەرنج بەدەیتە ئەو بابەتە ئەوكات یاسای راکیشكردن خۆى نەنوینى و لایەنى زۆرتر و بە نرخ ترسەبارەت بە خۆت پيشان دەدات، تەنھا كارى پێويست ئەوہیە كە لەسەر بیركردنەوہى باش دەربارەى خۆت بەردەوام بىت ئەوكات یاسای راکیشكردن بە پيشكەش كردنى بىرى باشى زۆر، وەلامت دەداتەوہ، بە شوین لایەنە باشەكانى خۆتا بگەرى و بیان دۆزەرەوہ.

باب پراكتى:

شتىكى بەرز و شكۆدار سەبارەت بە تۆ ھەيە، من ماوہى ٤٤ سالە سەبارەت بە خۆم توێژىنەوہ دەكەم، ھەندىك جار پەيم خۆشە خۆم ماچ!!! بكەم چونكە ھەركەسى ئەبىت ئاشقى خۆى بىت، بىگومان مەبەستى من خۆ بەزل زانىن نىە، مەبەستى من رەزگرتنىكى بى

مەترسى بە لە خۇت . كاتىك خۇتت خۇش بوولت لەوكات لەخۇرە
خەلكبش تۇيان خۇش دەولت.

مارسى شىمۇف:

ئىمە وا راھاتووین كە لە پەيوەندىيەكاملاندا دەربارەى خەلكى تر
سكالاً بىكەين، بۇ دەوونە (ھاوکارەكانم زۇر تەمەل و تەموزەلن،
ھاوسەرەكەم شىتى كىردووم، مندا لەكانم زۇر گرۇز و بىيانوگرن) واتە
سەرنىچمان ھەمىشە لەسەر خەلكە بەلام بۇ ئەوەى پەيوەندىيەكاملان
بەكەلك بىت پىويستە سەرنىچ بەدەينە ئەو لاپەنانەى خەلك كە
ئەبنە ھۇى رىزگرتنى ئىمە لەوان، نەوەك ئەو بابەتانەى كە ئىمە
سكالاً لى دەكەين.

كاتىك سەبارەت بەم شتانە گلەى بىكەين رادەيەكى زۇر لە
وانەمان پىدەكات، تەنانەت ئەگەر لە پەيوەندىيەكدا توشى كىشە
بووین و بارودۇخ بە دلى ئىمە نەبوو، بۇ دەوونە كەسنىك لە
بەرامبەرتا رادەوستى، دەتوانىت ئەو پەيوەندىيە بىگۇرپت.

بەرىيەك كاغەز ھەلبىگرە و لە سى رۇزى داھاتووودا دابنىشە و ئەو
لاپەنانەى خەلك كە تۇ سەبارەت بە ئەوان ھەستى سوپاس و پى
زانىت ھەيە بنووسە.

دەربارەى ئەو ھۇيانەى كە تۇ خۇشت ئەولن بىر بىكەرمەو،
پووخۇشى وپشتگىرى ئەوان سوپاس بىكە، دەستكەوتەكەت ئەوئە
كەكاتىك تۇ سەرنىچ دەدەيتە سوپاس و پى زانىن و خالە

ئەرنىيەكانى خەلك، خۇشت رادىيەكى زۇرتىر لەوانەت بىلىمكات و
كىشەكان كال دەبنەوہ.

ليزا نيكولز:

زۇربەى كاتەكان واپىردەكەيتەوہ كە خەلك ئەبىت شادى تۇ بىك
بەينن، بەلام زۇرجارىش خەلك لە بەدى ھىنانى ئاواتەكانت
سەرناكەون، بۇچى؟ چونكە تەنھا يەك كەسە كە بەرپەرسى حمزو
بەرەكەتى تۇيە، ئەو كەسە كى يە؟ بىگومان خۇتا كەواتە تەنانەت
باوك و دايك و مندال و ھاوسەرەكەت ناتوانن رېژى شادى تۇ
كۇنترۇل بىكەن (ئەركى سەرشانى خۇتە كە كۇنترۇل بىكەيت)، ئەوان
تەنھا ھەلىكىيان بۇ دەرەخسەيت كەلە شادى تۇدا بەشدار بن. حمزو
خۇشى لە دەرۋونى خۇتايە.

سەرجمەى حمزو تاسەكانت لەسەر لەرەى ئەويندايە، كە
گرنگىرىن و بەھىزىرىن لەرەكانە، ئەوين شتىك نىە كە بتوانىت لە
ناو دەستى خۇتا راگىرى بىكەيت بەلكو ئەبىت لە ناخى دلتەوہ
ھەستى پى بىكەيت. تۇ ئەتوانىت ھەست بىكەيت بە ھىماكانى ئەوين
كە لەلايەن خەلكەوہ پىشان ئەدرىن، بەلام ئەوين تەنھا يەك
ھەستەو تۇ تاكە كەسىكى كە ئەتوانى تىشكى ھەستى ئەوين بخەيتە
سەر خۇت.

چەند كورته يەك لە راز:

- * كاتىك ئەتە وىت پەيوەندىەك راکىش بکەيت، وریابە قسەو بیرو کردەو و زینگەى تۆ دژ بە ناواتەکانت نەبن.
- * ریزلەخۆت بگرە، تا خۆت تیر نەکەيت ناتوانیت دیاری بە هیچ کەس ببەخشیت.
- * ریز و خوشەوئیستی بو خۆت دابنى تا ئەو کەسانەى کە ریزو خوشەوئیستیان بو ت هەیه بو لای خۆت راکىش بکەيت.
- * ئەگەر سەبارەت بەخۆت هەستىكى خراپت هەیه، دەرگای خوشەوئیستی لە سەرخۆت دائەخەيت و لە جیاتی ئەو کەسان و هەلومەرجی زۆرتر کە بارودۆخت خراپ دەکەن راکىش دەکەيت.
- * بىر لە لایەنە باشەکانى خۆت بکەرەووە تا یاسای راکىشکردن چەندین لایەنى باشى خۆت پى پيشان بدات،
- * بو ئەنجام و بەرھەمی باشترى يەك پەيوەندى، سەرنج بدمرە ئەو لایەنانەى خەلك کە دەبنە هوى سوپاس کردن و پى زانینى تۆ.
- * نەوەك گلەبى و سکالاً بکەيت، كاتىك جەخت دەکەيتە سەر لایەنە باشەکان، زۆرتر لەوخت دەست دەکەوئیت.

رازی تەندروستی

دكتور جان هگلين:

(زانای فيزيكى كوانتەم)

جەستەى ئىمە بەرھەمى بىرەكانمانە، ئىمە لە زانستى پزىشكىدا بەر راسىتە گەشتووین كە كام ھۆكارى ئەندىشەو ھەستە كە چالاكى و بناغە و مادى فيزيكى جەستەمان دەست نیشان دەكات.

دكتور جان دمارتىنى:

ئىمە بە كارىگەرى (پلاسىپى) كە مادىيەكە ھىچ كارىگەرى لەسەر نەخۇش نىە بەلام وەك دەرمان دەدرت بە نەخۇش، شىوہ دەرمانىكەمان لە چارەسەر كرنى نەخۇشەكاندا دۇزبوتەو، شىوہ دەرمانەكە (پلاسىپى) لە راسىتەدا دلخۇشكەرلەكە كە ھىچ كارىگەرى بەكى باش يا خراپى لەسەر نەخۇش نىە، وەك جەبى شەكر تۇتەنبا بە نەخۇشەكە بلى ئەم دەرمانە كارىگەرى ھەيە، ئەو شتەى كە رەو دەت ئەوئەكە كە ئەگەر شىوہ دەرمانەكە كارىگەرى زۇرتىرى نەبىت بەلايەنى كەمەو ھەرەكە دەرمانە سەرەكەكە

دەبىئەت. زەھنى مەزكۇر گىرەنگىزىن ھۆكۈمى چارەسەرى نەخۇشەپەكانە كە
ھەندى چار زۇرتەر لە دەرمەنە سەرمەكەپە كە كارىگەرى ھەپە.

ھەرچەندە پادەى زانست سەبارەت بە پاز زۇرتەر بىت زىاتەر لەو
پاستىپەى كە لە ناومرۇكى پووداۋە تاپبەتپەكانى ۋەك تەندروستى
شاراۋەتەۋە ناگادار دەبىئەت. كارىگەرى ۋەك دەرمەنەكان(پلاستىپو)
دىاردەپەكى گىرەنگە، كاتىك نەخۇشەكان ۋا بىر دەكەنەۋە ۋ لە
پاستىدا پىروپان ھەپە كە ئەو ھەپە چارەسەرى پىۋەپە، ھەر ئەو
شتەى كە باومىپان پى ۋە ۋەرى دەگىر ۋ چاك دەبەنەۋە.

دكتۇر جان دەمەرتىنى:

ئەگەر كەسنىك نەخۇشەۋە سەلىپىراۋە كە نەخۇشەپەكەى جەستەپى
نپە بەلكو لە مېشكىدا دروستى كىرەۋە پەك پىگەى چارەسەركىرنى
ئەو نەخۇشى پە بەكارھىپانى شىۋە دەرمەنەكانە، بەلام ئەگەر
كەسنىك لە بارودۇخىكىدا بىت كە ئەگەرى مەرنى ھەپە بىگومان
كەلك ۋەرگىرتن لە دەرمەنە كارىكى ژىرانەپە، تەننەت ئەگەر بۇمان
دەركەۋىت كە نەخۇشى پەكە زەھنى پە، كەۋابوۋ ھىچ كەس دەرمەنە
پەت ناكاتەۋە ھەر ھۆكارىكى چارەسەر جىگەى تاپبەتى خۇى ھەپە.

چارەسەر لە پىگەى زەھن ھاۋپى لەگەل دەرمەنە، كارىگەرىپەكى
ھەماھەنگ كەرەۋەى ھەپە، ئەگەر نەخۇشەپەكەنىش بىت دەرمەنە
ئىشەكەلادەبات، ئەۋكات بۇ كەسەكە ھەلىك دەپەخسەت تا ھەستى

چاودپیری کردن له تهندروستی خوئی لا دروست بنیت. بیری
تهندروستیگی تهواو شتیکه که هر مرفئیک نه توانیت بهی
سهرنجدان به پروداوهکانی دهورووبهری به شیودیهکی نهینی له
دهرونیا نهنجامی بدات.

لیزا نیکولز:

کائینات شاکارتکه له فراوانی نیعمت، کاتیک خوت بدیهته دست
هستی فراوانی نیعمتی کائینات، بهدی هینان، چئزوهرگرتن له
بهرمکت و ههموو نهو شتانهی که عالم بو تئوی داناوه
وهک(تهندروستی، دهولهمنندی و دهروونیکی باش) تاقی دهکتهوه،
بهلام کاتیک بههوی بیره نهرنیهکانتهوه درگای جهستمت
نادمخیت، تووشی هستی نارجهتی وئیش و رنج و خهه دمبیت،
هست دهکته که تیپهروونی هر رؤزکت لهگهه ئیش و رنج و
لازار هاورئی به.

دکتور جانسون:

(نوسهر و بئشردو له وزه دهروانی)

لیمه ههزاران ههزار جئور لهخووشی و جهزیهتی دست نیشان
کرنیمان دهزانین، لهوانه لهها زنجیرهیهکی لاوازن و ههموویان
بهرهمنی بهک ئستن(نائارامی و فشاری دهروونی). لهگهه تئو فشار

بېنېتە سەر بازنەگانى ئەو زنجىرە، لە ئاکامدا يەككە ئەو بازنانە
دەشكەن.

سەر جەمى فشارە دەروونىيەگان لە بىرىكى نەرىنيەو دەست
پىدەگات، بىرىكى بى لىكۆلىنەو نەبىتە ھۆى زنجىرە يەك بىرى يەك
لە دواى يەك تا لە نەنجامدا نەبىتە ھۆى فشار و نا ئارامى دەروونى.
ھەموو شتىك لە بىرىكى نەرىنى بچووكەو دەست پىدەگات، گىرنگ
نە كە تۆ چىت ناشكرا كىردو، بەھەر حال نەتوانىت بىگۆرىت. . .
. . . تەنھا بە بىرىكى نەرىنى بچووك، يەككى تر و يەككى تر.

دكتور جان دمارتىنى:

جەستەى ئىمە نەخۆشى دروست دەكات تا تىمان بگەپەنەت كە
لاپەنىكىمان ھاوسەنگ نە ياخود نا سوپاسىن يا بى رحىم و بى
بەزەپىن، كەواپو ھىماگانى نەخۆشى لە جەستەماندا زۆر تۆقۇنەر
نە.

دكتور جان دمارتىنى پىمان دەئىت كە سوپاس و خۆشەويستى
ھەموو بابەتە نەرىنيەگان لە ژيانماندا نەسرىتەو و گىرنگ نە كە
ج روالەتىكىان ھەيە، سوپاس و خۆشەويستى نەتوانىت دەريا
ھەلدەرىت، كىو بچوونىت، سوپاس و خۆشەويستى نەتوانىت ھەر
نەخۆشى يەك چارەسەر بكات.

مايكل برنارد بك ويپ:

پرسيارتيك كه زوربهه جاري نه پرسري نه وهپه، كاتيكي
له جوارچنيوهي جهستهه كه سيكي نه خوشي ناشكرا دهپيت يانا
كوكيهك له ژيانيدا بهدي دپت، تاپا دهكرتت له رتيگهه هيني بيړتي
گونجاو لهناو بچيت؟

بيگومان وهلامهكهه: بهلني به.

پیکه نین باشتزین دهرمانه

که تی گودمه ن:

(بمسرهاتیکی تابهت به خوی)

بزیشکهکان دست نیشانیان کرد که من شیربه لجهی مه کم
همیه. من به باومرئکی پتهو، وه له ناخی دلمه وه هستم ده کرد که
پیشتر شفادر اوم. هه موو رۆژێک دهمووت، خوا به سوپاس که
تندرستم و بهیتا بهیتا سوپاسی خوام ده کرد، له ناخدا باومرم
هه بوو که شفادر اوم، خۆمم به جهشنیکی ده بینی وه ک له وهی که
هه رگیز شیربه لجهیه ک له جهسته مدا نه بووه.

به کێک له و کارانهی که بۆ چاره سهری خۆم ده کرد سهیری فیلمی
پیکه نینی بوو، ئهم فیلمانه ئه بنه هۆی له وهی که مرقوف ته لها
به پیکه نیت، به پیکه نیت، به پیکه نیت.

من نه دهبووایه رێگه به هیچ جهۆره فشارێکی دهروونی بدهم که
بیته ناو زیامه وه چونکه هه موومان دهرمانین که دله راوکی به کێکه
له خراپترین له و شتانهی که له وانده به له کاتی خۆ دهرمانکردندا
توشی مرقوف ببیت، له سه رمتهی دست نیشانکردنی نه خۆشی به که
تا چاک بوونه وه، نزیکه ی سێ مانگی خایاند له ویش به بی و مرگرتنی
هیچ جهۆره دهرمانێکی کیمیاوی یان دهرمان له رێگه ی تپشکه وه.

نەم بەسەرھاتە دالئشینە (گەتی گودمەن) بوونی سى ھیزی
 سەر سۆرھینەرى چالاك دەسەلئىنى، ھیزی سوپاس و پیزانين، ھیزی
 باوهر و وەرگرتن، و ھیزی پیکەنین . كە ئەمانە دەبنە ھۆى
 تىكشكاندى نەخۆشى يە جەستەيەكان . (گەتى) پاش بیستنى
 بەسەرھاتى (نۆرمان گازینز) برپارى دا كە پیکەنین بکاتە ھاوپىچى
 بەشیک لە چارەسەرى خۆى . دەستنىشان گرابوو كە (نۆرمان)
 تووشى نەخۆشى يەك بوووە كە چارەسەرى نیە، بە پىى وتەى
 پزىشكەگان تەنھا چەند مانگى تر زیندوو، (نۆرمان) برپارى دا
 چارەسەرى خۆى بکات ئەو ماوہى سى مانگ تەنھا سەپرى فىلمى
 كۆمىدى دەکرد و قاقا پیدەكەنى لە ماوہى ئەم سى مانگەدا
 نەخۆشى لە جەستەيدا نەما و پزىشكەگان چاك بوونەوہى ئەویان
 بە موعجیزە دانا.

(نۆرمان) ھەروا كە پیدەكەنى وازى لە بىرى نەرىنى ھینا و
 نەخۆشى لە خۆى دوورخستەوہ.
 كەواتە پیکەنین باشتىن دەرمانە.

دكتور بن جانسون:

ھەموومان بەرنامەيەكى بنەرتى زگماكىمان ھەيە كە پىى
 دەوترىت تواناي خۆ چارەسەرکردن، ئەگر شولئىكى جەستەت بېتە
 بىرىن خۆى سارلئ دەبىت، ئەگەر تووشى ھەوکردنى مىكرۇبى بېيت
 كۆلەندامى بەرگرى ئەو مىكرۇبە دەكوژىت و چارەسەرى دەكات.

كۆلەندامى بەرگىرى بە شىۋىمىيەك دارپىزراۋە كە چارۋىسى خۇي
بكات.

باب پراكتى:

جەستەيەك كە بارودۇخى دەروونى ساغە، بەھىچ شىۋىمىيەك
رېگەي تووشىبون بە نەخۇشى نادات . جەستەي تۆۋلە ھەر
چىركەيەكدا چەندىن ملىۋن خانە لەناۋ دەبات و لە چىگەي ئەوان
چەندىن ملىۋن خانەي نوئى دروست دەكات.

دكتور جان ھىگلىن:

لە راستىدا چەند بەش لە جەستەماندا ھەموو رۇژنىك كىردەمەي
نوئى بوونەمەي ھەيە، ئەم بابەتە بۇ ھەندىك لە بەشەكان چەند
مانگەو بۇ ھەندىكى تىرىكە تا دوو سال دەخاپەنئىت، بەلام لەماۋەي
چەند سالدا ئىمە جەستەيەكى فىزىكى نوئىمان ھەيە.

زانست سەلماندويەتى كە ھەرچەند سال جارىك جەستەمان نوئى
دەبىتەۋە، ئەي بۇچى نەخۇشى بۇ چەندىن سال لە جەستەماندا
دەمىنئىتەۋە؟ ئەمە تەنھا بە ھۆي بىر و جەخت كىردن لەسەر
نەخۇشى يەۋەيە.

بیر له شتی باش بکه ره وه

بیر له شتی باش بکه ره وه، نه خوشی ناتوانیت له جهسته یه کدا که بیریکی هاوسهنگی هه یه خوئی بنوینئ، ناگاداربه که تهنه کامل بوون هه یه، کاتیك که که مال و بی خهوشی ببینیت بیگومان بو لای خۆت پراکیش ده که یت، بیرى ناته واو وهك بیرى نه دارى و خه م، هوئى سه رجه م نه خوشی یه کانی مروقه. کاتیك بیریکی نه رینیمان هه یه خۆمان له مافیکی سه لینراومان بی بهش کردووه.

به شیوه یه کی تایبه تی به خۆت بلئ من بیرى کامل و بی خهوش له میشکه م دایه . من تهنه بی عه یبی ده بینم، من له پله ی به رزی کامل بووندم، من به م رسته یه هه رچه شنه ئیش و سستی و ئیشی ماسولکه کانم له جهسته م ده رکرد، من سه رنجم دایه جهسته م تاوه کو جهسته ی مندال نه رم و چالاک ببینم، نه وکاته بوو که هه موو جو ره گرزیه کی ماسولکه و ئیش له ناوچوو، من به راستی ئه م کاره م له یه ک شه ودا کرد.

هه موو دزمانن که هه رکه س به شیوه یه ک دله پراوکی ی سه باره ت به پیری هه یه، زانست سه لماندویه تی که له ماوه یه کی کورتدا ئیمه به ته واوی جهسته یه کی نویمان هه یه. پیر بوون بیریکی بچوک و سنوورداره که واوو ئه م خه یالانه له زهنی ووشیارت ده ربکه و

بزانە كە جەستەى تۆ تەنھا چەند مانگە، گرنگ نىە لە زھنتا چەند
سائەيادى لە داىك بوونت ژماردووہ.

خزمەتێك بە خۆت بكە، جەزنى لە داىك بوونى داھاتووت بە
جۆرێك بگرە وەك ئەوہ كە يەكەم سائىادى لە داىك بوونتە. پىويست
ناكات لەسەر كێكەكە شەست مۆم داگرسيڤنيت مەگەر بتەوئيت پىرى
بانگەشە بكەيت. بەداخەوہ لە كۆمەلگای رۆژئاوا ھەموو ھەولەكانيان
خستۆتە سەر پىرى.

لە راستيدا شتێكى ئەوتۆ نىە، تۆ دەتوانيت لە بارودۆخى
جەستەيى زۆر باش، كيشى لەشى دلخواز و گەنجى ھەميشەيى بىر
بكەيتەوہ . دەتوانيت لە رېگەى بىر كردنەوہى ھەميشەيى سەبارەت
بە كامل بوون، ئەو شتە بۆ خۆت دروست بكەيت.

باب پراكتر:

**كاتێك تۆ نەخۆشى يەكت ھەيە و جەختى لەسەر دەكەيت و بۆ
خەلكى باس دەكەيت لە راستيدا خانەى نەخۆشى زۆرتر بۆ خۆت
دروست دەكەيت. وابىر بكەرەوہ كە لە ئەوپەرى تەندروستيدايت، با
دكتۆر بىرلە نەخۆشى تۆ بکاتەوہ.**

يەكێك لەو كارانەى كە خەلك لە كاتى نەخۆشيدا ئەنجامى دەدەن
ئەوہيە كە بەردەوام باسى نەخۆشى يەكەيان دەكەن، چونكە ھەموو
كاتێك بىرى لى دەكەنەوہ بۆيە بەردەوام بىرەكانيان بە زمان بەيان
دەكەن. ئەگەر تۆزێك نەخۆشى، باسى مەكە، مەگەر بتەوئيت زۆرتر

نەخۆش بکەویت. بزانه که بیردکانت بەرپرسن و جار بە جارێک تا دەتوانیت بلی، من زۆر باشم، من زۆر باشم و بە راستی هەستی پێ بکە. نەگەر باش نیت و کەسێک هەواڵتی پرسی سوپاسی خوا بکە که ئەو هینایەوه بیرت که بیر لە حالی باش بکەیتەوه، تەنها باسی ئەو شتانه بکە که پێت خۆشە.

هەرگیز نەخۆش ناکەویت مەگەر بیر بکەیتەوه لەوانەیه نەخۆش بکەویت و ئەم شێوه بیر کردنەوهیە جۆرێکە لە بانگەشەکردن بۆ نەخۆشی، نەگەر زۆر گوێ بیستی قسەێ خەڵک سەبارەت بە نەخۆشی یەکانیان بیت نەخۆشی بۆلای خۆت راکیش دەکەیت، واتە کاتیەک گوێی ئی دەگریت سەرنجەت لەسەر نەخۆشی یە و کاتیەک سەرنجەت دایە شتێک لە راستیدا ئەو شتەت دەوێت. بێگومان تۆ نەتەنها یارمەتیەکیان پێ ناگەیتە نیت بەلکو وزەێ سەرنجیشت دەخەیتە سەر نەخۆشییەکیان. نەگەر بەراستی دەتەوێت یارمەتی ئەو کەسە بدەیت، نەگەر دەتوانیت بابەتی باسەکە بگۆرد سەر بابەتی باش، یان وازی ئی بێنە و برۆ، کاتیکیش که رۆشتی بە هیزی خەیاڵت وا هەست بکە که ئەو کەسە باش بۆتەوه و پاشان واز لەو خەیاڵەش بەینە.

لیزا نیکولز:

ومره وای دابنێین تۆ دوو هاورپیت هەیه که هەردووکیان نەخۆشییەکی بەکسانیان هەیه، یەکیکیان بیر لە حەز و شادی نەکاتەوه و بەوهیواپەوه دەژی و بیر لە سەرچەم ئەوهۆیانە نەکاتەوه که دەبێت سوپاسی خوا بکات، بەلام هاورپیکەێ تەرت وای هەلبزاربوه که بیر لە نەخۆشی و هەزارێ بکاتەوه.

باب دوپیل:

کاتپک خەلک هەستیان لەسەر کەم و کوورپەکان پان نەخۆشی
پەکانیان کۆ دیکەنەوه درێژە بەو کەم و کوورپی و نەخۆشیپانە
دەمن و چاک نابنەوه مەگەر ئەو کاتەى کە سەرنەچیان لە نەخۆشی
بۆ تەندروستی بگۆڕن چونکە ئەوە پاسای راکتیشکردنە.

ومرە تا دەتوانین لە بیرمان نەچیت کە هەر
بیرتکی ناخۆش ژەهرتکە، کە سەرنەنجام لە
جەستەدا سەر هەل دەدات.

(پرنتیس ملفۆرد)

دکتۆر جان هیگلین:

بیری شادتر دەبێتە هۆی جەستەپەکی ساغ تر و شاد تر .
سەلێنراوە کە بیری نەرنی و فشار و ناآرامی دەروونی هۆکارێکی
سەرەکی لاوازی جەستەو تیکچوونی کارامەیی مێشکە، چونکە بێر و
هەستەکانی ئێمەپە کە بەردەوام جەستەمان رێکوپێک و نوێ
دەکاتەوه. تۆ دەتوانیت لەدەرەوه دەروونت بگۆڕی، بەئەندێشەى
شادەوه دەست پێ بکە و شاد بوون لەخۆتا بەدی بەینە، شاد بوون
پەک هەستە، هەستی بوون، پەنجەت لەسەر دوگمەى هەستی شادی
پە هەر ئێستا دەست بێی بەو دوگمەپەدا، توند تر دەستی پێدا بێی،
گرنگ نیە کە لە دەورووبەرتا چى روو دەدات.

دكتور بن جانسون:

دله رايوگنى و فشارى دىروونى لىسىر جىستىمت لاپىده تاومكو
جىستىمت بىلىنى ئىلىو نەخشىلىدى كە دارىلر اوو كار بىكات، واتى
چارىسىرى خۇى بىكات.

بۇ رىزگار بوون لى نەخۇشى بىووىست بى شىر كىردن ناكات، تىنى
كارىكى ساكار وىك وازىنىان لى بىرە نەرىنىلىكان دىبىتە ھۇى بىدى
ھاتنى تىندىروستى سىروشتى لى دىروونتى و جىستىمت چارىسىرى
خۇى دىكات.

ماىكل برنار بك وىپ:

من بى چاوى خۇم دووبارە زىندوو بونىلىدى گورىچىلىكانىم بىنىو.
بىنىومە كە شىرىپىنچە تىپاچوو، بىنىومە كە بىنىلى گىراوتىو.

من تا بىش ناشىرابوونى راز بۇ ماوى سى سال چاوىلكەم دىكرى
چاوم، شىونىك كە بى دوى زانىارىلىكانى سىبارەت بى راز لى
سىدىكانى بىش تردا دىگىرام تىگىشتم كە بۇ بىنىلى ئىو شتانى
كە دىمخونىندىو دىستىم بۇ چاوىلكەم دىرىز كىردوو، لى ناكاو لىو
شونىندا رادىستام، لىكىدانىلىدى ھۇى ئىو كارە وىك ھىورە تىرىشقى
لىنى دام.

من لى ھىمووان بىستىبووم كە لىگەل زور بوونى تىمەن ھىزى
بىنىلى كەم دىبىتەو، كۆمەلىك مروفىم بىنىبووكە بۇخونىندىو

بابه تیک جاویلکه یان به کار هینا بوو، نه م بابنه م به ره م سپارد بوو که له گه ل زور بوونی ته من توانای بینایی گه م ده پته وه بو به تووشی نه م گرفته بووم، گه رچی من به دهستی مدهست نه و کاره م نه کرد بوو به لام به هر حال کرد بووم له لایه گی تره وه ده مزانی که ده توانم هموو نه و شتانه ی که به نه ندیشه م دروستم کرد بوو به نه ندیشه م بیگورم، که و ابوو ده سته حی هی نامه به رچاوم که هیزی بیناییم وه ک ته مهنی ۲۱ سالیمه. من خومم له ناو ریستوران تیکی تاریک یا خود ناو فرۆکه و له کاتی به کار هی نانی کومپیوتەر هی نایه به رچا و که به بی هیج کیشه یه ک ده خوینمه وه و چه ندین جار وتم: من به روونی و ناشکرایی ده بینم، من به باشی ده بینم سو پاسی خوام کرد و زور خوشحال بووم که ده متوانی به باشی ببینم.

له ماوه ی سی رۆژدا هیزی بیناییم نو ی بو وه ونیستا جاویلکه ی خویندنه وه م نیه و به باشی ده بینم.

کاتی ک روودا وه که م بو دکتور (بن جانسون) که یه کیک له راهینه رانی راز بوو گیرایه وه پی ی وتم: ئایا ده مزانی که له ماوه ی سی رۆژدا بو نه و گۆرانکاریه ی که له چاوه کانتا روویدا وه تو ناچار بوویت چ کاریک بکه ییت؟

من و وتم: نه خیر، و سو پاسی خوام کرد که نه مده زانی. که و ابوو بیرم له وه نه ده کرده وه و من ته نها ده مزانی که توانیم نه م کاره بکه م ونه وه ی که توانیبووم به خیرایی بیکه م. (هه ندیک جار زانیاری که متر باشره)، دکتور (جانسون) نه خوشییه بی دهرمانه که ی خوی له ناو بردبوو که و ابوو گه رانه وه ی بینایی من له به رامبه ر

بەسەرھاتی نەو زۆر گرنگ نەبوو، لە راستیدا من چاودەروان بووم
 بیناییم لەیەك شەودا بگەریتەود، کەوابوو لە روانگەى منەود ماودی
 سى رۆژ موعجیزە نەبوو. لە بىرت بىت کات و هەبارد بو کانیات
 مانایەکی نیە، و چارەسەر بوونی یەك نەخۆشى بەساکاری ساریژ
 بوونی زیپکە یەكە. پرۆسەکە یەكسانە جیاوازی لە شینوازی
 تیروانین و بىر کردنەودى نىمەدایە کەوابوو نەگەر نەخۆش کەوتیت
 لە زهنتا بە رادەى زیپکە یەك بچووکی بکەرەودە و واز لە بىرە
 نەرنیەگان بەینە و سەرنج بدەرد تەندروستی خۆت.

هيچ دهرديك بى دهرمان نيه

دكتور جان دمارتيني:

من هميشه پيموايه كه بى دهرمان بهماناي (دهرمانى

دروونيه).

من دهرانم و دنيايم كه هيچ شتيك بى دهرمان نيه، نه خوشى يهك
كه له زهمانيكدا دهرمانى نه بووه له زهمانيكى تر دا چاره سهر كراود.
من له زهنمدا دنيايهك دروست دهكهم كه وشه ي (بى دهرمانى) تييدا
نيه، لهم جيهانه دا شوين بو همووان فراوانه كه واته توش ببه به
هاورپى من و هموو نهو كه سانه ي كه لي رهدان، ئيره جيهانيكه كه
هموو روظييك تييدا موعجيزه روو ده دات، دنيايهك پر له نيعمهت
ود هموو نهو شته چاكانه ي كه له دروونتايه، ههروهك بهه شته،
وانيه؟ به ئى وايه.

مايكل برنارد بك ويپ:

تو دمتوانيت زمانت بگوريت تو دمتوانيت چاره سهرى خوت

بكهيت.

موريس گودمن:

(نووسر و وتار بيزى نيو دهولتهى)

بىسرهاتى من له ۱۰ى مارسى ۱۹۸۱ دا پروویدا، رۇزنىك كه بهراستى
هموو زيانمى گۇرى. رۇزنىك كه هرگيز له بىرم ناچىت، فرۇككمم
كهوتنه خوارموه، كارم گهيشته نهخۇشخانه هموو جهستم لىفلىج
بوو، برپرەى پشتم شكابوو، تواناي شت فوتدانم نىمابوو،
نەمىلتوانى كه شت بخۇم و بخۇمهوه، بهردەى (دىافراگم) م درابوو،
تواناي هەناسە دانم نەبوو، تەنھا كارنىك كه دەمتوانى كردنەوه و
بەستنى چاوم بوو، بە هر حال پزىشكەكان وتيان تا كۆتايى تەمەن
زىانىكى گىياپىم دەبىت، وه تەنھا كارنىك كه دەمتوانم بىكەم چاو
تروكانلنە . ئەمە وئەهەك بوو كه ئەوان له مندا دەيان بىنى، بەلام
چۇنىەتى بىر كردنەوهى ئەوان گرنگ نەبوو، گرنگ ئەوه بوو كه
من چۇن بىر دەكەمهوه. من وام دەهينايە بەرچاوم كه دووبارە
بوومەتەوه بە مرۇفنىكى ئاسايى و له نهخۇشخانه دەجمە دەرموه،
لەو كاتەدا له نهخۇشخانه تەنھا بىرم ئىشى دەكرد وه كاتنىك كەسنىك
خاوشى بىر بىت دەتوانىت دووبارە كارەكان رنىك وپنىك بكات،
ئامبىرى هەناسە كىشانىيان بە منەوه بە ستبوو وپرواىيان وا بوو كه بە
هۇى درانى (دىافراگم) هوه هرگيز خۇم ناتوانم هەناسە بەم، بەلام
ئىنگىلى كز بەردەوام بىنى دەووتەم، هەناسەى قول بكىشه، هەناسەى
قول بكىشه. له ئاكامدا ئامبىرەكەيان لىم كردموه، ئەوان هىچ
پلان كرنەوهىەكەيان نەبوو. من نەمىلتوانى رنىكە بەم شتىكى

تربرو ههستم له ئامانجه كانم دوور بخاتوهه من بۇ خۇم ئامانچىكم
 هەلبۇزاردبوو ئەويش ئەوه بوو كه رۇزى كرىسمەس له نەخۇشخانە
 بچمە دەرەوه، وه هەرواش بوو من بە پىئى خۇم له نەخۇشخانە
 چوومە دەرەوه، ئەوان وتبوويان شتى وا هەرگىز نابىت، و ئەوه
 رۇزىك بوو كه هەرگىز له بىرم ناچىت. پەيامى من بۇ ئەوكەسانمە
 كه هەر ئىستا له نەخۇشخانە كەوتوون و بە جۇزىك ئىشيان هەپە،
 ئەگەر من بمويستايە بە كورتى باسى ژيانم بۇ خەلك بكەم و بلىم
 كه چ كارىك دەتوانن له ژياندا ئەنجام بدن تەنها له هەشت ووشەدا
 كورت دىكرابووه (مرۆفە دەبىتە ئەو شتى كه بىرى ئى دىكاتەوه).

(مورىس گودمەن) بە پياوى موعجىزه ناوبانگى دەرکردووه بە
 سەرھاتى ئەو بۇ فىلمى پاز هەلبۇزىردا تاوەكو تواناي بى رادە و
 هيزى بى سنوورى مرۆفە بسەلمىنرىت، (مورىس) دەيزانى كه ئەو
 هەر شتىك بۇ بىر كەرنەوه هەلبۇزىرئىت هيزى دەرروونى پىشكەشى
 دىكات، و ئەگەرى پوودانى هەموو شتىك هەپە . پووداوهكەى
 (گودمەن) بۇ بە هوى دل گەرمى تاقمىكى زورى خەلك تا سەبارەت
 بە رىنگەى گەرانەوه بەرەو تەندروستى بىر بكەنەوه و هەستى
 پىبىكەن . ئەو گەورەترىن كىشەى ژيانى خوى كرد بە گەورەترىن
 نىعمەت . له كاتى بلاوكردنەوهى فىلمى پاز ئىمە له ناو كۆمەئىك
 جىرۇك و بەسەرھاتى سەر سور هينەر له هەموو جۆرە نەخۇشى
 يەك كه پاش روانىنى فىلمەكه له جەستەى خەلك دوور
 كەوتبووود، نوقوم بوو بوووين. كاتىك كەسىك باوهرى هەبىت

ھەموو شتىك گونجاۋە و پروو دەدات. سەبارەت بە بابەتى تەندروستى
پنەم خۇشە وتە دلخۇشكەرەكەى دكتور (بن جانسۇن) تان بۇ باس
بكەم "نیمە ئیستا بەردو چوونە ناو سەدەى دەرمانى وزەىی ھەنگاۋ
دەنننن "ھەر شتىك لەجیھاندا لەرەىەكى ھەىە تەنھا كارى تۆ
نەودىە كە لەرەكەت بگۆرى يان دژە لەرەىەك دروست بكەىت . ھەر
بەم ساكارىە دەتوانىت شتىك لەم دنیاىەدا بگۆرىت، نەخۇشى بىت
يان بابەتى پەىوەندىدار لەگەل ھەست يان ھەر شتىكى تر. ئەمە
گەرەترىن بابەتىكە كە تا ئیستا پرووبەرۋوى بووینەتەوہ.

چەند كورته يەك لە راز:

- * كاريگەري پلاسيبۆ نموونە يەكە لە ياساي راکيشکردن، کاتنیک نەخۆشیک بە تەواوي باوەرپى هەبیت کە حەبیک چارەسەري دەکات هەر ئەو شتەي کە باوەرپى پێیەتی وەري دەگریت و چاک دەبیتەو.
- * جەخت کردن لەسەر تەندروستی تەواو، خزمەتیکە کە دەتوانین بەخۆمانی بکەین سەرەپای ئەو شتانەي کە لە پڕوالەتدا رۆو دەدات.
- * پێکەنین، حەز و خۆشی راکیش دەکات و بیری نەرینی دوور دەخاتەو و ناکامەکەي چارەسەر بوونیکی سەر سوپهینه رە.
- * بیر کردنەو لە نەخۆشی، سەرنج دان و باسکردنی دەبیتە هوی مانەوەي نەخۆشی لە جەستەدا. ئەگەر تۆزیک نەخۆشی، هەر باسی مەکە، مەگەر بتەویت زیاتر نەخۆش بکەویت. کاتیک کە گوی بیستی قسەي کەسانیک بیت کە باسی نەخۆشییەکەيان دەکەن وزحیک لە سەر نەخۆشییەکەيان کۆدەکەیتەو، لەجیاتی ئەو رۆوی باسەکە بەردو بابەتیکی باش بگۆرە و بە هەموو تواناوە بیر بکەرەو کە ئەم کەسانە لە ئەو پەری تەندروستیدا دەبینیت.
- * بە پەيامەکانی خەلکی گۆمەلگا دەربارەي نەخۆشی و پیری گوی مەدە. پەيامی نەرینی هیچ سوودنکی نیە.

رازی جیهان

لیزا نیکولز:

خەلك پېيان خۆشه سەیری دلخوازەكەیان بکەن و بلین " بەلن،
 ئەو شتەم دەوڵت یان حەزم لەم شتەیه " بە هەرحال هەندێك
 چاریش سەرنج ئەدەنە ئەو شتە گەرنگانەیی كە نایانەوێت و لایان
 وایە دەتوانن ئەو شتە پێ شێل و بنەبر بکەن بەلام وانیه، ئەگەر
 هێزێکی زۆرتەری پێ ئەدەن بەلایەنی كەمەوه هەر بەو رادەییە وزەیی
 پێ دەبەخشن، بۆ ئەمۆنە لە كۆمەڵگای ئێمەدا خەلك باوەڕیان وایە
 كە دەبێت دژ بە هەموو شتێك بوستن و شەر بکەن، شەر دژی شێر
 پەنجە، شەر دژ بە ئەداری، شەر دژ بە شەر، شەر دژ بە مادەیی
 سەركەرو تیرۆریسم و توند و تیژی. ئێمە پێمان خۆشه دژ بە
 هەموو ئەو شتانەیی كە نامانەوێت شەر بکەین، كە لە راستیدا
 شەرێکی زۆرتەر دروست دەبێت.

هیل دوسکین:

(مامۆستاو راهینەری شیوەی سدونا)

ئێمە لەسەر هەرشێك جەخت بکەین ئەو شتە بەدی دینین، بۆ
 ئەمۆنە ئەگەر سەبارەت بە شەرێك كە پووی داوه توپە بین یان دژ

بەو شەھەر بۆستەن، لە راستیدا ھەيزى خۇمان لەسەر ئەو شەھەر كۆ
گردۆتەو. ھەرچەندە نېمە ھشارمان بۆ خۇمان ھىناوہ كەچى ئەنبا
نەبىتە ھۆى مانەوہى زياترى ئەو شتانەى كە نامانەوېت.

لە بەرامبەر ھەر شتىكدا بەرھنگارى
بگەيت، زۆرتىر دەبىت
(كارل يونگ ۱۸۷۵ _ ۱۹۶۱).

باب دويل:

ھۆى ئەوہى كە بەرھەلىسى شتىك بۆستەت رۇتتىر دەبى ئەوہى
كە بە بەرگىرى كۆرئەكەت دەلىى "نا" من ئەمەم ناوى چۆنكە حالە
وائى دەكات واتە(ھەستىك كە ھەر ئىستا ھەمە) سەرھىجام ئەوہى
كە ئەم ھەستە بەھىزەشى لەسەر كۆدەكەپتەوہ كە (من بەراستى
ئەم ھەستەم خۇش ناوېت) وپاشان ھەر ئەو ھەستە بەپەلە دىت
بۆلات.

بەرگىرى كۆردن لەھەر شتىك وەك ھەولدانە بۆ گۆرپىنى وئەى
دەرەكى پاش ناردن، كە كارىكى بى ھودەپە. پئوېستە تۆ بچىتە ناو
دەرۋونتەوہ و لە ڤىگەى بىر و ھەستەكانتەوہ ھىماى نوى بۆ
داھىنانى وئەى نوى بنىرپتە دەرەوہ.

كاتىك تۆ بەرەنگارى نەو شتە دەبى كە ناشكرا بووۋە لە راستىدا
 ھىز و توانايەكى زۆرتىرت بەو وىنانەى كە خۆشت ناوین زياد
 كىردوۋە و بى برانەوۋە پادەيەكى زۆرتىرت بۆلاى خۆت پاكىشكردوۋە.
 پووداۋ و بارودۇخەكان گەورەتر دەبنەوۋە چونكە ياساى كانىنات
 نەمەيە.

جك كنىفلىد:

خەباتى ئۆى شەر، ئەبىتە ھۆى شەرپكى زۆرتىر، ھەستان دژ بە
 مادە سىرپكەرىكان پادەيەكى زۆرتىر لەوۋە دروست دەكات. ھۆكەى
 ئەمەيە كە ئىمە بە ھەموو ھەستمانەوۋە لەسەر ئەو شتەى كە
 نامانەوۋىت جەخت دەكەين (مادەى سىرپكەر).

ليزا نىكولز:

خەلك پىيان وايە ئەگەر ئىمە بەمانەوۋىت شتەى لەناۋ بېمەين
 دەبىت جەختى لەسەر بىكەين، تا چ پادەيەك ئىرانەيە كە ھەموو
 وزىيەكەمان بە كىشەيەكى تايبەت بېخەشىن كە دژ بە بىراۋ ئەوین و
 ئىانى پەر لە نىعمەت و ھىر كىردن و پەروەردە كىردن و ئاشتى بە؟

جك كنىفلىد:

ئايكە تىرلىزا ئىككى زانا و ئاقىل بوو، دەيگوت (من ھەرگىز لە
 خۆپىشاندىن دژ بە شەر بەشدارى ناكەم ئەگەر خۆپىشاندىن بۆ
 ئاشتى رەك خست بانگم بىكەن). ئەو دەمىزنى و لە راز ئاگادار بوو،
 سەركە چ شتەى كە دىيادا ئاشكرا كىرد.

ھیل دوسکین:

كەوابوو ئەگەر تۆ دژ بە شەرى، لەجىياتى ئەو لەلایەنگرى ئاشتى بە. ئەگەر دژى بىر سىيەتت لایەنگرى بە دەستەئىنانى دەستكەوتى زۆرتىر بە، ئەگەر دژى سىياسەتمەدارىكى بى بە بە لایەنگرى رەكەبەرەكەى. زۆربەى ھەلبۇزاردنەكان بە سوودى كەسكە كە خەلك لە راستىدا دژ بە ئەو بوون چونكە ھەموو ھىز و سەرنجىكى بۆ لای خۆى راکىشاو.

ھەموو شتێك لەم دنيايەدا بە ئەندىشەيەك دەست پىدەكات، بابەتەكان گەورەتر دەبن چونكە پاش ئاشكرا بوونيان خەلك زۆرتىر بىرى لى دەكەنەو، پاشان ھەر ئەم بىر و ھەستانە دەبنە ھۆى مانەو و گەورەتر بوونى پووداويك لە ژيانماندا.

ئەگەر ئىمە بىرى خۆمانى لە سەر لایەين و لەجىگەى ئەو جەخت بكەينە سەر ئەوين، ئەوشتە ناتوانىت بىنى و ئەبىتە دووكەل و بەرەو ئاسمان دەروات.

لە بىرت بىت ئەمە دژوارترين و لەھەمان كاتدا سەرسۆرھىنەر ترين بابەتێكە كە دەبىت لى تىبگەى، لە بىرت بىت گرتەكە ھەرچى بىت، لە ھەركوئى بىت پان ھەركەسێك گىرۆدەى بىت، تۆ جگە لە خۆت نەخۆشكەى تىرت نى، تۆ چارەبەكت نى، جگە لەوەى كە بىروا بكەى بەو راستىيەى كە پىت خۆشە ئاشكرا بىت.

(چارلز ھانل)

جك كنىيلد:

ھىج كنىمەيك دروست نابىت لەگەر سەرنج بەختە لەو شتەن
 كە ناتەوت، چونكە لەو وادە ئى دىكات كە بابەتكە ھەن
 سەنگىنەت و بلى ئى ((لەمەيان لەو شتەبە كە دەتەوت)). بەلام
 رەستبەكە ئەو ھەمچەنلە زۆرتر باس لەو شتە بىكەت كە
 ناتەوت و خراپىيەكانى بلى ئى چەند تۇقنىمە، بەھەر حال
 رەھبەكى زۆرتر لەو شتە بەدى نەتەت.

كاتىك سەرنج بەختە سەر بابەتە نەرنىيەكان ناتوانى يارمەتى
 جىهان بەدەت، ئەگەر لە سەر پرووداوە خراپەكانى جىهان جەخت
 دىكەت نە تەنھا زۆرى دىكەت بەلكو بابەتى خراپى زۆرتر تىكەل
 بە زىانت دىكەت.

كاتىك پىشەنگى وینەى ئەو شتانەى كە ناتەوى دەرگەوت.
 ھىمايەكە بۆ تۆ كە چۆنەتى بىرگەرنەوت بگۆرى و ھىمايەكى
 نوئى بلاو بگەيتو. ئەگەر بارودۇخەكە جىھانى بە، تۆ بى ھىز نەت.
 تۆ ھەموو ھىزىكت بە دەستەودە.

بىر بگەردود، لەسەر ھەز و شادى بەك بە بەكى مەرفەمەكانى
 جىهان جەخت بگە، لەسەر فراوانى نىعمەت و خۇراک داگۆكى بگە.
 بەبىرە بەھىزدەكانت سەرنج بەدە ھەر شتىك كە دەتەوت، سەرمەرى
 ھەموو ئەو شتانەى كە لە دەوروبەرتا پروودەت تۆ ئەو توانا بەت

ههیه که به بلاوکردنهوهی ههستیکی پر له نهوین و بهختهووری
زۆر بابتهی باش بو جیهان بکهیت بهدیاری.

جیمز ری:

زۆر جار خهئگی پئیان وتوم ((جیمز، ئاخو من پئیوسته له
بارودۆخ و دموروبهرم ئاگادار به))، له وانیه تو ئاگادار بیت بهلام
پئیوست ناکات پر بیت.

کاتیك پازم دۆزیهوه بریارم دا که ئیتر نه سهیری ههوالهکان
بکهه و نه رۆژنامه بخوینمهوه، چونکه ههستیکی خوشی له مندا
بهدی نهدههینا . بیگومان مهبهستم نهوهنیه که کهنالیهکانی
پاگیانندی ههوال و رۆژنامهکان سهبارته به بلاوکردنهوهی ههوالی
خراب لۆمه بکرین.

وهك كۆمه لگایهکی جیهانی هه موومان سهبارته به جیهان
به پررسین، کاتیك ههوالیکی گرنگ بلاوده بیتهوه ئیمه رۆژنامه
زۆتر دهکرین، کاتیك داخیکی جیهانی یان نهته وایهتی روونهات
ژمارهی بینهرهکانی کهنالیهکانی پاگیانندی ههوالهکان تا ناستیکی
چاوهروان نهکراو زیاد دهکات. که و ابوو رۆژنامهکان و کهنالیهکانی
پاگیانندی ههوال، ههوالیکی زۆتر بلاوده که نهوه چونکه ئیمه وهك
کۆمه لگا دهلین خوازیاری ئهم چهشنه بابتهین، لیڕه دایه که پاسای
پاکیشکردن دهست بهکار ده بیت!!!

كاتيك نيمه هينمايهكى نوئ له خومان بلاو ددكهينهوه و سوورين
لهسر داخوازيهكانمان كهنالهاكانى راگهياندن و رۇژنامهكانيش له
بلاوكردنه و دكانيان گۇرانكارى ددكهن.

مايكل برنارد بك ويپ:

فير ببه بئددنگ و لهسرخۇ بيت و رووى خۇت لهو شتهى كه
ناتهوئ و له هه موو قورسايى ددرونى پهيوه نديدار بهو شته
ودرگيردو سهرنج بده نهو شتهى كه پئيت خۇشه تاقى بكه پتهوه،
ههستت له هه رشوئنيك بئيت وزه و هئز لهوئ بهرددهوامه.

**به دروستى بير بكه رهوه، چونكه بيرهكانت
برسيهتى له جيهان ددسرپتهوه وتيرى دهكات.**

(هوراتيو بونار ۱۸۰۸_ ۱۸۸۹)

نايا له رينگهئ ژيان و بوونى خۇتهوه ههستت بهو هئزه گهوره و
سهرسور هينه رهئ كه لهه جيهانه دا ههته كردووه؟ كاتيك سوورى
لهسر مهسه له پهكى باش، ههستتيكى باشت ههيه و بابهتى باشى
زۇرتتر دنه پته ناو دنيا و ههروهها ژيانى خۇتهوه. كاتيك ههستت و
حالتيكى باشت هه بئيت پهئى ژيانى خۇت و دنياش بهرز دهكه پتهوه،
باساى كانينات له كرددوه و ردهتاردا زۇر باش و بئ كه م و كوورپه.

دکتۆر جان دمارتینی:

من هه‌میشه ده‌لیم کاتیک سروش و دهنکی دهروونی تۆ زۆر
 روون تر و قوون تر و به‌رزتر له باومرەکانی دهرموت بێت به‌سه‌ر
 ژيانقا زال دهبیت!!

لیزا نیکولز:

ئهرکی سه‌رشانی تۆ گۆرانی دنیا و دهوروبه‌رت نیه، ئهرکی
 سه‌رشانی تۆ هاوڕێ بوون و چوونه ناو شه‌پۆلی دهروونی کائینات و
 رێز گرتن له جیهانه.

تۆ گه‌وره و ده‌سه‌لاتداری ژيانی خو‌تی و کائینات وه‌لامد ره‌وه‌ی
 هه‌ر فه‌رمانیکی تۆیه، تۆ نابیت له ناو ئه‌و وینانه‌ی که به دلت نین
 گێژ بیت، له ئاستی ئه‌وانه‌دا هه‌ست به به‌رپرسی بکه، ئه‌گه‌ر
 نه‌توانی زانیاری و ره‌وشتیکیان ئی هه‌لگره و پاشان وازیان ئی بینه،
 سه‌بارت به داخوازیه‌کانت بیری نو‌ی بکه‌ره‌وه و هه‌ستیان پی بکه‌و
 سوپاسی به‌دی هاتنیان بکه.

دنيا له فراوانى نيعمهت پره

دكتور جوويتل:

په كنيك له وپرسياړانهى كه ليم دمكرى نهمهيه كه نهگر هر
كسنيك سوود له راز و مرگريت و ههموو خهلكى جيهان، كائينات به
كاتالوك بزانن نايان نيعمهتهكان بنهبر نابن؟ نايان دهولهمهاند بوونى
تاقميك نابيته هوى نابووت بوونى تاقميكى تر؟

مايكل برنارد بك ويپ:

بابهتى سهرنيچ راکيش سهبارمت به راز نهمهيه كه بو
هرکهسنيك زورتتر له رادهى پتيويست ههيه. درويهك ههيه كه
هرومك فايرؤسنيك كار دهكاته سهر ميشكى مرؤف. درؤكه نهمهيه
"بهختهومرى به پنى پتيويست بو ههموو كس نيه وه تهنيا
نهبوونى و ههژارى و بى دهسلالاتى ههيه" و نهم درويه بووه به
هوى لهوى خهلكى له ترس و چاوچنؤكى و رهنزلى دا بزين و
ترس و چاوچنؤكى و نهدارى و رهنزلى له ژياندا تاقى بكنهوه.
راستيهكه نهوهيه كه له دنيا دا زورتتر له رادهى پتيويست
بهختهومرى ههيه، بىرو برواى داهينهر بى رادهيه، هيز و تواناى
رادهى نيه، لهوين بى سنوره و چيژ بى نهاندازهيه.
كاتنيك زهن له بى سنوورى و بى رادهيسى خوى ناگادار بئيت،
سهرجهم نهم شتانه بهرمو زهن دمگه رهنهوه.

بیر کردنه وه له وهی که فراوانی نیعمهت نیه به مانای سهرنجدانه به وینه گانی دهره کی و نه گهری نه وه که هه موو شتیک له دهره وه دیت، کاتیک وا بیر بکه یته وه بنگومان نه بوونی و بی دسه لاتی دین بولات. نیستا تو دزمانیت که هیچ شتیک له دهره وه دروست نابیت و له پله ی یه که مدا ههر شتیک له بیر و ههستی دهروونی پیک دیت. زهنی تو هیزی به دیهینه ری هه موو شتیکه، نهی چۆن نه گهری نه بوونی و نه داری هه یه؟ شتی وا مه حاله توانایی تو له بیر کردنه وه وه رودها به ره می بیر کردنه وه ت بی پاده و بی سنوورد و ههر که سیک نه توانایی هه یه. کاتیک تو به راستی له م بابه ته شارمزا بیت نه وکات به زهنیک که له بی پاده بوونی خوی ناگاداره بیر دکه یته وه.

جیمز ری:

ههر مامۆستایه کی به ناوبانگ که پی ی ناوته سهر نه م زهوی به وتویهتی ژیان به مانای فراوانی نیعمهته.

ناوهرۆکی نه م یاسایه نه وه یه که تو دمبیت بیر له فراوانی نیعمهت بکه یته وه، لی ی تیپگهیت، ههستی پی بکهیت و بهروات پی ی هه بیت، رۆگه مه ده بهری سنووردار بوون بیته ناو زهنته وه.

(راهرت کال بر)

جان ئەساراف:

كە وابوو كاتىك ئىمە بىر لە كەم بوونەووى سەرچاوەكان
ئەگەنەو، كۆمەللىك سەرچاوە نووى دەدۆزىنەو، كە دەتوانن
هەمان بەرھەميان ھەببەت.

بەسەرھاتى راستەقىنەى گروپى نەوتى بلىز نەوونەيەكى
نامۆزگار يەكەرە لە ھىزى زەنى مروف بۆ پيشاندانى سەرچاوەكان،
بەرپرسەكانى كۆمپانىيەى "ھىزى سروشتى بلىز" لە ژىر پراھىنەنى
پسپۆرى پاىە بەرزى زىندەوەرزانى مروف دكتور (تولى كوبىن) دا بوون،
نەوان بەھوى پراھىنەنى دكتور (كوبىن) لە بوارى ھىزى زەندا دنىا
بوون كەبە كەلك وەرگرتن لەزەنيان سەبارەت بەھوى كە "بلىز"
نەببەتە يەككىك لە بەرھەم ھىنەرانى سەرکەوتوى نەوت لە وولاتدا،
بەختەوەر دەبن.

نەوان چاوەروانى ھەلگۆزىنى نەوت بوون لە ئىسپانىا، كە لە
ماوئىيەكى كورتى يەك سالىدا ئاواتەكەيان ھاتە دى . كۆمپانىيەى
"ھىزى سروشتى بلىز" باشترىن و بە پىت ترىن نەوتى دۆزىەو،
ئەمە لە كاتىكدا بوو كە ۵۰ كۆمپانىيەى تر لە دۆزىنەووى نەوت نا
نومىد بوون، "بلىز" بەھوى بوونى گروپىكى زۆر باش كە
بىكھاتبوو لە كەسانىك كە باوەرپان بە ھىزى بى سنوورى زەنيان
بوو، توانى بىببەتە يەككىك لە بەرھەمەينەرانى نەوت.

هيچ شتيك سنوورى نيه، نه سهرچاوهكان، نه هيچ شتيكى تر.
 نهم سنووره تهنه له زهنى مروفدايه . كاتيک نيمه دهرگاي زهنمان
 بهرووى هيىزى بهديهينهري بى سنوور ناوهلا دهكهن له راستيا
 بانگهشهى فراوانى نيعمهت دهكهن و دنيايهكى به تهواوى نوى
 دهبينين و تاقى دهكهنهوه.

دكتور جان دمارتيني:

تهنانهت كاتيک نيمهلهنهبوونى قسه دهكهن هوكهى نهبوونى
 چاويكى بينهريه بۇ ديتنى پروداوهكانى دهورو بهرمان.

دكتور جوويتل:

دمزانى كاتيک خهك گوى بيستى نهواى دليان ببن و بهشوين
 ناواته كانياندا بچن ههموويان به شوين شتيكى يهكساندا ناگهريين، و
 نهمه بابتهكه سهرسور هينهر دهكات . نيمه ههموومان بهشوين
 ئوتومبيلى(بى ئيم)دا ناچين، ههموومان يهك كهمان ناوى،
 ههموومان خوازيارى ئەزموون و تهجروبهى يهكسان نين.
 ههموومان خهزله يهك چهشن جل و بهرگ ناكهين . ههموومان
 خوازيارى نين . (خوت بوشاييهكه پر بكهروه)

تو بههرهمندى نهم هيىزه سهرسورهينهري سهر زهمينى تا
 زيانىت بهدى بينيت. بۇپيكيهينانى ناواتهكانت هيچ سنووريك نيه

چونکه توانای بیر کردنه و هت بی سنووره. به لام تو ناتوانیت ژیانی نهوانی تر بخولقی نیت. تو ناتوانیت له جیاتی نهوان بیر بکه یته وه و نه گهر به زوره ملی بته ویت برپوای خوتیان به سهردا به سپینیت تهنها هیزه گانی وهك خوت پاكیش ده كه یت، كه و ابوو ریگه بده كهسانی تر ژیانی دلخوازی خویمان دروست بکه ن.

مایکل برنارد بك ویپ:

فراوانی نیعمهت بۆ یهك به یهكی خهلك ههیه نه گهر برپوات به وه هه بیت، نه گهرانی تی بگه یت و نه گهر له سه ری جهخت بکه یت خویت بی دهنو ئنیت، نه مه یهك راستی یه.

نه گهر بهخت یا وهرت نیه، نه گهر گیرۆده ی نه بوونی و نه خو شیت هۆكه ی نه وه یه كه برپوات به هیزی خوت نیه و لئی تی نه گه یش تو ویت و مه سه له نه وه نیه كه كانیات هیچ شتیكت خه لات ناكات. كانیات هه موو شتیك به هه موو كه سیك ده به خشی ت و هیچ هه لبژاردن و نارده واییهك نیه.

(رابرت كالی پر)

کانینات له ریگه ی یاسای پاكیش کردنه وه هه موو شتیك به هه مو كه سیك ده دات تو ده توانیت هه موو دلخوازیكت هه لبریریت . پیت

خۆشه هه موو شتیک به پی ی پئویست بۆ تۆ و هه موو که سینک
 هه بیت؟ که وابوو نه مه هه لبریره و بزانه که فراوانی نیعمهت له
 هه موو شتیکدا هه یه، رادهی نیعمهت بی سنووره، یهک دنیا
 گه ورهیی و ریز هه یه، وه هه رکام له نیمه نه و توانایه مان هه یه
 که له رینگه ی بیروه هه ستمانه وه فراوانی بی رادهی نادیار ببزوینین و
 بیهینینه ناو زیانمانه وه که واته بۆ خۆت هه لبریره چونکه تۆ نه نا
 که سیکه که ده توانیت.

لیزا نیکولز:

هه رشتیک که دلت ده یه ویت و مگو حه ز، ئه وین، فراوانی نیعمهت
 به خته وهری، خیر و بهرکهت له دنیا دا هه یه و ئاماده یه تا دسته
 بۆ بهریت، وه تۆ پئویسته خواز یاری بیت ئه بیت بریار بلحیت
 ئه گهر سوور بیت له سه ر بریاره کهت وه شه وقی گه یشتن به
 داخواز کهت له دلا بیت دنیا یهک به یهکی شته کانت پی
 ده به خشتیت. جوانیه کانی ده ورو بهرت بناسه و خیر و بهرکهت یان
 پی بگه یه نه. له لایهکی ترمه وه ئه گهر هه ر ئیستا بارودۆخ به که یه
 تۆ نیه وزه و هیزی خۆت به سکالا و گله یی کردن به فه رۆ مده.
 سه رنج بهه له و شته ی که ده ته ویت تا زۆر تر له وه و مرگه ریت.

وشه کانی لیزا که ده لیت "خیر و بهرکهت به ده ورو بهری خۆت
 بگه یه نه" ده بیت به نالتوون بنوسریت. خیر و بهرکهت بۆ هه موو

شتىك له زىانتا ! كاتىك تو بۇ ھەرشتىك داواى خىر و بەرەكەت دەگەپت له راستىدا لەسەر بەرزترىن پلەى لەرەى ئەوینداى.

له نىنجىل دا ھاتوو، عبرىەكان پىشتر بۇ گەيشتن بە دەولەمەندى و سامان و شادمانى دوعاىان دەگرد. ئەوان له ھىزى سوپاس و بەرەكەتخوазى ئاگاداربوون . زۆربەى خەلك تەنھا كاتىك بۇ كەسىك داواى خىر و بەرەكەت دەكەن كە بېژمىت! كە وابوو له بەكىك له گىرنگىرەن ھىزەكانى خۇيان تا دوا رادە كەلكيان وەرنەگرتوو. ھەر ئىستا ھىزى خىرو بەرەكەت بۇ زىانت بانگەشە بكە وە داواى خىر و بەرەكەت بۇ ھەموو شتىك وبۇ ھەموو كەسىك بكە، ھەروەھا ھاو كات لەگەل سوپاس و پىزانىن، ئەگەر بۇ كەسىك داواى خىر و بەرەكەت بكەپت يان ئەوینى بۇ بكەپتە دىارى ھاورى لەگەل بلاو كىردنەودى لەرەى بەرزى ئەوین، سەد بەرامبەرەكەى بۇخوت دەگەرپتەو. خىر و بەرەكەت، ھەموو ناحەزىەكان و خرابىەكان دەسرىپتەو، كەوابوو تەنانت بۇ دوژمنەكانىشت داواى خىر و بەرەكەت بكە. ئەگەر نەفرىن بكەپت له دوژمنەكەت ئەو نەفرىنە بۇ خۇشت دەگەرپتەو و زىانت پى دەگەپتەن. ئەگەر بۇ ئەوان داواى خىر و بەرەكەت بكەپت سەر جەم ئالۆزىەكان لەناو دەچىت و ئەوین و خىر و بەرەكەت بۇ خوت دەگەرپتەو. كاتىك

داوای خیر و بهره‌گهت بکه‌یت هه‌ست ده‌که‌یت که بهره و بهره‌یه‌کی
نوی که بهره‌مه‌که‌ی هه‌ستی‌کی باشه ناو‌رت داو‌ته‌وه.

دکتۆر دنیس قیتلی:

زۆربه‌ی رېبه‌رانی رابردوو له هیزی گه‌وره‌ی راز که له‌راستیدا
توانایی و هاوبه‌شی له‌گه‌ل خه‌لک‌دایه شاره‌زا نه‌بوون.
ئه‌مه‌ باشترین هه‌لێکه که تا ئیستا له میژوودا رخصاوه، ئه‌مه
یه‌که‌مین چاره که ئی‌مه‌ توانای گه‌یشتن به‌و زانیاریه‌مان هه‌یه.

به‌م زانیاریانه‌وه تو له ناوه‌رپۆکی راسته‌قینه‌ی خۆت و جیهان
ناگادار ده‌بیت، گه‌وره‌ترین بۆچون و زانیاری من سه‌باره‌ت به‌ رازی
جیهانی بوون له رَاهینانه‌که‌ی (رۆبه‌رت کولیر، پرن‌تیس ملفورد،
چارلز هانیل و مایکل برنارد بک ویپ) سه‌رچاوه‌ی گرتووه. له‌م
پوانگه‌وه به‌ ته‌واوی به‌ ئازادی گه‌یشتم. هیوادارم که تۆش بتوانیت
بگه‌یته‌ ئه‌وپله‌و شویننه‌ی که تیایدا هه‌ست به‌ ئازادی بکه‌یت. ئه‌گه‌ر
بتوانیت له‌م بواره‌دا سه‌رکه‌ویت ئه‌و کات له‌رپێگه‌ی خۆته‌وه و هیزی
بیره‌کان‌ت گه‌وره‌ترین چاکه‌کان ده‌که‌یته‌ دیاری بۆ ئه‌م دنیا‌یه‌و
داهاتووی مرۆف.

چەند كورته يەك لە راز

* ئەگەر بەرھەڵستی ھەرشتیك بوەستیت ھەمان شت ڕاكیش دەكەیت، چونكە تۆ بە ھیزیكى گەوردووە جەخت لەسەر كردووە. بۆ گۆرانی ھەر شتیك بچۆرە ناو دەرونتەووە و بە بیر و ھەستەكانت ھیمايەكى نوێ بۆ دەردووە بنێرە.

* بە سووربوون لەسەر بابەتە نەرینیەكان ناتوانیت سوود بەم دنیا بەگەییەنیت، كاتیك ھەستەكانت لەسەر ڕووداوە ناحەزەكانی دنیا كۆ دەكەیتەووە نە تەنھا ڕادەى ئەوان زیاد دەكەیت، بەلكو بابەتى خرابى زۆرتر دینیتە ناو ژيانتەووە.

* لە جیاتى سەرنجدان بە كێشەكانى جیهانى، وزەو سەرنجى خۆت بخرە سەر متمانەو ئەوین و فراوانى نىعمەت و ڕاھێنان و ناشتى.

* ھەرگیز ڕادەى شتە باشەكان لە دنیادا بۆ تۆ، كۆتایى نایەت چونكە ھەموو شتیك لەم جیهانەدا بۆ ھەر كەسێك بى ڕادەییە و مانای ژيان فراوانى نىعمەتە.

* تۆ ئەو توانایەت ھەییە كە لە ڕیگەى بیر و ھەستەكانتەووە سەرچاودى بى سنوور بەھژینیت و بیهینیتە دى.

* بۆ ھەرشتیك لە دنیادا داواى خیر و بەرەكەت بكە تا ناكۆكى و ناحەزى لە ناو ببەیت و خۆت لەگەڵ پایە بەرزترین لەرەى دنیا كە ئەوینە ھاوسەنگ و ھاوڕى بكەیت.

رازی تۆ

دكتور جان هيگلين:

كاتيك له دموروبهرمان دپروانين تهنانت له جهستهشان، نهو شتهى كه دمپينين تاكيكه له كۆ.

باب پراکتر:

ساتيك بير لهم بابته بکهرهوه، سهپرى دستت بکه رهق دياره، بهلام له راستيدا وانيه نهگهر له ژير ووردبينيکی گونجاو لئی پروانیت کۆمه لیک وزه دمپينیت که دهله ریتهوه.

جان نه ساراف:

مادهی دروستکهری ههموو شتهکان پهکسانن، دهستی تۆ بیت یا دهریا یاخود نهستیره.

دكتور بن جانسون:

ههموو شتيك ووزيه. با بۆ تيگهيشتن لهم مهسهلهيه پارمهتیت بدهم کاکيشان، جيهان، ههسارهی ئيمه وپاشان مروفهکان ههمن، پاشان کۆئهندامی دپروونی نهوان، پاشان خانهکان، پاشان گهرد و له دوايدا گهرديله نهوسا وزه ههيه، کههوابوو ژمارهه پلهو چهپنهکان بی

رادمبه، که پئويسته بیری لی بکهینهوه بهلام هموو شتیک له کائینات دا وزمبه.

کاتیك رازم ناشکرا کرد، پیم خوش بوو بزانه رای فیزیک و زانست دهربارهی نهم زانیاریه چی یه؟ دستکهوتتهکه م به راستی سه رسورهینه ر بوو، یه کیک له سه رنج راکیشترین مه سه له کان سه بارت به ژبانی نهم سه رده مه زانیاریه کانی فیزیکی کوانتومی و زانستی نوئ یه، که له گهل راهینانی راز و نهو شتهی که راهینه رانی پایه بهرز به دریژی میژوو په بیان پی بردوه، به ته و او ی هه ماههنگی هه یه. من له قوتابخانه هه رگیز زانست و فیزیک نه خویندوو به لام نیستا که کتیبه کانی فیزیکی کوانتوم ده خوینمه وه به ته و او ی لیان تیده گم چونکه پیم خوش بوو بزانه باسی چی دهکن.

خویندنی فیزیکی کوانتوم بو تیگه یشتنیکی قوولتر له راز سه بارت به چینه کانی وزه دار یارمه تی دام. زوربهی خه لک کاتیك له په یوهندی پتهوی نیوان زانستی راز و گریمان ه کانی زانستی نوئ ناگادار ببن بر وایان به هیتر ده بییت. با بو ت شی بکه مه وه که چون تو به هیترین دارته لی راگه یان دنی جیهانی. به واتایه کی ناسانتر هه موو ووزه یه ک له ره یه کی (فریکانس) تایبه تی هه یه، تو ش خوت وزه یه کی که له ره یه کی تایبه تی هه یه وه نهو شتهی که له هه ر کاتیكدا له ره ی تو ده ستنیشان ده کات له راستیدا بیر و هه سته کانت ه.

ھەموو ئەو شتانەش كە تۆ دەتەوئەت لە ووزە پىكھاتوو دە
 نەوانىش جوولە و لەرەيان ھەيە. ھەموو شتەك ووزدەيە ئەو شتەي
 كە سەر سوپھينەرە ئەو ھەيە كە كاتىك تۆ بىر لە داخووزيەكانت
 دەكەيتەو و لەرەيەك لە خۆت بلاو دەكەيتەو، دەبیتە ھۆي
 جوولەي ووزەي داخووزيەكانت لە ھەمان لەرەي تايبەتدا ھەينانى ئەو
 شتە بۆلای خۆت.

كاتىك تۆ بە ھەموو ھەستتەو لەسەر داخووزيەكت داكوۆكي
 دەكەيت لە راستيدا گەردیلەكانى ئەو شتە دەگۆرپیت و دەبیتە ھۆي
 ئەو ھەي كە بۆلای تۆ بکەوئیتە جوولە و لەرە. ھۆي ئەو ھەي كە تۆ
 گەرەترين دارتەلى راگەياندى جیھانى ئەو ھەيە كە تۆ ھیزىكت پى
 بەخشاو تەوگە ووزەي خۆت لە رىگەي بىر و ھەستەكانتەو
 كۆبکەيتەو و لەرەي ئەو شتەي كە لە سەرى جەخت دەكەيت
 بگۆرپیت و لە ئاكامدا ھەك مووگناتىسيك بەرە و تۆ راكيش دەكرپیت.

كاتىك تۆ بىر لە داخووزە چاكەكانت دەكەيتەو و ھەستى
 پیدەكەيت، دەست بەجى خۆت لەگەل ئەو لەرەيدا ھاوړى كرددو
 كە دەبیتە ھۆي جوولە و لەرەي ووزەي ئەو شتانەو بەدیهاتنيان لە
 زيانتا.

ياسای راكيش كەردن دەئیت ھەر شتەك ھەك خۆي راكيش دەكات،
 تۆ مووگناتىسيكى ووزەيت كەواتە بە شىوازيكى كارەباي ووزە
 ئەدەيتە ھەموو شتەك بۆلای خۆت ھەيان ووزە ئەدەيتە خۆت بۆلای

ویسته کانت. مروّقه کان خویمان وهزی مووگناتیسی خویمان کوئترۆل دهکهن چونکه له دهره وه کهس ناتوانییت له باتی نه وان بیر یان ههست بکات . وه بیر و ههسته کان که له ره ی ئیمه دروست دهکهن، نزیکه ی سه د سال پیش نیستا به بی کهک وهرگرتن له زانیاریه ناشکراکه کان (چارلز هانیل) له چونیه تی هه لسوکه وتی جیهان ناگادار بوو.

زهنی جیهان نه ته نها حاله تیکی ژیرانه ی هه یه به لکو ماده یه و ئهم ماده یه وزه ی راکیشکردنی که که له ریگه ی یاسای راکیشکردن، نه له کترۆنه کان کو دمه کاته وه تا کو گهردیله کان بیک بیت، وه ههر به بی ی ئهم یاسایه گهردیله کان کو دمه نه وه تا گهرده کان دروست بکرین . گهردیله کان رواله تیکی بهرچاویان هه یه، وئیمه تی ده گهین که یاسای راکیشکردن له پشت ههر ناشکراکردن و هیزیکی داهینه ردا یه، نه ته نها سه بارهت به گهردیله کان به لکو سه بارهت به جیهان و هه موو نه و شتانه ی که به خه یالدا دیت.

(چارلز هانیل)

باب پراکتر:

گرنگ نیه تۆ نیشته جۆی چ شارلیکی، به ههرحال رادى هئىزى
جهستمت له ئاستىكدايه كه بتوانيت سهرحهم ئهو شاره بۆ ماوهى
يهك ههفته رووناك بكهپتهوه.

بۆ ئاگاداربون لهم هئىزه پئويسته ببیته
واپهرى كارهبأ. كائينات واپهرى كارهبأيه، لهگهه
خۆى به پىى پئويست وزه ههلهگرتت تا
بهسهر ههر چهشنه بارودۆخىك له ژيانى خهلكدا
زال بپیت. كاتىك زهنى مرۆف لهگهه زهنى
كائيناتدا پهپوهندى دهگرتت ئهوكات ههموو
هئىزهكانى كائينات ومردهگرتت.

(چارلز هانيل)

جيمز رى:

زۆربهى خهلك خۆيان به شتىكى فانى و تياجوو دهزانن، بهلام تۆ
شتىكى فانى نیت، تهنانهت له ژىر وردببندا ناوجهيهك له وزى،
ئهو شته كه ئيمه سهبارمت به وزه دهزانين ئهوهيه كه تۆ له
پهپۆرلىكى فيزىكى كوانتۆم پهسپار دهكسيت، جيهان لهجى
پهپهاتوووه؟ لهو دهلى، "وزه"، باشه وزهه بۆ روون بكهروهوه، وزه

شتيکه که هرگيز نه دروست دهبيت و نه لهناو دهچيت، هميشه بووه و ههيه و له داها تووشدا دهبيت، شتيکه که تا ئيستا بووه و هميشه بهردهوامه، له زانايهکي ئاييني دهپرسی، جيهان چۆن بهدی هات؟ نهو دهلی: "خوا جيهانی بهدی هينا"، باشه باسی خوام بۆ يکه (هميشه بووه و ههيه و له داها تووشدا هر دهبيت) دهپيني که باسی هر دوو کيان وهک يکه بهلام وشهکان جياوازن.

کهوابوو ئهگەر تا ئيستا بيت وابوو تۆ تهنه گۆشت و پيستی دووباره بهری ئی بکهرموه، تۆ بوونه وهرتيکی روحانی و معنهويت، تۆ ناوچهيهکی وزه که له ناوچهيهکی وزه بهرين تر کار دهکات.

چۆن سهرحهه نهوانه تۆ دهکات به بوونه وهرتيکی معنهوی و روحانی؟، به بهروای من وهلام دانهوهی ئهه پرسياره يهکيک له سهرنج راکيشترين بهشهکانی فير بوونی رازه. تۆ وزه، وزهش نه بهدی ديت و نه لهناو دهچيت بهلکو روالهتهکهی دهگۆرپيت، و نههه مانای تۆيه! ناوهرۆکی راستهقينهی تۆ! وزه پاک و بيگهردی تۆ هميشه بووه و ههيه و دهبيت، تۆ هرگيز ناتوانيت نهبيت، له چينيکی قوولتردا تۆ خۆت نههه دهزانيت. ئايا دهتوانيت له چۆنيهتی نهبوون بهر بکهيتهوه؟ سههرهراي نهو شتانهی که له زياننا ديوته و تاقيت کردۆتهوه، ئايا دهتوانيت له نهدينشه و خهپالنا وينهيهک له روالهت و چۆنيهتی نهبوون بکيشی؟ تۆ ناتوانی خهپالی وا بکهيت چونکه مهحاله، تۆ وزهيهکی بهردهوامی.

تاکە زهنی جیهان

دکتۆر جان هیگلین:

میکانیزمی کوانتۆم ئەمە دەسەلێنیت، ئەستێرە ناسی
کوانتۆمیش جەختی لەسەر دەکات، ئەوەی کە جیهان سەرچەم
بەرھەمی بەک بیرە و ھەموو ئەو شتانەى دەور و بەرمان بەرھەمی
چالاکی ئەندێشەیدە. لە ئاکامدا ئێمە سەرچاوەیەکی وزەین
لە جیهاندا، کاتێک لەرێگەى تاقیکردنە وەوراستەوخۆ لەم ھێزە
ئاگاداربین دەتوانین ویستەکانمان بەدی بێنین، دەتوانین مافی
ھەلبژاردنی خۆمان بەکار بێنین و زۆرتر و زۆرتر بەختە وەر بێن.

تۆ دەتوانیت ھەموو شتێک بەدی بەینیت ھەرشتێک کە لە
ھەرێمی وشیاى ئێمەدا، لە ئاکامدا جیهان لە ژێر چاودێرى
ووشیاى یەکى بى برانە وەدا، کە وابوو بەپى ی ئەوەى کە چۆن لەم
ھێزە کەلک و مەبگرین نەرنى یا نەرنى چۆنیەتى بارى تەندروستی
یان شێوەى ژینگەمان دەست نیشان دەکەین . واتە ئێمە نەتەنها
بەدی ھێنەرى بەسەرھاتى خۆمانین بەلکو پێکھێنەرى بەسەرھاتى
جیهانین . کە وابوو ھێزى مەرقۇف بى سنوورە، ئەمە پلەپەکە کە
بەپى ئەو، بناغەى بزولنەرە سەرکێشکان دەناسین و بەکارمان
دەھێنین و پێوەرێکە کە ئێمە بە پى ی ئەو بەرگری لە ھێزى خۆمان

دەكەين و سەر جەم ئەوانەش پەيوەندى بە بەلەى بىر كرنە و دەمان
هەيە.

كۆمەلىك لە پاىە بەرزترىن پراىنەران و مامۇستايان وەك دكتور
هېگلىن دەلەين: تەنھا شتىك كە هەيە زەنىكى دەسەلاتدارى جىهانىە،
و دە هېچ شوپىنىك نىە كە ئەو تاكە زەنەى تىدا نەبىت، لە هەموو
شتىكدا هەيە، تاكە زەنىك كە سەراسەر ژىرى و ئەقل و زانست و بى
عەببى يە و هاوكات لە هەموو شتىك و هەموو شوپىنىكدا هەيە،
نەگەر تاكە زەنى جىهان لە هەموو شوپىن و هەموو شتىكى جىهاندا
هەيە كەوابوو لە تۆش دا هەيە، با زۆرتر بابەتەكە پوون بكمەو،
نەمە ماناى واىە كە هەمو شتىك پىشتر بوو، هەموو زانستەكان و
داىنانەكانى داھاتوو وەك ئەگەرىك لە تاكە زەنى جىهاندا هەيە و
چاودروانى زەنى مروۇفە تا ئەوانە بۆلاى خۆى راکىش بكات و بە
درىزايى مېژوو هەر داىنانىك لە زەنى جىهان دەرھاتوو، چ مروۇف
ناگادار بووبىت يان نەبووبىت.

تۆ چۆن ئەوانە لە تاكە زەنى جىهان بۆلاى خۆت راکىش
دەكەيت؟ تۆ لە رىگەى ناگادارى و بەھۆى بىرى سەرسورھىنەرت نەم
كارە نەنجام ئەدەيت. بۆ دۆزىنەوەى ئەو پىداوويستيانەى كە
چاودروانى تەواو بوون و بە ئەنجام گەيشتن سەبرى دەوروبەرى
خۆت بكمە. بۆ نەنجامى هەر كارىك بىر لە داىنانىكى گرنىگ
بكمەرەو، بزانه چ شتىك پىويستە. پاشان وىنەيەكى زەنى لەو

داهینانه دروست بکهو بیری لی بکهروهه. پیویست ناکات بو داهینان
 مهشق بکهیت، زهنی پایه بهرزی جیهان پیویستیهکان دابین دکات،
 تهنه کاریک که پیویسته بیکهیت نهوهیه که نهندیشهی خوت
 لهسهر بهرهمهکه راگریت و وا بیر بکهیتهوه که مهبهستهکات
 دابین کراوه و تو تهنه بو لای خوت بانگیشتنی دکهیت. کاتیک تو
 داوا بکهیت، ههست بکهیت و برپوا بکهیت، نهوکات ودریدهگریت.
 گرمانیکی بی راده تهنه چاوهروانی بزواندنیکه تا نهوان بهدی
 بینیت.

زهنی خودایی تاکه راستی یه.

(چارلز فیلمور)

جان نهساراف:

ههموومان پیکهوه پهپوهنلیمان ههیه، بهلام لهو پهپوهندیه
 ناگادار نین، هیج جیاوازیهک له نیوانماندا نیه، ههموو شتیک له دنیا
 پیکهوه پهپوهندی ههیه و نههش تهنه له ریگهی ناوچهی
 وزمویه.

کهوابوو له ههر لایهک برپوانیت دهرهنجام یهکسانه، ههموومان
 یهکیکن ههموو پیکهوه پهپوهنلیمان ههیه، ههموومان بهشیک له
 یهک ناوچهی وزه یان تاکه زهنی پایه بهرزیان تاکه زانیاری یاخود
 تاقانه سهرچاوهی بهدیینههین. ههر ناویکی که بیت خوشه لی ی

بىن، بە ھەر حال سەرچاۋەى ھەموومان يەككىگە و ھەموومان يەككىن.

نەگەر ئىستا بىر لە ياساى پاكىشكردن دەكەيتەۋە چۈنكە ھەموومان يەككىن سەرنجت داۋەتە كەمال و بىن خەۋشى و بىن عەببى تەۋاۋ . ئىستا تۆ تىدەگەيت كە بۇچى بىرە نەرىنيەكانت سەبارەت بە كەسىكى تر بۇ خۆت دەگەرپتەۋە و تەنھا زيان بە خۆت دەگەپەنيت، ھەموومان يەككىن تۆ زيان نابىنيت مەگەر ئەۋدى كە لە رىنگەى بلاۋكردنەۋەى بىر و ھەستە نەرىنيەكانەۋە زيان بۇ زيان بانگېنىشتن بگەيت. بە تۆ ئازادى دراۋە، بەلام كاتىك تۆ بىر و ھەستى نەرىنيت ھەيە خۆت لە يەك بوون و تىكپراى چاكىەكان جيا دەكەيتەۋە. سەبارەت بە ھەرچەشەنە ھەستىكى نەرىنى بىر بگەيتەۋە، تىدەگەيت كە ھۆكارى سەرچەم ئەۋانە ترسە، و ئەۋانە لە بىرى خۇ بەجيا زانىنەۋە سەرچاۋە دەگرىت.

پىشپىكى نموونەيەك لە جيا كوردنەۋەيە، لە پلەى يەكەمدا كاتىك تۆ بىرى بەربەرە كانىت ھەيە ھۆكارەكەى ئەندىشەى نەبوونە، واتە تۆ دەئىت كە بە پىن پىنووست بۇ ھەر كەسىك نىە، بۇيە ئىمە ناچارىن بۇ بەدەستەينانى ھەر شتىك بەربەرەكانى بگەين. كاتىك تۆ بەربەرەكانى دەكەيت ھەرگىز سەرگەوتوو نابىت، تەنانەت نەگەر خەيال بگەيت كە سەرگەوتوو بوويت. بەپىن ياساى پاكىشكردن كاتىك تۆ پىشپىكى دەكەيت، لە راستىدا كۆمەنە ھەل و

مهرجیکی دزی خۆت بۆ بهر بهر هه گانی له هه ر بواریکی زیانتا راکیش ده کهیت و له ناکامدا ده دۆر پیت. هه موومان یه کین، کاتیک تو بهر بهر هه گانی ده کهیت دژ به خۆت بهر بهر هه گانی کاردوو، پنیسته تو بیری بهر بهر هه گانی له میشکتا ده کهیت و ببیته زهنیکی داهینه ر.

تهنها سه رنج بده ئاوات و روانگه گانی خۆت و واز له هه ر جوړه پیشبرگی یه ک بینه. گائینات سه رچاوه ی به دیهینانی هه موو شتیکه، واته هه موو شتی که بهر هه می گائیناته و له ریگه ی خه لکه وه هه ل و مه رج و پرووداوه گان به پی ی یاسای راکیش کردن به تو دهریت. یاسای راکیش کردن نه و توانایهت پی ده به خشیت که له و گانه بی راده یه هه موو شتی که بۆ لای خۆت راکیش بکهیت. کاتیک تو له ره ی دلخوازت به ته واوی بلاوبکه یته وه، که سان و هه ل و مه رج و پرووداوه بی عه یبه گان بۆ لای تو راکیش ده کرین و نه و شته ی که ده ته ویت پی ت ده به خشریت. نه وه خه لک نین که داخوازیه گانت پی ده به خشن، نه گه ر نه م باوه ره درویه له خۆتا راگری، نه زموونی نه داری ده کهیت. چونکه تو جیهانی دهره وه و خه لکه که به دابینکه ری نیاز ده گانت ده زانیت.

دابینکه ری راسته هینه نادیاره. هه رکاتیک شتی که وهر گرت بزانه که هۆکه ی یاسای راکیش کردن و هاوپی بوونی له ره ی تو له گه ن گائیناته. زانیاری گائینات به سه ر هه موو شتی که دا زاله و ده بیته هوی

بزواندنی خهلك و بارودوخ بو به خشینی نهو شتهی که داخوازی
تویه، چونکه نه مه یاسایه.

لیزانیکولر:

ئیمه جاربه جارنک سهبارت بهو شتهی که ناوی جهستهی مادی
یان جوارچیوهی فیزیکی ئیمهیه له رنکه لانه دین. ئهم جهستهیه
تهنها رۆحی تۆی له بهر گرتوووه و رۆحی تۆ بهراندیهک گهورمیه که
زورنک هر دمکاتهوه، رۆحی تۆ ههمیشهیی یه و یهزدانی پاک له
رۆحی خۆی به تۆی به خشیوووه تاومکو چاکه بلاو بکهیتهوه.

مایکل برناردبک ویپ:

بههیی نهوشتهی که له کتیبی هرۆزدا هاتوووه ئیمه دهتوانین
بلنن که هیماو دهنگدانهوهیهکی خوداین. دهتوانین بلنن که ئیمه
بهشیکی بی سنوورین لهو شتانهی که ئاشکرا دهبییت، ههموو نهمانه
راسته.

۹۹٪ کهسایهتی تۆ نادیاره و ههستی بی ناکریت.
(ر. باکمینستر فولر ۱۸۹۵-۱۹۸۳).

تۆ زیانیکی ههمیشهیی، تۆ بوونهوهریکی ناسمانییت، تۆ
هیزیت و بهریت و گهورهیت.

جيمزرى:

تۆ ھيزىكى گەورەو بى رادەت بۆ بەدېھىنانى دنيای خوت ھەيە.
 ھيزى تۆ لە ھيزى بى برانەوھى خوداۋە سەرچاۋدى گرتوود.
 لەوانەيە تا ئىستا كۆمەلە شتېكت بەدى ھىنابىت كە سەرسورھىنەرۋ
 شياۋى تۆيە، لەوانەشە ھىچت بەدى نەھىنابىت، پرسىارىك كەلېت
 دەپرسەم و دەمەۋىت بىرى لىبكەيتەۋە ئەۋەيە :ئايانە
 دەرەنجانەي كە تا ئىستا بەدەستت ھىناۋە داخۋازە راستەقىنەكانى
 تۆن؟ ئايانە ھىناۋە شياۋى تۆن؟ ئەگەر ۋەلامەكەت نەرىنى يە ئايانە
 ئىستا كاتىكى باش و گونجاۋ نىە تاۋەكو بيانگۆرپىت؟ چونكە تۆ
 تواناي نەنجامى ئەم كارەت ھەيە.

سەرچەم ھيزى تۆ لە دەروونتايە و

كەۋابوۋ لە زىر ھەرمانى تۆدایە.

(رۆبەرت كالېر)

تۆرپاقدىكى خۇت نىت

جك كنفىلد:

زۆرپەي خەلك پىيان وايە لە ژياندا بوونەتە قوربانى و بۇ سەلماندى ئەم بىروايە ئاماژە بۇ بەسەرھاتى رابردوويان دەكەن. بۇ نمونە، لەوانەيە لەگەل دايك و باوكىكى توورە يان لە بنەمالەيەكى ئالۇزدا گەورە بووبىتن. زۆرپەي دەروونناسەكان باومپيان وايە لە نزيكەي ۸۵٪ ي بنەمالەكاندا ئالۇزى ھەيە. كەوابوو تۆ تەنھا نىت.

دايك و باوكى من ئارەق خۇربوون، باوكم زۆر ئازارى دەدام، تەمەنم شەش سال بوو كە دايكم تەلاقى وەرگرت... مەبەستم ئەوھەيە كە ھەركەس بەسەرھاتىكى بۇ باسكردن ھەيە، گىرنگ ئەوھەيە كە ئىستا دەتەوئىت چى بكەيت ؟ ھەلپژاردەت چى يە؟ تۆ دەتوانىت سەرنج بەدەيتە رابردووت يان داخوازىەكانت. كاتىك خەلك داكۆكى لەسەر ويستەكانيان دەستپىدەكەن ھەموو ئەو شتانەي كە ناپانەوئىت لە ناو دەچىت و داخوازىەكانيان پەردەسەيىت، لەراستىدا ئەو بەشەي كەپەسەند نەگراو دەسپىتەوھ.

مرؤفنيك كه زهني خوئي لهسهر بنه ماي بهشي
تاريكي ژياني دادمه زرينيت و له كلؤلي و چاره
رهشي بهكاني رابردوودا دهينيته وه، بو دووباره
بوونه وهي نهو كلؤلي و چاره رهشيبانه له
داهاتوودا دهپارپته وه. نهگه ر تو جگه له كلؤلي
داهاتوويهك بوخوت نابيني ماناي وايه بوگيرؤده
بوونت به بهدبهختي دوعا دهكهيت و بيگومان
ههر نهوشت دهست دهكهويت.

(برانتيس ملفؤرد)

نهگه ر تو ههر به ژياني رابردووتا بچيته وه و بير له گرفتهكاني
رابردووت بكهيته وه تهنه بارودؤخيك زيور ئالؤزتر دهينيته ناو
ژياني نه مرؤت، له پيناوي بهرزه وهندي خوت واز له رابردوو بينه
ههرچي بووبيت. نهگه ر تو سكالاي رابردووت له خوتا بهيليته وه يان
له كهسيك به بونهي رووداويكي رابردوو گلهيي بكهيت، له راستيدا
زيانت به خوت گه ياندووه.

تو تهنه كهسيكي كه دهتوانيت نهو زينهي كه شياوي توويه
بهدي بينيت. نهگه ر به دهستي مه بهست سه رنج بهديته
داخوازيهكانت، له وكاتهدا كه ههستي باش بلاوده كه يته وه له هه مان
كاتيشدا ياساي راکيشکردن وه لامت ده داته وه، تهنه كاري پتويست
نهويه كه دهست پتبهكيت.

ليزا نيكولز:

تۆ ئەندازىبارى بەسەرھاتى خۇتى، تۆ نووسەرى كىتەبى ژىانتى،
تۆ خۇت چىرۆك نووسى، پىنووست بە دەستەۋىيە و بەرھەمەكى
ھەر ئەۋ شتەيە كە ھەلىدەبىزىرەت.

مايكل برناردىك ويپ:

باشترىن بابەت دەربارەى ياساى راکىشكردن ئەۋىيە كە لە ھەر
شونىنكەۋە كە پىت خۇشە دەتوانىت دەست پىيكەيت، دەتوانىت
دەست بىكەيت بە بىر كىرنەۋىيەكى راستەقىنە، دەتوانىت لە
دەروونتە ھەستى ھەماھەنگى و شادى بەدى بەينىت ئەۋكات ياساش
ۋەلامت دەداتەۋە.

دكتور جۇۋىتل:

ھەر لە ئىستاۋە باۋمەركانى رابردوت بگۆرە و لە كۆمەلىك
بابەتى جىياۋاز بىر بىكەرمەۋە، بۇ ئەۋنە لە كائىناتدا فراۋانى نىعمەت
بىن رانجىيە، و باۋمەرت ھەبىت كە "مىن پىر ناپم، مىن گەنج تر
نەمەۋە" ئىمە ئەتوانىن باۋمەركان بە دلخۋازى خۇمان لە رانجىيە
ياساى راکىشكردنەۋە دروست بىكەين.

مايكل برنارد بک ویپ:

تۆ دمتوانیت خۆت له ههندیک له داب و نهریته ههلهکانی باب و باهران و حوارچهتیوکانی کهلتوور و باومرەکانی کۆمه‌لایهتی ئازاد بکهیت، و محاریک و بۆ هه‌میشه بسه‌لتینی که هیزی دهروونت له هه‌موو هیزمکانی جیهان کهورمتره.

دکتۆر فرد ئالن وولف:

له‌وانه‌یه بلیتیت "باشه، ئەمه زۆر چاکه، به‌لام من ناتوانم ئەم کارانه ئەنجام بدهم"، یان "ئهو ناهیلیت من ئەم کاره بکه‌م"، یاخود "بۆ ئەم کاره به‌پێی پێویست پارهم نیه"، یان "من بۆ ئەم کاره ئەوه‌نده به‌هیز نهم"، یا "من به‌پێی پێویست بۆ کارێکی ئەو تۆ دهلەمه‌ند نهم"، یان "من نهم، من نهم، من نهم، من نهم"، هه‌ر کام له‌ رسته‌کانی من نهم له‌ راستیدا داهێنانیکه.

باومرپێکی باشه که هه‌رکات رسته‌ی (من نهم) به‌ زمانتا دیت وریابه و سه‌رنج بده و بزانه به‌م قسانه‌ت خه‌ریکی چی دروست ده‌کهیت، پوانگه‌ی به‌هیزی دکتۆر وولف که بۆ ئیمه‌ی باس کردوو، له‌لایه‌ن راهینه‌رانی به‌ناوبانگیش سه‌باره‌ت به‌ هیزی رسته‌ی (من ههم) یان (من نهم) سه‌لینراوه.

کاتیک تۆ رسته‌ی (من ههم) به‌کار دینیت، ئەو ووشانه‌ی که له‌گه‌ن رسته‌که‌دا هاوړی ده‌بن پیکهاته‌یه‌کی به‌هیز بانگه‌یشتن ده‌کات،

چونکہ تو بہ شیوہیہ کی راستہ قینہ نہو شتہ رادہ گہیہ نیت. تو بہ شیوازیکی یهك لا کەرہوہ نہو شتہ بہیان دہکەیت و لەگەل ووتنی "من ماندووم"، "من نہخۆشم"، "من قەلەوم"، "درەنگمە"، "من پیر بووم"، دنیوی کائینات دەلیت: من ناواتەکە ی تو بەدی دینم.

بە تیگەیشتن لەم بابەتە ئایا باوەرپێکی باش نیە کە لە پستە ی (من هەم) بە سوودی خۆت کەلک وەرگریت؟ چۆنە وا بلیت "من نیستا هەواتیک ی خۆشم پێدەگات، من شادم، من بی نیازم، من تەندروستم، من سەرتاپا ئەوینم، گەنجیتی من هەمیشەیی یە، من هەموو رۆژیک لە هیزی خودایی تیرم".

چارلز هانل لە کتیبی (شیوازی کللی) دا دەلیت: پستە یەکی داوکیکەر هە یە کە لە رینگە یەوہ یهك بە یەکی مرۆقەکان دەتوانن بە داخوایەکانیان بگەن وەرودەها ئەم پستە داوکیکەرە بارودۆخیکی هەماهەنگ بۆ هەموو بابەتیک دروست دەکات.

ناوبراو هەرودەها دەلیت: هۆکە ی ئەوہ یە کە ئەو پستە داوکیکەرە بە تەواوی لەگەل راستیدا هاوپی یە و کاتیک راستی ناشکرا دەبیت بیگومان هەر جۆرە هەلە و نا راستی یهك ون دەبیت.

پستە داوکیکەرە کە ئەمە یە ((من مرۆقیکی تەواو، بە هیز، جوان، هاودن، هەماهەنگ و شاد.)) ئەگەر دەتەوینت ناواتەکانت لە حالەتی نادیار بە پوالتیک ی بەرچاو بگات ئەم ناو بپرە تاقی بکەرەوہ. هەر شتیکت دەوینت وەك راستییەکی تەواو ببینە. ئەم کارە دەبیتە هوی ئەوہ ی لە گەل داواکردنی هەر داخوایکت، بە خیرایی ناواتەکەت ناشکرا دەبیت.

نەمە راستىيەكە كە لە ناوجەى مەعنەوى و رۇحانى كائىناتدايە،
كاتىك تۇ وىنەيەكى زەنى لە شتىك دەكىشىت، بزانه ئەود راستىيە و
لە ناشكرا بوونىدا هىچ گومانىك نىە.

سەبارەت بەوى كە ئەم ياسايە دەتوانىت چ
كارىكت بۇ بكت هىچ سنوورنىك نىە. نازايانە
باومرپت بەنامانجەكانت هەبىت و بىر بگەرەووە
كە هىواكانت پىشتر بەدى هاتوون.

(چارلز هانل)

كاتىك هنرى فۇرد خەيالى خوى سەبارەت بە ئامپىرىكى
گواستەنەو لە جىهاندا باس كرد، خەلكى دەوروبەرى گالتەيان پى
كردو بە شىتيان دانا. زانىارى هنرى فۇرد لە و خەلكەى كە گالتەيان
پى دەكرد زياتر بوو، ئەو راز و ياساى كائىناتى دەناسى.

ئەگەر پىتوايە كە دەتوانىت يان ناتوانىت لە
هەر حالىكدا تۇ راست دەكەيت.

(هنرى فۇرد ۱۸۶۲_۱۹۴۷)

پىتوايە دەتوانىت؟ بەم زانىارىيەو دەتوانىت لە هەر كارىكدا
سەرگەوتوو و بەختەومر بىت. لەوانەيە لە رابردوودا دەربارەى
ئاستى بەهرە و توانايىەكانت خۆت بە كەم زانىبىت بەهەر حال
ئىستا دەزانىت كە زەنىكى بەدەيىنەرت هەيە، و ئەتوانىت هەموو

ئامانچىكت له لايەن تاقانە زەھنى بەرز و بە دەسلەت، بۇلاى خۆت
پاكىش بكەيت.

ھەر ويستىك، ھەر سرووشىك، ھەر وەلامىك و ھەر كارىك. تۇ
ھەر كارىك كە بتەويت دەتوانيت ئەنجامى بدەيت، وەسفى تۇ
ناكرىت، كەوابوو بەم وتارە لەگەل خۆت بدوى و لە كەسايەتى
راستەقىنەى خۆت شارەزابە.

مايكل برناردىك ويپ:

ئايا لەم بارمە سنوورنىك ھەيە؟ ھەرگىز. ئىمە بوونە وەرانىكى بى
پادەين، توانايى، ئامادەيى، ھىز و نىعمەتەكانى خودايى دەروونى
بەك بەيەكى دانىشتوانى ئەم ھەسارەيە بى سنوورە.

لەبیرەكانت ئاگاداربه

هەموو توانای تۆ پەيوەندی هەيە بە ئاگاداربوونت لەو هیزە و لە
 رینگەي پراگرتنی ئەو هیزە لە زهني ئاگای تۆ دایە. ئەگەر واز لە
 زهنت بێنی وەك شەمەندەفەرێکی گەرۆك دەتوانیت تۆ ببات بۆ
 بیرهوهریهكانی رابردووت و پاشان بەگرتنی رۆوداوو خراپهكانی
 رابردوو ئەمجاره ببات بۆ داهاوو و ئەوانه بخاته بەر دەستت، تە
 نانهت ئەوبیرانهش كە بە بى كونترۆل كردن بە ميشكتدا دین
 خولقینهرن، بۆیە پێویسته لە بیرهكانت ئاگاداربيت. ئەگەر تۆ
 ئاگادار بیت مانای وایە كە لە ئیستادا دەژیت و دەزانیت چ بیرێك
 بكهیتەوه، تۆ بیرهكانت كونترۆل دهكەیت و هەموو هیزی تۆ
 لەوهدایە.

ئیستا چۆن ئاگادارتر بیت؟ رینگایهك ئەمەیه كە لە خۆت
 بپرسیت "ئیستا من بیر لە چی دهكەمهوه؟ ههست و حاله چۆنه؟"
 هەر لەو كاتهدا كە لە خۆت دەپرسیت ئاگاداریت چونكە سەرنج
 داوته ئیستا، هەر كاتیك بیری ئی دهكەیتەوه خۆت بێنه بۆ ئاگاداری
 ئیستا، رۆژی سەدجار ئەم كارە بكە، چونكە سەرجەم هیزی تۆ لە
 ئاگاداربوونت لەو هیزەدایە و ئەم بابەته فەرامۆش مەكە. مايكل

بىر ئادەم بولۇپ ئاگاھدارى لەم ھىزىزە بەم شىۋە كۆ دەكاتەۋد " لە بىرت بىت، كە بىتەۋە بىرت " ئەم وشانە بوونەتە نۆتى ئاۋازى ژىنەم، بۇ پارمەتى دانى خۆم بۇ ئەۋەى زۆرتىر ئاگاھداربەم واتە بۇ ئەۋەى لە بىرم بىت كە بىھىنمەۋە بىرم لە كائىناتەم وىستوۋد كە ھەركاتىك زەنەم پەرىشان بوو بەبزوئىنەرىكى ئارام مەن بگەرىننىتەۋە بۇنىستا، ئەم بزوئىنەرە ئارامە لەۋانەيە ھەلگەۋتنى مەن لە شتىك، كەۋتنە خوارەۋەى شتىك لە دەستەم، دەنگىكى بەرزىان دەنگى كاتىمىر بىت . ھەموو ئەمانەھىمايەكن كە زەنى مەن لەلارنۆد دەگەرىننەۋە سەر رېگە واتە زەنەم دەگەرىننەۋە بۇ ئىستا.

كاتىك ئەم ھىمايانە ۋەردەگرم، دەست بەجى ۋاز لە كاردكەم دىنەم ۋە خۆم دەپرسەم لە چ خەيالىكىدام؟ چ ھەستىكەم ھەيە؟ ئايا ئاگاھدارم؟ " ۋ بىگومان لەۋ كاتەدا كە ئەم كارە دەكەم وشىارم ". لە ھەمان كاتدا كە تۆ لە خۆت دەپرسىت ئاگاھدارىت يان نا لە راستىدا ھەستت گەراۋەتەۋە سەر جىگەى خۆى ۋ تۆ ئاگاھدارىت.

**رازى راستەقىنەى توانايى ۋ ھىزىز،
ئاگاھداربوونە لە توانايى.**
(چارلزھانل)

كاتىك تۆ لە ھىزىزى راز ئاگاھداربوۋىت و سوۋد ۋەرگرتن لەۋ ھىزەت دەست پىكىرد، ۋەلامى ھەموو پەرسىيارەكانت دەدرىتەۋە. كاتىك تۆ زانىارىيەكى قوۋلت لە ياساى پاكىشكردن ھەبىت، خوۋ دەكەبىت

بەپرسىار كردن و كاتىك ئەم كارە بىكەيت وەلامى يەك بە يەكيان
 وەردەگريت.

تۆ دەتوانىت كەلك وەرگرتن لەم كتيبە بۆ ئەم نامانجە تايبەتەت
 دەست پىبىكەيت، ئەگەر بەشوين وەلام يان رىنمايىيەك سەبارەت بە
 مەسەلەيەك لە زىانتا دەگەرپىت بېرسە و باوەرت ھەبىت كە
 وەردەگريت . پاشان ئەم كتيبە ھەروا بىكەرەو و ھەر پەردىەك كە
 كرايەو وەلامىك كە بە شوپىندا دەگەرپىت ھەر لەو پەردىەدايە،
 ئەو ھى راستى بىت ئەو ھى كەكانىنات بە درىژاي تەمەنت وەلامى
 تۆى داوئەو بەلام تۆ ناتوانىت وەلامەكە وەربگريت مەگەر
 ناگاداربىت.

لە ھەموو شتىكى دەوروبەرت ناگاداربە چونكە لە ھەركاتىك لە
 رۆژدا وەلامى پرسىارەكانت وەردەگريت. ئەو دەرگايانەى كە
 وەلامەكانى لىو دەيت بى سنوورە، لە وانەيە بە شىو ھەواىكى
 رۆژنامە بىت كە سەرنجەت رادەكيشىت يان قسەى كەسىك يان
 گۆرانىەك بىت كە لە رادىو بلاو دەبىتەو يان نووسراوى سەر
 نۆتۆمبىليك بىت كە تىپەر دەبىت يان تەنھا وەك سرووشىك بىت.

لە بىرت بىت كە بىتەو بەرت و ناگادار بە . من لە زيانى خۆم و
 خەلكى تردا بۆم دەركەوت كە نىمە سەبارەت بە خۆمان يان خۆش
 ويستنى خۆمان بە تەواوى و بەباشى بىر ناكەينەو، نەبوونى رىز و
 خۆشەويستى بۆخۆمان رىگرىكە بۆ گەيشتنى نىمە بە ناواتەكانمان.

كاتىك خۆمان خۆش نەوئەت لەراستىدا ھەموو شتىك پى شىل
 دەكەين. داخوازيەكەى نىمە ھەرچى بىت لە رىگەى ئەوینەو

دەبزوئەت، بۆيە پېئويستە بۆ گەيشتن بەو شتانه وەكو گەنجیتی،
تەندروستی، ھاوسەری دلخواز، پېشە، بەژنیکی رېك و جوان یان
دەولەمەندی و سامان ھەستی ئەوینمان ھەبیت. بو راکیشکردنی
دلخوازەگانمان پېئويستە لە خۆمان ئەوین بلاوبکەینەو و ئەوکات
دەستبەجی ھەموویان ناشکرا دەبن.

بۆ بەدەستھێنان پېئويستە خۆتت خوش بویت و بەرزترین لەردی
ئەوین لە خۆت بلاو بکەیتەو، ئەم کارە بۆ زۆربەى خەلك دژوارە .
ئەگەر تۆ تەنھا سەرنج بەدەیتە پوالتەتی ئەو شتەى گە ئیستا
دەیبینیت لە وانەى تەووشى ھەلە ببیت، چونکە ئەوئى گە ئیستا
دەیبینیت بەرھەمى بیری رابردووتە. ئەگەر خۆتت خوش نەوئىت
مروؤفیک گە ئیستا دەیبینیت وە لە خۆتا دۆزیوتەتەو و لەوانەى
سەرتاپا ھەلە بییت.

بۆ ئەوئى بە تەواوی خۆتت خوش بووئىت ئەبیت سەرنج بەدەیتە
لایەنیکی نوئى لە خۆت، تۆ دەبیت سەرنج بەدەیتە ئەو بوونەوئى
گە لە دەروونتایە، ساتیک ئارام دانیشە و بچۆرە ناو خەیاڵیکى
ئارامەو سەرنج بەدەرە بوونى ژيان لە دەروونتا، بەئەنجامدانى ئەم
کارە ژيان خۆى بۆت ناشکرا دەکات و ئەو ھەستیکە لە ئەوینى
بێگەرد و بەختەوئى تەواو. ئەم بوونە پێگەيشتنى تۆیە، بوونى
پاستەقینەى تۆیە، کاتیک ھەست بەو بوونەى دەروونت دەگەیت
ھەست بەو ئەوینە بکەو سوپاسى ئەو بوونە بکە، ئەوکات خۆتت
خوش دەوئىت گە لە وانەى بۆ پەكەم جار بییت لە ژيانتا.

ھەركات بە چاويكى ھەلە سەيرى خۆتت كرد دەستبەجى سەرنج
 بىدە بوونى دەروونت لەو كاتەدا باشىيەكەيت بو ئاشكرا دەبىت، بە
 ئەنجامدانى ئەم كارە ھەموو عەيب و كەم و كوورپى و ھەلەيەك لە
 ژيانتا لەناو دەچىت چونكە لە ژىر پووناكى ئەم نورددا ھىچ كەم و
 كورپەك ناتوانىت بەدى بكەيت. ئەگەر دەتەويىت پوانگەيەكى بەرزت
 ھەبىت، نەخۆشى چارەسەر بكەيت، تەندروستى بەدەست بەينىت،
 نەدارى بكەيت بە دەولەمەندى، سەرنج بىدە بوونى دەروونت و
 خۆشت بوىت.

پاستىيەكەى ئەوھىە كە "من" كامل و بى عەيب و
 بى كەم و كوورپى يە، "من" ي پاستى شتىكى
 مەعنەوى و پۇحانى يە، كەوابوو ھەرگىز ناتوانىت
 نزمتر لەپلەى كەمال بىت و مەحالىە كە نەبوون و
 سنوور و نەخۆشى تىدا بەدى بكەيت.

(چارلزھانل)

چەند كورتە يەك لە راز:

* ھەموو شتێك وزەییە، تۆیش موگناتیسی وزەیت كەوابوو بەشیوازیكى كارەبایی ھەموو شتێك بۆ لاى خۆت وزە دار دەكەیت، وە بە شیوازیكە كارەبایی خۆت بۆ لاى ھەر شتێك كە دەتەوێت وزەدار دەكەیت.

* تۆبوونەوەرێكى مەعنەوى و پۆحانیت، تۆ وزەیت، وزە نەدرۆست دەبێت نە لەناو دەچیت بەلكو تەنھا پۆالەت و چوارچۆكەى دەگۆردرێت، كە وابوو ناوەرۆكى بێگەردى تۆ ھەمیشەبوو و ھەییە و دەبێت.

* كانیات لە بیرێك پێكھات، ئێمە نەتەنھا داھینەرى بەسەرھاتى خۆمانین بەلكو بەدیھینەرى دنیاى دەورووبەرمانین.

* بیرو باوەرەكانى تۆ سەرچاوەییەكى بى سنوورن، ھەموو جۆرە زانیارى و داھینانیك لە جیھاندا چاوەروانە تا مەرۆف ئەوان بۆ لاى خۆى پاكێش بكات، ھەموو شتێك لە كۆگای زھنى ناگای تۆدايە.

* ھەموومان پەيوەندیمان پێكەووە ھەییە، ھەموومان لە بنەرەتدا یەكێكىن .

* واز له گرفته گانی رابردوو، چوارچیوه گانی فه رههنگی و باومره
کومه لایه تیه نه گونجاوه کانت بیئه. تو ته نهها که سیکی که دتوانیت
ئه و ژیا نهی که سیاوته پیک بهینیت.

* سه رنجدان به داخوایه کانت وهک شتیکی راسته قینه، ناوبریکه
بو ناشکرا بوونی ئاواته کانت.

* هیزی تو له بیره کانتا شاراوته وه، که واته ئاگادار به و
به مانایه کی تر "له بیرت بیته که به بیرت بیته".

پازی ژيان

نيل دؤنالډوالش:

(نووسەر و وتار بئزى نيوددهولتى)

له ئاسماندا تهخته رەشنيك نيه كه خوا ئامانچ و ئەرکی سەرشانى
 تۆى له ژياندا لىسەر نووسى بئيت، تهخته رەشنيك له ئاسماندا نيه كه
 له سەرى نووسرا بئيت "نيل دؤنالډوالش، بياولكى ريك و بئيكه كه له
 بەشنيك له سەدهى بيست و يەكەم دەژيا، كەسنيك كه . . . " و پاشان
 ديسان بؤشايى. . . تەنها كارنيك كه من بئويسته ئەنجامى بەم
 ئەوهيه كه به راستى بزانم لئيرە چى دەكەم؟ بؤچى لئيرەم؟ و تهخته
 رەشنيكە بدؤزمەوه و بزانم كه خوا سەبارەت به من چى نووسيوه
 ؟ بەلام تهخته رەشنيكە نيه، كەوابوو ئامانچى تۆ ئەوهيه كه بەسەر
 زماندا بئيت، ئەرکی سەرشانى تۆ ئەوهيه كه تۆ بؤ خۆتى دادەنى
 ى، ژيانى تۆ ئەوهيه كه خۆت دروستى دەكەيت، هەرگيز كەسنيك
 ناتوانيت ريكەى ژيانت دەست نيشان بكات.

تۆ خۆت دەبئيت تهخته رەشنى ژيانت پەر بکەیتەوه، ئەگەر به
 كۆلنيك له رووداوەكانى رابردووت پەرت كرددۆتەوه، دەستبەجى
 بيسرەوه و هەموو ئەو شتانەى رابردوو كه كەلكيان نەبووه پاك

بکهرهوه و سوپاسی خوا بکه که گهیشتویته ئەم شوئنه و دست
پیکردنکی نویت له پیشهوهیه.

تۆ ئیستا تهختهیهکی پاک و خاوینت ههیه، سههرله نوێ دست
پێبکه، ههر لهئیستاوه ههزی خۆت بدۆزهوه و لهگهلی بژی.

جك كنفيلا:

ماوهیهکی خایاند تا من به بناغه و ناوهپۆکی مهسهلهکه بهی
بهرم، چون لهگهڵ ئەم باوهراکهدا گهشه کردبوو که پێویسته چهند
کارێک ئەنجام بدهم، وه ئەگەر ئەم کارانه نهکهم خوا لێم رازی
نابێت. کاتیك بهراستی تیگهیشتم که ئامانجی سههرهکی من ههست
کردن به بهختهوهری و تاقیکردنهوهیهتی، تهنها ئەو کارانهم دست
پیکرد که بۆ من لهگهڵ شادی هاوڕێ بوو. من ئەم روانگهیهم له
ژیاندا ههیه "ئەگەر ههزی ئی ناکهیت، مهیکه".

نیل دۆنالڤالڤس:

ههز، ئهوهین، ئازادی، شادی و خهنده، ناوهپۆکی مهسهلهکه
ئهمهیه ئەگەر تۆ پێت خۆشه گۆشهگیر بیت و بۆ ماوهی یهك
کاتژمێر یادی خوا بکهی، بیکه. یان ئەگەر له خواردنی لهغهیهك
نوقمی شادی دهبیت، بپخۆ.

جك كنفيلد:

كاتىك دەست بە پىشتى پىشلىكەك دا دىنم يان لە سروشت دا
 بىاسە دەكەم سەرتاپا لەز دەكەم، كەوابوو پىم خۆشە ھەمىشە خۆم
 بەخەمە ناو ھەل و مەرجىكى ئەوتۆ، وكاتىك ئەم كارە دەكەم تەنھا
 كارى پىويست بىرپاردانى ئەو شتەيە كە دەمەوتت و ئەويش ئاشكرا
 دەبىت.

كارىك كە پىت خۆشە بىكە، ئەبىتە ھۆى دلخۆشيت، ئەگەر خۆت
 نازانىت چ كارىك ماىەى شادمانى تۆيە، لە خۆت بىرسە "خەزى من
 لە چى داىە؟" كاتىك وەلامەكەت دۆزىەوە بىكە و چىزى لى وەربگرە،
 ئەوكات ياساى راکىشكردن لافاويك لە بابەتە دلخۆشكەرەكان، خەلك،
 بارودۆخ و ھەل و مەرج دەپزىنىتە ناو ژيانتەوە كە مەبەست لەوانە
 ھاويشتنى تىشكى خەزوخۆشى لە ژيانى تۆداىە.

دكتۆر جان ھىگلىن:

ئىادى دەروونى بىزولنەرى سەركەوتنە، ھەر ئىستا شاد بە، وە
 ھەستىكى باشت ھەبىت، ئەمە تەنھا كارىكە كە پىويستە ئەنجامى
 بەبىت، ئەگەر ئەمە تاكە دەستكەوتى تۆ باش خولدنەوەى ئەم
 كتەبە بىت، ئەوكات گىرنگىرىن بەشى رازت وەركرتووە.

دكتور جان گرى:

ھەر شتىك بېيتە ھۆى بەدپھېنانى ھەستىكى باش لە تۆدا،

ھەمىشە خۇشپىيەكى زۆرتەر بۆلاى تۆ راکىش دەكات.

ھەرئىستا كە خەرىكى خويندەنەھى ئەم كىتپەى تۆ بوويت ئەم

بابەتەت بۆلاى ژىانت راکىش كىرد، و ئىستا ھەلبىزاردن بە تۆپە

ئەگەر ھەستىكى باشت پىدەبەخشىت كەلكى ئى وەرېگرە و ئەگەر

ھەزى ئى ناكەمىت وازى ئى بېنە و شتىكى تر بىدۆزەرەو كە كەپ

خۇشت بىكات و لە دلتا دەنگ بەداتەو.

زانىارى پاز بە تۆ درا و ئىستا مافى خۆتە ئەوشتەى كە پىت

خۆشە ھەلبىزىرىت. تۆ ئازادى سوودى ئى وەرگىرىت يان وازى ئى

بېنى . تۆ ئازادى و مافى ھەلبىزاردنت ھەپە.

بە شوپن شادى و بەختەومرىتدا بچۆ، كائىنات
لە شوپنىكدا كە تەنھا جوار دىوارىكە بېيت
چەندىن دەرگات بۆ ئاوەلا دەكات.

(ژوزىف كەپپل)

ليزا نيكولز:

كاتيڪ به شوين شادمانى و بهخته و مريتدا برېوى، هميشه له
كش و هواپهكې پر له شادى دا دڅرېت، دهرگاي فراوانى نيعمته
كائينات به روى خوت دمكه پته وه. تو له وهى كه له زيانتا هاوبه
خوشه ويستانى خوتى، هست به شهوق و شادى دمكه پت، جوش و
خروشى تو، له وينى تو و بهخته و مري تو همووى دمگرېته وه.

دكتور جو ویتل:

همه كار كه كه من هموو كاتيڪ له نجامى ددهم، به شوين
شادى و له وين و شهوق دا دهرېوم و به دريژايسى رېوز لهم جهشنه
كارانه دمكه م.

باب پراکتر:

له زيانت چېر و مگره، زيان شتيكى سهر و سهره،
سهره لى به شكويه.

مری دیاموند:

تۆ له زمان و راستییهکی جیاوازا دعزیت و خهلك له تۆ
 دپروانن و دهلین، " تۆ کارێکی جیاوازتر لهمن ئهنجام دههیت؟"
 بهههرحال تهنها شتیك كه جیاوازه ئهوهیه كه تۆ بهكهك و مرگرتن
 له راز دعزیت.

موریس گودمهن:

دواجار تۆ کارێك دهكهیت و خاوهنی شتیکی كه زهمانیك خهلك
 پێیان وابوو ئهنجامدانی ئهوكاره، یان خاوهنی ئهوشته بوون
 مهحاله.

دکتۆر فردئال وولف:

له راستیدا ئیمه بهرمو سهدهیهکی نوێ كهوتوینهته رێگه،
 سهدهیهك كه بهپێی فیلمی (پێشهنگهکانی ئاسمان)، دواپین سنوور
 ئاسمان نیه بهلكو زهنه.

دکتۆر جان هگلین:

من داها توێهك له هێزێکی بێ رادوو دهستكهوتیکی بێ سنوور
 دهبینم، له بیرتان بێت كه ئیمه وهك مرۆفێك تا ئیستا دوا رادمی

كەك و مرگرتن لە ھیزی زھنمان (5%) . لە سەدا سەدى ھیزی مرۆڤ
 لە ڤيركردن و پەروەردەكردنى دروست دايش . بىر لە جىھانىك
 پەرمووە كە خەلك لە سەر جەم ھیزی زھنى و پۇحى خۇيان كەلك
 و مرگرن . ئەوكاتەيشە كە ئيمە دەتوانين بە ھەموو شولنىك بگەين .
 ئەتوانين ھەموو كارنىك ئەنجام بدەين و ببينە خاوشى ھەموو
 شتىك .

ئەم سەدەيشە لەسەر ئەم ھەسارە شكۆدارە ، بە جۆش و خرۆشتىن
 سەدەيشە لە مۆژووى مرۆڤايشەتيدا . ئيمە بينەرى بەدى ھاتنى
 مەحالىگانين وە لە ھەر بوارىكى ھەولدانى مرۆڤ و لە ھەر بابەتلكدا
 تاقى دەكەينەو . ھەروەھا كە واز لە ھەر جۆرە بىرىكى سنووردار
 دەھينين ، تيدەكەين كە بى سنوورين . وە گەورەيشى بى رادەى مرۆڤ
 لە بوارەكانى تەندرووستى ، وەرزش ، ھونەر ، تەكنولۆژيا ، و يەك بە
 يەكى لاپەنەكانى ژيان تاقى دەكەينەو .

باوهر به پايه بهرزی و شكوداری خوت بکه

باب پراکتر:

ویندی سمرجهم ئاواتهکانت بینه بهرحا، هه موو کتیبه
 ئایینهکان و کتیبه فلسهفیهکان و رهبهرهکان و ماموستایانی
 بهناوبانگیش ههروا دهلین، بگهڕێوه و قسه نهستهقهکان تاوتوئی بکه،
 زۆر له وانه لهم کتیبهدا پێشکەشت کراوه، هه موویان شتیکیان بۆ
 دهرکهوتوووه، ئهوشته رازه. ئیستا راز بۆ تۆش دهرکهوتوووه و
 ههرحهنده زۆرتر که ئی وهر بگریت زۆرتر ئی تیدهگهیت.

راز دهروونی خوته، ههرحهنده زۆرتر له هیزی دهروونت بههره
 بگری زۆرتر بۆلای خوت پراکیشی دهکهیت. تۆ نهگهیته پلهیهك که
 ئیتر پێویستت به مهشق و راهینانی زۆرتر نیه، چونکه خوت
 نهبیته هیزیك، نهبیته ههز، نهبیته خوشهویستی.

لیزانیکولز:

تۆ بهم پله تاپهته له ژبانتدا گهیشتویت تهنا بههۆی ئهوهی که
 بهردهوام بهخوت دهلیی، "تۆ شیایوی شادمانیت"، تۆ هاتویته دنیا

ناشتېكى به نرخ، بايه ختيك و پيوانه يهك بهم جيهانه زياد بكميت .
به بهانېكى ساكارتر، ببيتته شتيك گرنك تر و باشر لهوى كه
دوئى بوويت.

يهك به يهكى لهو بواراندى كه به جيت هيشتون، يهك به يهكى
لهو ساتاندى كه تپهرت كروون تا گه يشتوووته ئيره، برپار و ابووه
تو بؤ لهم ساته ناماده بكات. بيهينه بهرچاوت كه له ئيستا بهو لاره
به پى ي لهو زانپاريدى ئيستات چ كارليك له توانى بكمى؟ . ئيستا
كه بؤت دهر كه وتوووه خؤت بهدى هينهرى به سه رهاتى خؤتى، چ
كارىكى تر له انجام له دميت؟ له تهولت بگه يته كوى؟ له تهولت چمند
كسى تر به بوونى خؤت به خته و مر بكميت؟ هه لسوكه وتت سه بارهت
به كات چى به؟ هيچ كس ناتوانيت لهو كارى كه تو ده بكميت
له انجامى بدات، له ملى كه تو كنييت و چى دمكيت همر له ئيستاوه
دهست پيله كريت.

مايكل برنارد بىك ويپ:

سه ره پى لهو تنگ و چه له ماندى كه له زيانتا ديوتته و لهو
له ملى كه تپهرت كرووه، به باومرى من تو بى هاوتاي چونكه
شتىكى شكدار له دهر و نتابه. لهو ساتدى كه تو بهرلىكى گونجاو و
بهنرخ له ميشكتدا پهرومرده دمكيت، لهو شتهى كه له دهر و نتابه،
لهو هينهرى دهر و ننت كه تهانمت له جيهانپيش گهورمتره ناشكرا

دەبىت، زىانت كۆنترۇل دەكات، تىرت دەكات، رېنماپىت دەكات،
پالېشت دەبىت و ھەموو زىانت دەپارىزىت، تەنھا بەمەرجىك كە
رېگەى پى بىدەت، ئەمە شتىكە كە لە سەدا سەد متمانەو باومرم
پى ھەيە.

بە بۆنەى تۆۋە زەوى دەسورپىتەۋە. شەپۆلەكانى دەريا بۆ تۆيە،
ئاۋازى بالندەكان بۆ تۆيە، خۆركەۋتن و خۆر ئاۋابوون بۆ تۆيە،
ئەستىرەكان بۆ تۆ خۆيان دەنوینن ھەر جوانىەك كە دەيبىنى، ھەر
شتىكى سەير و سەمەرە كە تاقى دەكەيتەۋە ھەر ھەموويان
بەبۆنەى تۆى مرۆفەۋەيە. بىروانە دەوروبەرى خۆت بەبى تۆ ھىج
كام لەمانە نەبوون، ئىستا كەسايەتى راستەقىنەى خۆتت بۆ
دەركەۋتوۋە؟ جىهان لە زىر دەستى تۆدايە، تۆ وىستراۋى زىانى
تۆناگادار لە رازى، لە خوا داۋاكارم ھەمىشە شاد و بەختەۋەر بىت!

راز ۋەلامىكە بۆ ھەموو ئەو شتانەى كە

بوۋە، ھەيە، ۋە دەبىت.

(ۋالف ۋالدو نىمرسون)

چەند كورته يەك لە راز

* تۆ خۆت ئەبیت تەختە رەشى ژيانت بە دلخواز دكانت
پربكە پتەو.

* تەنها كارێك كە پئويستە ئەنجامی بدەیت ئەو یە كە هەستێكى
باشت هەبیت.

* هەرچەند زۆرتر لە هیزی دەروونت كەلك وەربگریت، هیزیكى
زۆرتر بۆلای خۆت راکیش دەكەیت.

* ئیستا ئەو كاتە یە كە دەبیت بە گەورەیی و پایە بەرزى و
شكۆدارى خۆت پەى بەرى.

* ئیمە لە هەل و مەرجى سەدە یەكى پز شكۆداين، كاتێك واز لە
بیرە كورته كانى خۆمان بێنین، ئەتوانین گەورەیی و پایە بەرزى
راستە قینەى مروؤف لە هەر بوارێكدا تاقى بكەینەو.

* ئەو كارە بكە كە حەزو چێژت پێدەبەخشیت، ئەگەر نازانیت چ
كارێكە لە خۆت بپرسە: حەزى من لە چى دایە؟ كاتێك سووربیت
لەسەر حەزو ئاواتى خۆت، ئەوكات لافاویك لە بابەتە شادى
هینەرەكان بۆلای خۆت راکیش دەكەیت، چونكە حەز و خۆشى
بلاو دەكەیتەو.

* ئیستا لە راز ناگادار بوویت، بە خۆتە چى بكەیت، هەر شتێك
هەلبژیریت ئەو دەروستە، تۆ بەهیزی و هیزت بەدەستە.

You hold in your hands a
Great secret...

به‌ناگادار بونت له "راز" تیده‌گه‌یت که‌چون ده‌توانیت
به‌تیکرای نا‌واته‌کانت بگه‌یت، وه‌ده‌ست‌بگری‌ت به‌سه‌ر هی‌زی
شاراوه‌ی ده‌رونتدا، هی‌زیک که‌به‌ناشکرا کردنی ده‌توانیت
ته‌ندروستی، ده‌وله‌مه‌ندی و سامان و شادی به‌هه‌موو
لایه‌نه‌کانی ژیان‌ت ببه‌خشیت.

له‌بلا و کراوه‌کانی خان‌هی چاپ و په‌خشی رینما
نرخ (۵۰۰۰) دینار